

TEDEN RK OD 5. DO
11. MAJA

Rdeči križ je naša skupna skrb

To geslo je za letošnji mednarodni dan Rdečega križa kot osnovno vsebinsko orientacijo za dejavnost predlagala Liga organizacij Rdečega križa. Mednarodni dan Rdečega križa praznujemo vsako leto 8. maja ob obletnici rojstva Henrija Dunanta, idejnega očeta organizacije Rdečega križa in prvega Nobelovega nagrajenca za mir.

Od bitke pri Solferinu v Severni Italiji 1859. leta, ko je Henri Dunant, pretresen od trpljenja in obupa, ki ga je prinesla vojna, poslal v svet prvi apel o ustanavljanju humanitarnih društev, je organizacija Rdečega križa sprejela že 109 držav s skupno 210 milijoni članov. To dokazuje, da je svet kljub razlikam v političnih, socialnih in ekonomskih koncepcijah lahko združen z idealom humanizma, spoštovanjem življenja in človeške osebnosti ter z voljo, da se bori proti ljudskemu trpljenju.

Danes, v času neslutene razvoja tehnike in znanosti, ki prinašata človestvu vsestranski napredek, hkrati pa tudi strah pred novo svetovno katastrofo, postaja stvar Rdečega križa bolj kot kdaj prej resnično stvar človeka.

Zavest, da sodelujemo in podpiramo Rdeči križ zato, ker bo tudi nam kdaj potrebna njegova pomoč, mora postati vse bolj vsakdanja. Rdeči križ se v svetu in pri nas v vse večji meri opira na sodelovanje celotnega prebivalstva za uspešno pomoč vsem, ki so je potrebni v miru in vojni, za uspešno zdravstveno in socialno vzgojo in za krepitev prijateljstva med narodi.

Ker je torej Rdeči križ naša skupna skrb, smo vsi ljudje dolžni nekaj dati drugim, posebno tistim, ki trpijo. To je lahko trenutek časa, dokaz dobre volje, trohica razumevanja, prisrčen stisk roke, prijazen nasmeh, lepa beseda ali del materialnih dobrin. Beseda DATI je tesno povezana z delom Rdečega križa. Pomeni, da mora vsak, ki živi v ugodnejših življenjskih razmerah, čutiti dolžnost do tistih, ki jim je življenje manj naklonjeno in za katerih korist je nujno potrebno začeti s humanitarno akcijo. Tisti, ki imajo, niso dolžni dati le nekaj od svojega imetja, ampak tudi del samega sebe, ko postanejo aktivni člani tega velikega svetovnega bratstva, ki se imenuje RDEČI KRIŽ.

Rdečemu križu dela ni treba iskati, ker delo trka iz dneva v dan v tej obliki na vrata domovanja slehernega človeka. Zato pa tudi je RDEČI KRIŽ NAŠA SKUPNA SKRIB.

BORIS SAVNIK,
predsednik OBRK
Novo mesto

»OD LETA 1931, KO SEM PRISEL OD VOJAKOV, ne pomnim take pomladanske suše,« je rekel Jože Znidaršič iz Kapljišča pri Podzemlju, ko je na Kolpi natakalo vodo, ki jo mora vsak dan pripeljati več kot 500 litrov na domačijo, če jo hoče imeti za kuho in živino. Tako kot v Beli krajini, kjer so razpoke v zemlji na travnikih široke že več kot dva prsta, morajo tudi po drugih krajih Dolenjske in Posavja paziti na vsako kapljico vode, ki je te dni tako dragocena. (Foto: Janez Dular, Metlika — prva nagrada za fotografijo tedna)

TRENTNO OBETAJO NAJVEČ INTENZIVNI NASADI

Da bi se le nekaj premaknilo

Težave v družbeni in zasebni kmetijski proizvodnji — Kmetije so majhne in razdrobljene — Mladi gospodarji nimajo potrebnega znanja

V Sloveniji ima družbena kmetijska proizvodnja v lasti okoli 20 odstotkov obdelovalnih zemljišč, v rokah zasebnikov pa je približno 80 odstotkov kmetijskih površin. Torej živi veliko ljudi na malo zemlje. Pridelovalni stroški so znatno večji, kot jih prizna tržišče, ki je iz dneva v dan zahtevnejše. — Kmetijska podjetja so močno obremenjena z odplačevanjem kreditov in družbenimi dajatvami, v velikih težavah pa so tudi zasebniki.

Ce pogledamo tri leta nazaj, v čas pred gospodarsko reformo, vidimo, da se je v brežiški občini zmanjšalo število kmečkega prebivalstva skoraj za tri odstotke. Sedaj je v občini 40 odstotkov kmečkega prebivalstva, ki ima v lasti 90 odstotkov obdelovalnih zemljišč.

Odhajanje ljudi s podeželja za kruhom v industrijo in drugo proizvodnjo se je zaustavilo. Zemlja postaja vedno pomembnejši vir dohodka za preživljanje vedno večjega števila prebivalstva. Njena cena zato tudi raste. Zda se mora sleherni kmetovalec prilagoditi cenam na tržišču in upoštevati zahteve po kakovosti. Za dobro izkoriščanje zemlje pa je potrebno v prvi vrsti znanje. Tega ima kmečka mladina premalo.

Zemljišča so v Sloveniji zelo razdrobljena. Povprečno

pride na gospodarstvo 3,4 ha zemlje, v brežiški občini nekaj manj kot 3 ha, v sevniški občini pa komaj 2,4 ha. Vsa ta posestva so razen tega še razdeljena na številne parcele. Razkosanost zemljišče povečuje stroške in onemogoča rentabilno strojno obdelavo.

Veliko vrednost pridelka lahko dosejajo predvsem tam, kjer so pogoji za vrtnarstvo, sadjarstvo in vinogradništvo. Trenutno je kritično tudi to, da na teh zemljiščih gospodarijo večinoma starejši ljudje, mlajši pa nimajo potrebne izobrazbe. Večina jih ni dokončala osnovne šole, razen tega nimajo skoraj nič poklicnega znanja.

O vsem tem so razpravljali kmetijski tehniki in inženirji iz Spodnjega Posavja marca letos na sestanku v

(Nadaljevanje na 5. strani)

Pred kratkim vložene podusti so končale takole. (Foto: Legan)

Nepozabna praznovanja prvomajskih dni

V prvomajskih dneh so zaživali tudi najbolj skriti kraji in najlepše izletniške točke — Dolenjsko, Belo krajino in Spodnje Posavje so obiskali izletniki, ki so prihajali od vsepovsod

Vremenoslavci so za prvomajske praznike napovedali dež, pa so se zmotili. 1. in 2. maja je bilo povsem tako vreme, kakršnega so si izletniki lahko samo želeli, kmetje pa so se v tistih dneh zaman ozirali za dežnimi oblaki, ki bi jim pregnali veliko skrb. V nekaterih krajih na Dolenjskem in Spodnjem Posavju

že skoraj mesec dni nimajo vode in jo morajo dovažati iz bolj oddaljenih krajev.

Se pred prvomajskimi prazniki so skoraj v vseh večjih krajih priredili proslave in svečane akademije v počastitev praznika dela. Prvomajskih praznikov so se spomnili s kratkimi, toda prisrčnimi proslavami tudi na vseh šo-

lah. Večji kraji in vasi so bili v tistih dneh posebno lepo okrašeni z zastavami in zelenjem.

Lepa dneva so izkoristili skoraj vsi ljubitelji narave za krajše in daljše izlete. Tisti, ki so si posebno zaželeli sonca, so krenili proti morju, nekateri so obiskali planine, mnogim pa je zadostovalo le-

ZASTRUPLJANJE SE PONAVALJA ŽE NEKAJ LET

Spet zastrupljene ribe

V delu Mirne je uničen ves ribji zarod

Struga Mirne po letošnjih prvomajskih dneh: povsod se belijo nekdanji srebrni trebuhi rib. Zdaj so motni, že zaudarjajo. Ob bregovih je steptano od ljudi. Voda je kilometre daleč prazna, brez življenja. Ob reki opazujemo skupino vran, ki je izvlekla iz struge podust in ji brska po drobovju. Kdo kriv moritve je velike?

»Zadnjega aprila popoldne so se prve začele obračati na hrbet. Potem se je začelo, poginile so vse do zadnje,« je žalostno ugotavljal Franc Hočevar, ki ima hišo ob vodi v Prelesju.

»Prav letos v aprilu smo na tem delu Mirne vložili 450 drsnih podust — samo prevoz in delo je stalo 40 starih tisočakov — zdaj pa je vse uničeno. Ne vem, koliko časa se bodo te zastrupitve še ponavljale,« nam je poročal komandir milice in ribič tov. Brunček iz Mokronoga.

O veliki škodi se lahko vsak sam prepriča. Ves ribji zarod od Doba do mostu v Puščavi na blizu 3 km dolgem odseku struge, je uničen, večinoma pa tudi tja do Pijavic. Sprva so nekateri ljudje pobirali ribe iz vode, kasneje pa so se zbalj posledic. V petek, 3. maja, je prišla komisija. Sodelavka zavoda za ribištvo iz Ljubljane je vzela vzorce za kemično preiskavo vode. Sumijo strupene spojine, ki jih uporabljajo za galvanizacijo v delavnici v KPD Dob.

Zastrupitve se ponavljajo iz leta v leto. Reke umirajo počasi, toda zanesljivo. Mnoge že ne poznajo več življenja, ne pričakovanja ribičev, ne radosti kopalcev. Požrla jih je nenasitna industrija kljub vsem predpisom in glasovom ljubiteljev narave.

Sluz, odpadki iz tovarne Dane, strupene snovi iz KPD Dob groziljo, da se bo to zgodilo tudi z Mirno. Ponavljajoče zastrupitve v zadnjih letih kaže, da pristojni niso ukrenili ničesar učinkovitega. M. LEGAN

Avstrijska priznanja našim reševalcem

30. aprila je bila v gasilskem domu na Jesenicah slovesna podelitev priznanj reševalcem iz Slovenije, ki so v letu 1966 priskočili v času velikih poplav na pomoč prebivalcem sosednje Koroške. Med odlikovanci je bilo tudi 8 delavcev Cestnega podjetja iz Novega mesta. Odlikovanja za pomoč ob katastrofah so prejeli Franc Čušarek, Franc Novak, Martin Zupan, Janko Celinšek, Franc Stojnič, Ignac Zupančič, Franc Glavič, Martin Kuhar, Ivan Planko, Slavko Kenda, Alojz Teran in Avgustin Lavrentič.

Prisrčne slovesnosti so se udeležili predstavniki jeseniških družbeno-političnih in gospodarskih organizacij, zastopnik koroške deželne vlade, župan iz Beljaka, avstrijski generalni konzul dr. Heinrich Riesenfeld in jugoslovanski konzul v Celovcu Željko Jeglič.

»LABOD« v Logarski dolini

Za prvomajske praznike je 140 članov LABODOVEGA kolektiva iz novomeškega, krškega in kostanjeviškega obrata obiskalo v treh aytobusih Velenje, Celje in Logarsko dolino. Praznike so v lepem vremenu preživeli zelo prijetno, razen tega pa so si ogledali še lep kos Slovenije, v katerega marsikdo izmed njih zlepa ne bi zašel.

OD 9. DO 19. MAJA

Ves čas nestalno s pogostnimi padavinami in ohlaiditvami, deloma z nevihtami.

Dr. V. M.

NOVA GORICA

po preživetu popoldne v planinski koči ali domu, ob Krki ali pa v znanih turističnih krajih.

Tisti, ki so v prvomajskih dneh obiskali Dolenjsko in Spodnje Posavje, so se priključili onim, ki so v večji družini praznovali 1. maj, ali pa so si poiskali miren kotiček ob reki ali med drevjem, ker so se hoteli spočiti.

Novomeščani so obiskali skoraj vse najlepše izletniške (Nadaljevanje na 5. strani)

Prvega maja je bilo marsikje po svetu vroče, posebno v Madridu in španskih mestih. Tam je policija neusmiljeno mlátila po glavah, ki začenjajo misliti po svoje. Najhuje je udrihala takrat, ko je slišala vzklike »Svoboda! Svoboda!... Po naključju sta se hkrati v Londonu znašla jordanški kralj Hussein in izraelski minister za zunanje zadeve Aša Eban. Po naključju sta se tudi znašla v istem hotelu. Toda izraelski minister je — ne boji ten — nemudoma odpovedal rezervacijo in se preselil drugam... V ZAR se je nad 99 odstotkov volivcev izreklo za referendum za program političnih reform. Baje je samo 798 oseb glasovalo proti. Posnemajta vredna enotnost... Počrtnednik ZDA Humphrey, ki se zdaj z Johnsonovim blagoslovom poteguje za predsedniškega kandidata demokratske stranke, zelo rad govori. Nedavno je revija »Time« objavila njegovo sliko na prvi strani. Neka bralka se je reviji zahvalila z besedami: »Zdaj ste mi prvič dali priliko, da gledam Humphreya z zaprtimi ustmi... Pravkar se je umaknil v pokoj šef zahodnonemške obveščevalne službe Reinhard Gehlen, ki je začel svojo plodno in zanimivo kariero kot šef nacistične obveščevalne službe na vzhodni fronti med vojno. Da ne bi bila prekinjena tradicija, je postal njegov naslednik general Gerhard Wessel, ki je bil »po naključju« njegov neposredno podrejeni šef protiobveščevalne tudi na vzhodni fronti... Čeprav so ameriški vojaški predstavniki v Vietnamu govorili, da so dobro pripravljene na morebitno novo ofenzivo osvobodilnih sil, se je po vietnamskih mestih spet razvesnela repriza janaufške ofenzive. Morda je to najgornejša opozorilo. Američanom, naj pri pogovorih s predstavniki Severnega Vietnama v Parizu ne pozabijo, da je v Južnem Vietnamu še mnogo, s katerim bodo morali naposled sestati za zeleno mičo... V Južni Afriki bodo v kratkem prepovedali sleherni stranko, ki ima za člane črnce in belce, in sleherni politični shod, na katerem bi bili črnci in belci. Kdo ve, nekega dne bodo morda prepovedali celo črno raso in Afričane na sploh.

Obrt ni peto kolo

Stališča glede zasebnega dela so razčiščena, zdaj je treba tudi kaj storiti za razvoj obrti — kaj, to je zdaj vprašanje

Potem ko je republiška konferenca Socialistične zveze razčistila teoretična stališča glede zasebnega dela z zasebnimi sredstvi za proizvodnjo, čemur po domače pravimo glede zasebnega obrtništva, kmetijstva gostinstva in drugega, kar je zasebnega v proizvodnji ali storitvah, so se v republiški skupščini lotili proučevanja, kako je z obrtjo pri nas in kaj bi bilo treba storiti, da bi jo še bolj razvili.

Predvsem je jasno nekaj, da je namreč obrt še kako pomembna gospodarska veja, ki pokrije celo vrsto potreb občanov in ki ustvarja velike možnosti za novo zaposlitev ter prispeva tudi pomemben delež k ustvarjanju narodnega dohodka. To je sicer znano že dolgo, vendar je bilo v dosedanji politiki vendarle marsikaj, kar ni ravno pospeševalo obrti in kar občutimo še zdaj. Pomembno je predvsem, da ne vidimo v obrti nekaj socializmu tujeja, kar bi bilo treba zatirati ali vsaj omejevati, ampak da je tudi zasebna obrt sestavni del naše druž-

bene proizvodnje in gospodarstva.

Kakšen je zdaj položaj?

Obrt je splošno zelo malo akumulativna, zato tudi ni interesentov, da bi jo kreditirali. Obrtniki težko dobljajo kredit pa naj bo zasebni ali družbeno podjetje. Dalje je obrt slabo mehanizirana, režijski stroški so zadnje čase močno narasli in poslovanje je močno zamotano. Tudi ni kakšnega posebnega organa ali institucije, ki bi skrbelo za razvoj obrti, da bi namreč proučevala, kako izboljšati proizvodnjo in delo sploh, kako ga bolje organizirati in kako se tudi povežati z drugimi proizvajalci.

Razmišljajo o tem, da bi kreditiranje uredili v kreditnih in hranilniških združenjih, ki bi zajele denar predvsem iz same obrti in ga vanjo tudi usmerjale. Glede mehanizacije tečejo razmišljanja v tej smeri, da bi bilo treba obrt izenačiti z drugimi gospodarskimi vejami glede prometnega davka pri uvozu strojev, za kar se potegujejo tudi kmetje za kmetijsko mehanizacijo. Dalje bi kazalo za obrt pripraviti tudi prostor, se pravi, da so taki prostori predvideni že v urbaniških načrtih. Pa tudi stanovanjska podjetja bi morala skrbeti za lokale, kajti zdaj zelo težko pride obrtniki do lokalov, če si ga že sam ne zgradi.

TELEGRAMI

PARIZ — V francoski prestolnici so na dnevnem redu množične študentske demonstracije, zaradi katerih so oblasti zaprla univerzo na Sorbonni. Samo v enem dnevu so v pariških bolnišnicah prejeljal 460 ranjencev. Hujši ali lažji se bilo ranjenih kakih sto policajev.

SAIGON — V južnem Vietnamu se je spet razvesnela ofenziva osvobodilnih sil. Poročajo, da je bilo ubitih več pomembnih južnovietnamskih funkcionarjev, med njimi šef saigonske policije, šef neke letalske baze in drugi.

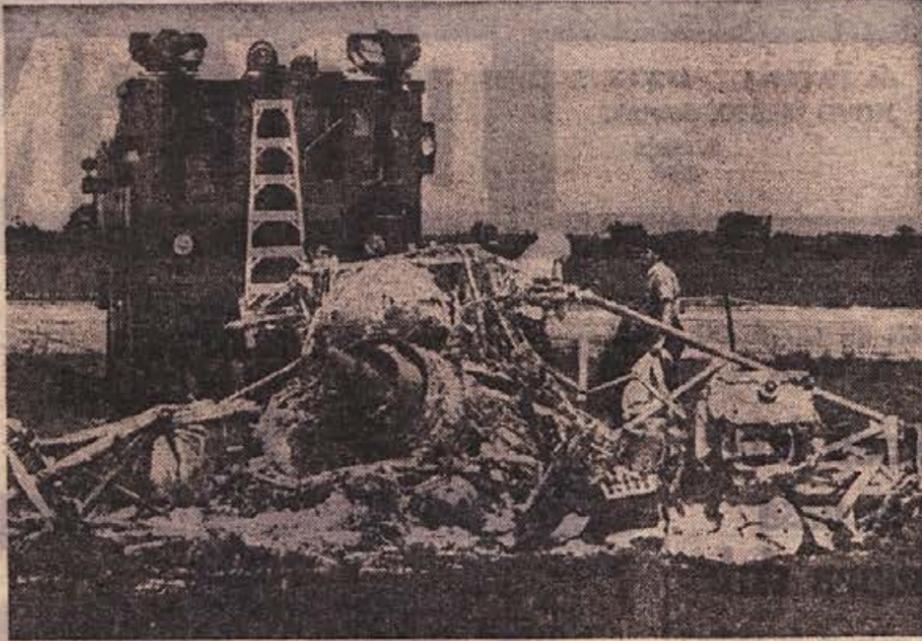
BUKARESTA — Prvi sekretar romunske partije je v nedavnem govoru obtožil pokojnega voditelja partije Deja samovolje in nezakonitosti. Hkrati so odstavili dosedanega ministra za notranje zadeve Draghicija. Pripravljajo rehabilitacijo številnih osebnosti, ki so bile žrtve skulta osebnosti.

DACCA — Računajo, da je utonilo 67 oseb, ko se je v delti reke Ganges potopila rečna ladja po trčenju z drugo ladjo. Na ladjici se je peljalo 175 oseb.

BONN — Med zahodnonemškima strankama svelike koalicije prihaja do čedalje hujših trenj, medtem ko neonacisti dobivajo nove glasove na volitvah. Klesingerjev tekmeec za položaj zveznega kancelarja Schröder je predlagal, da bi razpustili svelike koalicio in da bi se krščanski demokrati spet združili z liberali v smali koalicije.

primer učenci v gospodarstvu, ki jih je v obrti čedalje manj in bi kazalo pripraviti zakon o tem. Nekateri se zavzemajo tudi za ponovno uvedbo mojstrskih izpitov in za to, da bi moral imeti vsak obrtnik predpisano strokovno izobrazbo.

O vsem tem bo republiška skupščina še razpravljala in sprejela tudi ustrezen dokument.

ELLINGTON pri HOUSTONU: Astronavt Neil Armstrong, ki je že leta 1966 zasilno pristal z Gemini 8, je v ponedeljek nekaj sekund pred katastrofo srečno odskočil tudi s poskusne ladje za pristanek na luni. Pilot ni bil poškodovan, ladja, vredna 312 milijard novih din, pa se je razbila in zgorela pri letalski bazi v Ellingtonu. Telefoto: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Novica, da je predsednik ZDA Johnson privolil v začetek pogovorov s severnovietnamskimi predstavniki v Parizu, pomeni žarek upanja v sicer še vedno mračnem mednarodnem položaju. Pogovori se bodo začeli trinajstega maja v francoskem glavnem mestu, tri dni pozneje, kakor je bilo prvotno določeno.

Uravnovešanje cen in življenjskih stroškov

Statistiki so v zadnjem času zabeležili pomirjajoče uravnovešanje cen na našem tržišču, zlasti za industrijske proizvode. Na osnovi podatkov za februar lahko sklepamo, da se proizvajalci več ne upajo kar tako zviševati cene, katere kupci ne bi mogli sprejeti. Izjema so kmetijski pridelki, ker je na njihove cene vplivala predvsem sezonska podražitev, saj smo še v zimskem razdobju, ko stara proizvodnja počema, na novo veliko ponudbo pa bo treba še precej dolgo čakati.

V nasprotju s cenami proizvajalcev pa se dvigajo maloprodajne cene, čeprav ne tako izrazito, kot je to primer z uslugami. Vendar to povečanje maloprodajnih cen ni tako nedolžno in če pogledamo nanj v razdobju enega leta, znaša 3 odstotke.

Prva lastovka

To novico je pozdravil ves svet z olajšanjem. S posebnim zadovoljstvom so jo sprejeli na sedežu svetovne organizacije. Znano je, da se je generalni sekretar OZN U Tant potegoval, da bi bil Pariz kraj, kjer bi se začeli pogovori.

Slišati pa je čedalje več glasov, ki opozarjajo, da začetek pogovorov še ne prinaša prave pomladi. To bo samo uvod v dolgotrajna in naporna pogajanja, ki utegnejo trajati mesece in mesece. Položaj na Koreji ni bil tako zapleten, kakor je v Vietnamu, in vendar so pogajanja v Panmunjomu trajala skoraj natanko dve leti. Medtem je padlo v bojih na Koreji več vojakov kakor med vsem prejšnjim vojskovanjem.

jami lahko koristne, če temeljijo na neodvisnosti, samostojnosti in enakopravnosti partij. Toda za nas niso sprejemljiva nekatera subjektivna merila o tem, katera partija lahko sodeluje na takem sestanku in katera ne more.

Najbolj moti našo partijo dejstvo, da ni na posvetovalnem sestanku nihče naravnost in nedvoumno obsodil tistih delov dokumentov s posvetovalnjaja partij leta 1957 in 1960, ki delajo krivico ZKJ in ji pripijo revizionizem in podobne grehe. Če takrat je ZKJ ugotovila, da so bili ti dokumenti plod kompromisarstva — na naš račun.

Zato je Pariz res samo prva lastovka, ki ni ujno še znanilka pomladi. Preveč je sil in interesov, ki jim je do tega, da bi se vojna v Vietnamu nadaljevala — do končne zmage. Na prvem mestu je saigonska vlada, ki vidi v vsakršnih pogajanjih nevarnost ne samo za svoj položaj, ampak za svoj obstoj. Tudi v ZDA so močne sile, ki bodo skušale čimbolj ovirati pogajanja z izgovorom, da Amerika ne sme poklekniti in kapitulirati. Za vseni temi interesi pa se skrivajo vsi tisti, ki služijo masne denarje v Tajski, Singapuru in na Filipinih — tudi Japonska služi milijone dolarjev — z izvozom vojaškega materiala in hrane v Vietnam. Zato bodo pogajanja dolga in negotova. Toda to ni razlog, da ne bi pozdravili prvi resni korak k miru v Vietnamu.

Konec prejšnjega tedna je naše dnevno časopisje objavilo zelo pomemben dokument, v katerem CK Zveze komunistov Jugoslavije navaja razloge, zakaj ZKJ ni poslala svojih predstavnikov na pri-

Drug pomemben pomislek ZKJ izvira iz ugotovitve, da je bilo posvetovalnje partij postavljeno na preozko osnovo. Nobenega dvoma ni, da se tudi naša partija pridružuje boju proti imperializmu in vojni, da se zavzema za sodelovanje vseh naprednih sil sveta v tem boju. Toda posvetovalnje ne upošteva vseh naprednih sil. Zelja po sodelovanju obstaja v mnogih deželah, predvsem pri komunističnih, delavskih, osvobodilnih, socialdemokratskih in drugih gibanjih. Takemu sodelovanju posvetovalni sestanki ni posvetil dovolj pozornosti. Skodljivo je namreč ustvarjati vtis, da imajo komunisti nekakšne posebne interese v protikomunističnem boju in da hočejo drugim naprednim silam in gibanjem vsiliti nekakšne svoje posebne cilje.

Ta dokument ZKJ je zelo pomemben zato, ker nedvoumno osvetljuje naše načelno stališče do posvetovalnjaja partij in odpravlja vse mogoče naj dolga in negotova. Toda dvome ali ugibanja glede naše udeležbe na nameravanem posvetovalnjaju v Moskvi — kakor si ga zamišljajo njegovi sklicatelji.

NIKOZIJA — Grški politik v izgnanstvu Andreas Papandreu je na zborovanju v Nikoziji na Cipru dejal, da se obracun med oporniki s pomočjo parlamenta v vlada določajo junto generalov naglo približuje.

MADRID — Španska oblastva so spet zaprla mejni prehod med Španijo in Gibraltarjem La Linea. Dovoljujejo samo prehod nekaterim španskim delavcem, ki so stalno zaposleni v Gibraltarju.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ **POLOŽAJ KMETIJSTVA** — Predsedstvo centralnega komiteja ZK Slovenije bo na seji 10. t. m. razpravljalo tudi o družbenoekonomskih odnosih na vasi. Gradivo o tem ugotavlja, da je gospodarska reforma omogočila, da je kmetijstvo prišlo v enakopravnejši položaj. To je prispevalo k večji kmetijski proizvodnji, hkrati pa se v še ostrejši luči kažejo nekateri problemi.

Zasebna kmetijska posestva so v povprečju majhna, razdrobljena, kar otežkoča smotrno uporabo strojev in uvajanje sodobnejše obdelave zemlje sploh. Na takšnih posestvih pogosto ostajajo samo ostareli ljudje, ker mladi tu ne vidijo prihodnosti zase. Zato na takih posestvih ni moč povečevati proizvodnje in dohodka.

Veliki družbeni kmetijski obrati zavzemajo 12 odst. kmetijskih površin v Sloveniji. Te površine so prejšnja leta naglo povečevali, vendar pa se obrati niso hkrati notranje dovolj urejali in krepiji. Razen tega mnoge teh obratov močno obremenjuje odplačevanje kreditov. Vse to pa za zdaj še zmanjšuje njihove gospodarske uspehe, ki bi bili sicer znatno večji.

O kmetijstvu bodo te dni začeli na široko razpravljati tudi v republiški skupščini.

■ **CLOVEK CLOVEKU** — Rdeči križ Slovenije bo ta mesec organiziral množično zbiranje (tudi rabljene) obleke, obutve, posteljnine in denarja za pomoč tistim, ki živijo v slabih gmotnih razme-

Na dnevnem redu vprašanja kmetijstva

rah in si pogosto ne morejo kupiti najnujnejših reči. Dne 8. maja je mednarodni dan Rdečega križa.

■ **PSENICA RESNO OGRZE** — Ugledni docent kmetijske fakultete v Novem Sadu dr. Novica Vučić pravi, da letos v Vojvodini zanesljivo ne bo takšnega pridelka pšenice kot prejšnja leta. Če se bo suša potegnila še v prihodnje dni, bo pridelka več kot tretjino manj. Vremenarji pa napovedujejo Vojvodini nekaj več dežja šele med 10. in 20. majem.

■ **UREJANJE FINANČNEGA POLOŽAJA KLINIČNIH BOLNIŠNIC** — Republiški izvršni svet je sprejel sanacijsko pogodbo, po kateri naj bi uredili finančni položaj ljubljanskih kliničnih bolnišnic. Lete so namreč začele v izgubo, ki znaša okrog milijardo Sdin. Zaradi tega so imeli letos vsak mesec težave z izplačevanjem osebnih dohodkov.

Kolektiv naj bi se s pomočjo mestnih in republiških organov ter komunalnega zavoda za socialno zavarovanje ter z lastnim boljšim gospodarjenjem postopoma znebil te zgbue.

■ **STAFETA MLADOSTI** — Dne 30. aprila je z enega največjih jugoslovanskih gradilišč — energetskega objekta Djerdap — krenila letošnja štafeta mladosti, ki bo prinesla pozdrav jugoslovanskih narodov tovarišu Titu ob njegovem 76. rojstnem dnevu, dne 25. maja.

■ **KONGRES SLOVENSkih GASILCEV** — V Kranju bo 10. in 11. maja kongres slovenskih gasilcev. Ta zveza šteje kakih 100.000 članov. Na kongresu bodo govorili zlasti o neurejenem financiranju in pomanjkljivi tehnični opremljenosti, o premajhni skrbi delovnih organizacij za požarno varnost in o strokovnem izpopolnjevanju gasilcev.

Med novim še staro

Zveza komunistov postaja učinkovitejša, toda njeno obnavljanje šedaleč ni pri kraju

V prenavljanju Zveze komunistov se že pojavlja čedalje več novega, ki pa je prepleteno in ovito še z marsičem preživelim. O vsem tem bo razpravljala centralna komiteja Zveze komunistov Slovenije na seji v drugi polovici maja.

Namesto razdrobljenih organizacij ZK smo v zadnjih mesecih ustanovili večje, v katerih pa ni malo komunistov, ki se še ne znajdejo in se počutijo nekako tuje, odveč. Zato naj bi te organizacije čimprej razvile razne oblike, kot so komisije, aktivni, občasne skupine za proučitev tega ali onega problema, ter vanje vključevale vse komuniste, pač glede na to, na kaj se najbolj spoznajo. Zlasti komisije (tudi pri občinskih organizacijah) so za zdaj še vse preozko sestavljene. Prav v teh komisijah pa bi lahko zelo sproščeno načel razna odprta, nejasna idejno politična vprašanja, strpno soočali različna mnenja, preprečevali monopol raznih avtoritativnih stališč, prispevali k dejanski in ne le formalni enotnosti stališč ipd.

Seveda pa s prenavljanjem ZK ne bi prišli nikamor naprej, če bi ostajali le pri delovanju znotraj organizacij ZK. Prvenstvena naloga teh organizacij je namreč ta da usposablja svoje člane za delo v samoupravnih organih, v Socialistični zvezi, v raznih društvi, povsod tam, kjer se «kaj dogaja». Tu, med delovnimi ljudmi naj se komunisti javno borijo za uveljavljanje politike ZK.

Gospodarska in družbena reforma je vnesla v naše življenje zahtevnejši ritem. Nove naloge pa seveda tudi prglavice Hrati se Zveza komunistov razvija v sodobno idejno politično silo in pri tem marsičaj spreminja v svojem delovanju. Ob vsem tem se seveda tudi mnogi komunisti ne znajdejo kar takoj. Zmedeni so, zbežani, nekateri njihove dovčerajnje predstave o socializmu in vlogi ZK se celo podirajo. Nekateri se vprašujejo: »Ali ni to, kar zdaj doživljamo, razsulo naše družbe?« Smatrajo, da je bil prejšnji, »organizirani« način dela ZK uspešnejši in da bi moral ZK vendarle še naprej »komandirati«, kajti: »kaj pa sicer ZK potemtake sploh še pomeni?«

Vsem tistim članom ZK, ki so sicer dobronamerni, a ne morejo tako naglo dojeti sedanje časa in posodobljanja ZK, smo dolžni pomagati s strpnimi razlagami in tovariško besedo. Računati pa moramo tudi s tem, da nekateri izstopajo iz ZK. Ta pojav je že tu in je normalen.

Zveza komunistov pa je, hvala bogu, čedalje, manj privlačna predvsem tudi za razne komolčarje in za vse tiste, ki hočejo svojo »rdečo« člansko izkaznico izkoristiti za sebične gnotne in druge koristi. Se najdemo take v Zvezi komunistov, toda dolžni smo brez prizanašanja komurkoli in na katerikoli funkciji trebiti ljuljko iz vrst komunistov, sicer obnavljanje ZK ne more biti uspešno. Takšni ljudje, ki nevarno spodkopavajo ugled ZK, hkrati tudi odvrčajo mnoge delovne ljudi, zlasti mlajše, ki prav zdaj, spričo intenzivnejšega prenavljanja ZK kažejo čedalje večje zanimanje in pripravljenost, da vstopijo v vrste komunistov.

MIRO ZAKRAJŠEK

ZVESTOBA ADOLFU — DO GROBA

Po navodilih zahodnonemške vlade je policija v vseh večjih nemških mestih krepko udarila po naprednih študentih, delavcih in uslužbencih, ki so ob letošnjih velikonočnih praznikih protestirali in demonstrirali proti časopisnemu mogotcu Axelu Springerju. Vlada je po zatrjih demonstracijah »pohvalila« policijo, ki se je »odlično izkazala« — tako kot za časa Adolfa Hitlerja. Več kot 200 civilistov in 54 policajev je bilo med 5-dnevnimi nemiri ranjenih, več sto mladih ljudi pa je policija do nezavesti pretepla in zaprla. Neredi in protesti proti režimu v Zah. Nemčiji pa kljub policijskemu terorju seveda niso prenehali... (Fotografija iz revije »Der Spiegel«)

Nekaj slabe volje - pa manj preprirov

Končni predlog ne dopušča izjem pod 40.000 prebivalcev — Kaj bo z območjem Ribnica-Kočevje, Ravne-Slovenj Gradec, Črnomelj-Metlika in drugimi? Več časa posvetiti delu in strokovnosti

Kako premagati slabo voljo in pomiriti hudo kri, tako se bodo najbrž spraševali tam, kjer bo treba spremeniti načrte o okoliših zdravstvenih domov. Treba je namreč povedati, da se je izvršni svet skupščine SR Slovenije odločil upoštevati mnenje skupščinskih odborov, da v spremeni-nem zakonu o organizaciji zdravstvenih služb ne bi dopustil izjem o velikosti območij, ki jih zajema en zdravstveni dom. Po prvotnem predlogu je bilo misljeno, da naj bi izjemno dopustili da bi zdravstveni dom deloval, če so za to upravičeni razlogi, tudi na območju, ki ne bi zajemalo 40.000 prebivalcev. Kot rečeno, pa so se v končanem predlogu zakona odločili, da izjem ne bi dopuščali.

Ze vse lansko leto je pri reorganizaciji osnovne zdravstvene službe delalo težave na nekaterih območjih to ključno vprašanje, kateri zdravstveni zavodi naj se združijo, kje naj bo sedež novega zdravstvenega doma, kako veliko naj bo delovno območje, ki ga tak zdravstveni dom zajema. Na ljubljanskem zdravstvenem območju je bilo celo že sklenjeno, da bi sta imela Ribnica in Kočevje samostojen zdravstveni dom za območje.

Zaloga stekla še vedno nenormalne

Poleg steklarne v Pančevu proizvajata ravno steklo v državi še dve novi tovarni: v Novem mestu in Lipiku; njuna zmogljivost vsake je 4 milijone kvadratnih metrov okenskega stekla letno. V kratkem pa bo, kot napovedujejo, začela obratovati še nova tovarna ravnega stekla v Zaječaru, prav tako s kapaciteto 4 milijone kvadratnih metrov stekla letno.

Vse nove tovarne so bile projektirane v času gradbene oziroma investicijske konjunktore, ko je okenskega stekla na splošno primanjkovalo, razen tega tedaj tudi še ni bil tako obsežen uvoz ravnega stekla, kot je zlasti v zadnjih dveh letih. Po uveljavitvi gospodarske reforme je nastopilo mrtvilo v investicijskih in zlasti v stanovanjski graditvi, ki je zmanjšala potrebo po okenskem steklu. Zaloga so občitno porasle tudi zato, ker je izvoz na zahodno-ev-

stveni dom za območje, kjer živi manj kot 40.000 ljudi, ves čas pa je bila v zraku tudi združitev zdravstvenih domov Črnomelj — Metlika in prav tako Ravne — Slovenj Gradec, težnje po manjših zdravstvenih domovih so se javljale tudi drugod. Sedaj se lahko vprašamo, ali je prav, da bo zakonski predpis črtal vsakršne izjeme. V prvih razpravah v skupščinskih odborih so bili poslanci mnenja, da bo edino odločna usmeritev na združevanje zdravstvenih zavodov in snovanje večjih

836 delavcev v tujino

Po uradnih podatkih je od šlo letos januarja in februarja s posredovanjem komunalnih zavodov za delo na časovno delo v tujino 836 naših delavcev, lani v teh dveh mesecih pa 764. V Avstrijo jih je letos odšlo nekaj manj kot lani, več pa v Francijo, Švico, Italijo in nekatere druge evropske dežele. Med delavci, ki so odšli v tujino, je 24 odst. delavcev s poklicno šolo, 6,1 odst. delavcev s srednjim, višjo in visoko izobrazbo, 51,1 odst. nepručeni in priučeni delavcev ter 18,3 odst. zasebnih kmetov.

MARIJA NAMORS

ropska tržišča zaradi ostre konkurence zelo težaven zaradi dokaj visokih carin pa tudi ni preveč rentabilen. Poleg tega v blagovnih listih v okviru zunanje-trgovinske izmenjave z vzhodno-evropskimi državami ravno steklo ni obseženo, tako da kljub trenutnemu povpraševanju okenskega stekla naše tovarne v države SEV ne morejo izvažati. Po oceni je lani poraba ravnega stekla znašala o'okrog

Zadruga naj bo organizacija kmetov

Na pogovoru kmetov iz vse Slovenije pri predsedniku ljudske skupščine SR Slovenije Sergeju Kraigherju so dobila mnenja o zadrugi določnejšo podobo — Ni treba čakati na nove predpise

Pobudo za pogovor o kmetijskih vprašanjih, zlasti o zadrugi, je dala Socialistična zveza. Zbrali so se kmetje, ki delajo v raznih organizacijah in odborih ter dobro poznajo težave kmetov. Po večernem pogovoru s predsednikom skupščine SRS Sergejem Kraigherjem so se razlika mnenja vse bolj zblížala, smer nadaljnjega razvoja zadrugi je postala jasnejša.

Preveč bi bilo naštevati vse, o čemer so se pogovarjali. Omejiti se moramo na končne ugotovitve in le na najpomembnejša vprašanja. Dodati pa je treba, da so bili kmetje zadovoljni s pogovorom. Pokazalo se je namreč, da so se stvari, s katerimi kmetje niso bili zadovoljni, začele resno urejati.

Skoraj vsi so se strinjali, da je pri kmetijskih zadrugah pomembnejša vsebina, njihova dejavnost kot oblika organizacije. Dejavnost zadrug pa je moči spremeniti

in izboljšati tudi pri sedanjih predpisih. Seveda bo to v veliki meri odvisno od kmetov samih. Zahtevati morajo samoupravne pravice v svoji zadrugi, pravice odločanja pri ustvarjanju in delitvi dohodka. Zadruga naj bo njihova organizacija, zadrugo sestava pa naj bo delovna enota z lastnim obračunom. Tako bodo odpravljene oboje in sumničnja, da kolektivne zadrug živijo na račun kmetov ali obratno.

Sedanji predpisi omogočajo tudi ustanavljanje novih kmetijskih zadrug. Nove organizacije pa bi sprožile nova vprašanja. Kje dobiti sredstva za njihovo poslovanje? Čigavi naj bodo kmetijski stroji, ki so jih imele nekdanje zadrug? Čigavi zadrugi domovi in drugi objekti? Pravno bi zelo težko urejali te stvari, čas pa bi tekel in nove organizacije kmetov ne bi mogle prav zaživeti. V sedanjih tržnih razmerah bi jih ovirala pri uspešnem delu tudi razdrobljenost organizacij. A tudi delovnim kolektivom sedanjih zadrug je treba povedati, da za njih ne bi bilo dobro, če bi kmetje ustanavljali nove zadrug. Torej bo bolje, če ugodijo upravičnim željam kmetov. Vsakdo naj gospodari s sadovi svojega dela.

Kmetje so opozarjali na pomanjkljivo poklicno izobrazbo kmetijske mladine in na nujnost pokojninskega zavarovanja kmetov. O obeh vprašanjih se je že veliko razpravljalo. Ugotovili pa so, da za uresničitev takih želja ni nobenih drugih ovir kot pomanjkanje sredstev. Iskati je torej treba vire sredstev za kmetijske šole in kmetške pokojnine. Mnenja, kje dobiti sredstva, so še precej različna. Podoba pa je, da bo tudi take želje moči kmalu začeti uresničevati.

Predsednik skupščine Sergej Kraigher je podprl mnenje kmetov, da tudi lastniki gozdov morajo imeti ustrezne samoupravne pravice pri upravljanju z gozdovi, podobno kot kmetje v zadrugah. Zakon to omogoča in celo določa. Pri trditvah, da so pri-

spevki kmetov previsoki, pa je opozoril, da o tem odločajo v občinah, kjer ostane tudi večina sredstev. Proračunska sredstva pa služijo enako kmetom kot drugim občanom.

Stvari so jasne. Kmetom je torej treba le pomagati, da si izbojujejo pravice v zadrugah in drugod, kjer so zdaj prikrajšani za njih. Pri tem jim lahko največ pomaga Socialistična zveza. Sami pa se bodo morali otresti malodušnosti in krepke poprijeti v boju za pravice, ki jim jih omogočajo predpisi.

J. PETEK

Več zaposlenih v Sloveniji

1792 oseb se je v Sloveniji februarja na novo zaposlilo. V gavnem gre to na račun večjega števila zaposlenih na vseh negospodarskih področjih, medtem ko dela nekaj več ljudi na področju gospodarstva in v gradbeništvu, gostinstvu, trgovini in zasebni obrti.

Hkrati pa se je povečalo tudi število brezposelnih, kakor že navadno v februarju. Februarja so zapisali 740 novih brezposelnih delavcev, katerih je bilo konec februarja v SRS 21.548 oseb. Od skupnega števila brezposelnih je kar 80 odst. žensk. Med brezposelnimi jih ima približno 20 odst. poklicno šolo, nekaj manj kot 73 odst. oseb jih je brez strokovne šole, nekaj nad 7 odst. pa je delavcev z višjo ali srednjo izobrazbo.

Lani: 3337 ton ulova na slovenski obali

269 poklicnih in 31 občasnih ribičev vzdož slovenske obale je lani nalovilo 3.309 ton rib in 28 ton mehkužcev (rakov, raznih sip in podobno). V zveznem merilu pomeni to 10 odst. vsega jugoslovanskega ulova morskih rib, hkrati pa predstavlja gornja številka podatke, da je bilo 97 odst. nalovljenih rib ujetih v mreže podjetij, torej družbenega sektorja.

Kmetijski nasveti

Voluhar in bramor

Voluhar je smrtni sovražnik sadjarjev, vrtničkarjev in poljedelcev. Živalico je težko zatirati, ker je prebrisana, ima dober vonj in deluje dobesedno »podtalno«. Spoznamo jo po njenih rojih. Znano je, da imajo miši rove odprte, voluhar pa ima svoje domovanje zaprto, vendar ne z visoko krtino kot krt.

Star in preizkušen način zatiranja so vabe. V razpolovljen koren, krompir, kolerabo ali celo pesu damo arzenik ali cinkov fosfid ali talij in obe razini snemo z zobčecem. Vse to pa moramo delati v rokavicah, ker voluhar že po vohu lahko spozna naš namen. Novejši strupi so antikolin, tomorin in racumin; navodilo o uporabi je zapisano na izdelku.

Učinkovit način zatiranja je polaganje strupenega prahu ali tablet v voluharjeve rove. Tak prah je cymag, iz katerega se v dotiku z vodo razvije strupena cianovodikova kislina, od tablet pa so znani izdelki phostoksín. Ker so ti strupi zelo nevarni, jih lahko kupite le pod posebnimi pogoji.

V velikih nasadih se je najbolje obneslo škropljenje z endrinom (1,5 do 4 kg na ha) in toksafenom (2 do 2,5 kg na ha), ki pa sta zelo strupena za ljudi in živali. Z njima škropimo v jeseni, pozimi ali zgodaj spomladi.

V vrtovih je zelo škodljiv tudi bramor, ki razriva zemljo s plitvimi vodoravnimi rovi in obrizuje gomolje in korenine. Na večjih površinah ga najbolje uničujemo s strupenimi vabami, predvsem z bramorinom, na manjših površinah pa ga zatiramo tako, da poleti uničujemo njegova gnezda z jajčeci in mladiči.

Iz rogov izženemo bramorje tako, da jih zalijemo z vodo, nato pa s petrolejem ali karbolinejem. Pozimi se radi zatekajo v kupe gnoj, zato jih lahko ujamo in uničimo. Eni priporočajo tudi lovljenje v stare posede, ki so do roba zakopane v zemljo; ponoči bramorji popadajo vanje.

Inž. M. L.

Naročite si svoj lokalni list na

DOMAČI NASLOV

NOVI ODNOSI DROBIJO STARO MISELNOST

Pogosto beremo take vesti, ki na tihem še vedno opozarjajo, da se odnos občanov do miličnikov še ni izboljšal tako, kot bi se moral. Podatki, ki so jih zbrali na republiškem sekretariatu za notranje zadeve kažejo, da so lani občani dvakrat napadli miličnike z orožjem, 20-krat z orodjem, žalili pa so jih kar 1544-krat. Odnos med občani in miličniki je bilo tudi eno izmed najvažnejših vprašanj na zadnji tiskovni konferenci na strokovni šoli za notranje zadeve v Ljubljani. Statistična zadnja leta sicer izboljšala, da pa ljudje v nekaterih krajih na miličnike zadnja leta sicer izboljšala, da pa ljudje v nekaterih krajih miličnike še vedno gledajo kot na predvojne orožnike.

Šolsko znanje je tudi v dobro pomoč

Slovenske postaje milice že nekaj let nimajo potrebne števila miličnikov. Redke so tiste postaje milice, ki bi imele zasedena vsa delovna mesta. Na več postajah in oddelkih milice manjka četrtina miličnikov, ponekod celo polovica. V zadnjih 6 letih je bilo v Sloveniji znatno več odhodov iz milice kot prihodov. Število miličnikov se je zmanjšalo za 474 ali kar za povprečno 80 miličnikov na

bodo odslej vsako leto sprejemali po 150 kadetov, mladih fantov s končano osemletko, ki izpolnjujejo pogoje za vpis v to šolo. Šolanje kadetov traja tri leta. V tem času si gojenci pridobijo splošno in strokovno izobrazbo srednje šole. Učni program je namreč sestavljen iz splošno izobraževalnih, strokovnih in vojaških predmetov.

Miličniki, ki so v miličniško službo sprejeti po odsluženju kadrovskega roka, se šolajo na nekoliko drugačen način. V pripravniški dobi, ki traja od 18 mesecev do dveh let, morajo miličniki opraviti najprej enomesečni pripravniški tečaj, kjer se naučijo osnovnih predpisov o organizaciji organov za notranje zadeve in o vseh dolžnostih in pravicah. Na tečaju poslušajo tudi predavanja iz prometnih predpisov in pravnega vedenja. Pripravniški tečaj pomaga miličnikom pripravnikom, da se lažje zvičijo v novo delovno okolje. Po 6-mesečni praksi na postaji milice sprejmejo pripravnike v enoletno miličniško šolo, kjer si pridobijo potrebne kvalifikacije. Miličniki lahko kasneje nadaljujejo šolanje v dvoletni strokovni šoli za notranje zadeve, ki ima rang srednje šole.

kov. Zato je njihovo delo še težje. Včasih je treba skrbeti za prometno varnost v mestu, drugič je treba v poznih urah ugnati mlade razgrajče, tretjič spet raziskati večje ali manjše tatvine v okolici. Delo zahteva celega človeka. 42-urni delavnik se včasih kar razvleče. Pri odkrivanju kršitve javnega reda in miru je potrebna velika vztrajnost in potrpežljivost. Miličnik mora imeti veselje do svojega dela. Marjan je prepričan, da se človek le tako lahko znebi neprijetnega občutka, da te ljudje včasih zapostavljajo, žalijo ali sprejemajo s srdom ali strahom.

Novo mesto je razmeroma miren kraj. Največje težave povzročajo miličnikom še vedno mladi razgrajči, ki dajejo duška svojimi mladostmi z razgrajanjem, vpitjem, s popivanjem, in cigani, ki so jim neredi skorajda v krvi. Vse preveč se ljudje pritožujejo zaradi ciganskih tatvin in vse prebogosto miličniki ugotavljajo, da niso samo Cigani – domačini tisti, ki kradejo! Iz dneva v dan morajo biti pozorni na tiste ciganske družine, ki se selijo iz kraja v kraj, ki tu in tam kaj izmaknejo, če le lahko. Ko krivce najdejo, morajo nemalokrat ostati hladnokrvni in se obvladati, kajti v Ciganih prerada vzburka vroča kri. Ze v šoli, pa tudi pozneje pri delu, so se miličniki morali navaditi na to, da so prisilni ukrepi zadnje, česar se lahko poslužijo.

Marjan Novak ima rad svoje delo. Naučil se je izogibati vsem napetim trenutkom in nevarnostim, ki mu pretijo. Naučil se je, da je skromna zahvala ljudi tisto, za kar si miličniki prizadevajo in s čimer iz dneva v dan izboljšujejo svoje odnose z občani.

MARIJA PADOVAN

Marjan Novak, miličnik iz Novega mesta

leto. V naslednjih letih se bo število miličnikov najbrž še zmanjšalo, kajti starostni sestav v milici je tak, da bo v naslednjih letih večje število miličnikov izpolnilo pogoje za upokojevit.

Občutne potrebe po novem kadru zahtevajo tudi novi načini šolanja. Prav zato so se na strokovni šoli za notranje zadeve v Ljubljani odločili, da bodo za nove, mlade moči skrbeli z dvema načinoma šolanja. Slovenska strokovna šola je bila prva v Jugoslaviji, ki je uvedla kadetski način šolanja. V kadetsko šolo

»NALOGE IZPOLNIJO LAHKO LE SPOSOBNI IN PREDANI LJUDJE«

Tako nam je zažrtil Marjan Novak, 29-letni miličnik iz Novega mesta. Ko je končal miličniško šolo, je svoje prvo delovno mesto nastopil na postaji milice v Novem mestu. Od takrat mineva že šesto leto in čeprav Marjan ni domačin, se mu je Novo mesto prav priljubilo.

Tudi na novomeški postaji milice nimajo dovolj milič-

Poklic, ki je videti na prvi pogled kratkočasen in razburljiv, zahteva več kot celega moža, za izpolnjevanje vseh nalog, ki jih zahteva služba, pa tudi dobršno mero spretnosti in vztrajnosti. Na sliki oddelek prometnih miličnikov.

Kaj pravi prometnik s področja Celja?

Med prometnimi miličniki, ki vozijo po cestah na celjskem območju, je tudi 33-letni JOŽE OPRČKAL. Mnogi vozniki ga poznajo kot prijaznega in strogega prometnega miličnika. Njemu smo zastavili nekaj vprašanj.

»Kaj bo najprej potrebno urediti glede na pereče cestno prometne probleme?«

»Na cesti I. reda, odsek Tepanje–Zajesovnik je izredno gost promet, cesta pa je ozka in brez kolesarske steze. Izločitev kolesarjev, vpreg in traktorjev je samo začasen ukrep, perspektivna rešitev pa je v novi moderni avtomobilski cesti. Tudi vozniki bi morali mnogo bolj upoštevati osnovni prometni bonton, ne mislim samo predpise, temveč tiste drobne pomankljivosti v odnosih med vozniki, ki jih lahko opazimo vsak dan.«

»Kakšen je odnos voznikov do vas kot prometnega miličnika?«

»Večinoma v redu. Lepo sprejmejo opozorilo, so pa

»In česa si najbolj želimo? Več človeške topline, vljudnosti in medsebojnega razumevanja med vsemi uporabniki cesti!« je med drugim dejal tovariš Jože Oprčkal, eden izmed prometnih miličnikov v Celju.

tudi takšni, ki jih moraš večkrat opozoriti, pa pravijo, da jih imaš na piki!«

»Kateri vozniki pa so najbolj problematični?«

»Predvsem tisti fantje, ki pridejo iz tujine na dopust z avtomobili in hočejo pri nas pokazati tako avtomobil, sebe in hitrost, ki pa za naše ceste ni primerna. Ti in tudi drugi ne razumejo ali nočejo razumeti naše vloge, saj v bistvu le skrbimo za njihovo varnost in varnost drugih udeležencev prometa.«

»Imate kakšne posebne želje?«

»Najprej to, da smo miličniki prometniki v stalni življenjski nevarnosti, saj iz dneva v dan delamo na cesti, pa tudi vozimo večkrat hitro, če je potrebno. Zavarovani pa smo slabše kot nekdo, ki sedi v pisarni. Mislim, da to ni prav! Naši osebni dohodki so odločno prenizki za tako težko službo. Delati več kot bi moral, ponoči, ob nedeljah in praznikih ni najbolj prijetno. Vsakdo pa ima svoj dom in družino. Še to: vozniki bi nas lahko bolj spoštovali; ne mislim na ničesar drugega kot na osnov-

no medčloveško vljudno ravnanje in pozornost. In seveda, čim manj prometnih nesrečk!

MILAN SENICAR

■ UGRIZNIL JE MILIČNIKA: Včeraj popoldne sta hotela miličnika Jože Potočnik in Ivan Stodrej zaustaviti voznika osebnega avtomobila Albina Akazo iz Crete, ker sta sumila da je vinjen. Akaza ni hotel ustaviti avtomobila in ni hotel na razgovor. Uprl se je in oba miličnika ugriznil in brnil. Oba je lažje poškodoval.

(DELO, torek, 2. aprila 1968)

■ Z DOLGIM NOŽEM NAD MILIČNIKA: Miličnik iz Ptuja in Gorišnice so 28. marca sledili divjim ribičem ob Pesnici, ki so izrabljali drstenje za bogat lov. Divji lovec Jože Vidovič je z nožem, ki je imel 26 cm dolgo rezilo, napadel miličnika Stefana Čanačiča in ga zabolal v prsi, mu močno poškodoval pljuča in ga ranil v roko, s katero se je branil. Miličnik se je skušal rešiti z begom, Vidovič pa ga je spet zabolal v hrbet pod lopatico. Stefan Čanačič je streljal na Vidoviča, ki je podlegel ranam, sam pa je bil zaradi težko poškodovanih pljuč več dni v kritičnem stanju.

(Po VESTNIKU, 4. aprila 1968)

S skupnimi močmi bi dosegli še več

Kaj sodijo občani o delu milice, o delu varnostnih organov? Različna so mnenja, kakor smo ljudje različni in kolikor pač delo te posebne službe poznamo.

Jože Serec, 64-letni brodar na Muri pri Krogu pravi, da so miličniki dobri fantje, čeprav so mu odnesli mrežo za ribolov. V Muri in menda sploh v rekah ni dovoljeno loviti rib z mrežami, s tem se je Serec sprijaznil, na mrežo nekje v skladišču milice pa ni pozabil.

Pravi, da za noben denar ne bi bil miličnik: služba da je preveč naporna in človek nikoli ne ve, kdaj bo imel prosto in še takrat, ko je prost, ni tako kot v drugem poklicu; vsak čas ga lahko pokličejo na delo, ponoči ali podnevi.

Jože Serec je v določenem smislu na strateški točki, na kraju, kjer sreča veliko ljudi. Podobno kot gostilničarji, trgovci, sprevodniki in drugi najraje pomaga delavcem milice. Spominja se predlanske pomladi, ko je bila voda v Muri zelo nizka. Obiskali so ga miličniki in mu povedali, da iščejo pobeglega tatu. Opisali so ga in se odpravili iskati v obraslo pokrajino ob Muri. In Serec je kmalu imel priložnost srečati premetenega zmikavta. Zgodaj zjutraj je pred brodarjevo kobilico stal prav takšen kot so ga opisali miličniki. Serec pravi, da bi ga spoznal tudi brez opisa, saj je nosil še zaporniški suknjič. Brodar je zavlačeval vožnjo na drugi breg z izgovorom, da se mu samo enega ne splača voziti. In res so kmalu prišli tudi

drugi: nekaj ribičev in kmetje, ki so šli obdelovat polje na drugo stran Mure. Med vožnjo je Serec nekaterim povedal, koga vozijo s sabo in naj mu pomagajo na drugem bregu tatu ujeti in zve-

Jože Serec

zati. Nekemu mopedistu pa je naročil, naj o tem obvesti bližnjo postajo milice. Toda tatovi običajno nimajo kosmatih ušes in tudi ta jih ni imel. Ujel je del pogovora in skočil v Muro. Hladna voda ga je silila, naj se čimprej skobaca na breg, pa tudi oblika ga je pri plavanju močno ovirala. Toda kaj, ko pa so bili na bregu ljudje, ki ga hočejo ujeti. Nekaj časa je plaval s tokom, po kopnem pa mu je sledil brodar Serec. Končno se je zmikavt ves izmučen le skobacal na suho in po krajšem diru med grmičevjem pristal v železnem prijemu brodarja.

Jože Serec meni, da bi morali občani še bolj sodelovati z delavci milice, pa bi storilce kaznivih dejanj dostikrat hitreje ulovili.

JOŽE ŠABJAN

Udeležencem Zbora odposlan- cev slovenske- ga naroda v Ko- čevju

Vse, ki so se leta 1943 kot odposlanci ali kot gostje udeležili Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, prosimo, da nam najkasneje do konca maja t. l. pošljete svoje naslove z navedbo, v kakšnem svojstvu so se udeležili zgodovinskega zbora v Kočevju, da bi jim mogli ob proslavi 25. letnice zbora poslati osebnostna vabila.

SKUPŠČINA
SR SLOVENIJE
Ljubljana
Šubičeva 4

Kako le odpraviti razlike v pokojninah?

V razgovoru z novinarji, ki je bil 12. aprila v uredništvu Ljubljanskega dnevnika, je podpredsednik izvršnega sveta SRS Vinko Hafner opisal napore za odpravo težav v pokojninskem zavarovanju in zdravstvenem zavarovanju. Iz tega, kar je povedal tov. Hafner, in iz misli, ki so se utirle v razpravi, se je porodilo več rešitev, ki so zaenkrat samo predlogi, za njihovo uresničitev pa bo potrebno še precej časa.

Težave s pokojninami so v Sloveniji posledica dejstva, da stvarni in izplačani osebni dohodki nenehno rastejo, pokojnine so bile revalorizirane, razlika med njimi in

osebnimi dohodki pa se še naprej povečuje.

Povprečna pokojnina znaša letos 54 odst. lanskega osebnega dohodka v Sloveniji, ki je bil 910 din. 110.000 upokojevcem v Sloveniji, ki so bili upokojeni pred 1965, ima pokojnine, ki dosežejo le 45 odst. tega zneska, torej 409 din. To je že na meji tega, kar je potrebno za golo življenje. Nekatere stare pokojnine pa so celo še manjše. Najvišja pokojnina pri nas je 2850 din; nove pokojnine dosega 87 odst. lanskega povprečja osebnih dohodkov v Sloveniji, stare pokojnine pa le 45 odst. tega povprečja. Pred 7 leti upokojeni delavec ima ob enaki izobrazbi, enakem delu, enaki delovni dobi,

skratka ob enakih pogojih pokojnino, enako 54 odst. lanskega povprečja osebnih dohodkov, lani upokojeni delavec pa pokojnino, enako 87 odst. tega povprečja. Grotnej za krivico, ki upokojevence upravičeno razburja.

Zaenkrat obstajata dva predloga za rešitev: prvi ugotavlja, da prispevek od osebnih dohodkov ne more biti več edina osnova za ustvarjanje pokojninskih fondov. V blagajno, v kateri se ta denar zbira, naj bi se stekal tudi del denarja od opredmetenega dela v družbenem bogastvu. Vsak upokojenec je, dokler je delal, pomagal ustvarjati družbeno bogastvo. Z osebnim dohodkom je takrat dobival samo del tega, kar je ustvarjal, drugi del pa je družba vlagala v tovarne, ceste, električne centrale itd., ki obstajajo in delajo še danes. Prav bo torej, če bo tudi upokojenec deležen delčka tega, kar se z družbenim bogastvom, ki ga je pomagal bogatiti, ustvarja še danes.

Zato predlagamo, da bi se denar za pokojnine ustvarjal razen s prispevkom zaposlenih od osebnih dohodkov tudi z delom obrestni od poslovnih skladov podjetij, z

delom v podjetjih ustvarjenega podjetniškega dohodka, z delom akumulacije in z delom obresti od starega bančnega kapitala (splošnih investicijskih fondov). Upokojeenci so namreč, ko so še delali, ustvarjali tudi to, še danes obstoječe družbeno bogastvo, ki se prenaša iz generacije v generacijo.

Če bi zbirali denar, namenjen pokojninam, na ta način, bi lahko v 7 letih v celoti odpravili razlike med staro — in novoupokojenici, v 15 letih pa bi se zbrala enomesečna rezerva pokojnin.

Po drugem predlogu naj bi zveza s temeljnim zakonom določila le načela pokojninskega zavarovanja, podrobnosti pa bi prepustila republikam. V Sloveniji bi se nato odločili za regresijo pri odmeri pokojnin: delavcem z visokimi prejemki bi bila odmerjena pokojnina enaka 65 odst. osnove, delavcem z nizkimi prejemki pa enaka 90 odst. osnove. Na ta način bi v daljšem razdobju lahko počasi odpravili že obstoječe razlike med staro — in novoupokojenici, nadaljnje povečevanje teh razlik pa preprečili.

M. J.

Vsem borcem XII. SNOUB!

Obveščamo vse nekdanje borce XII. SNOUB, da bo proslava 25. obletnice ustanovitve brigade 8. septembra 1968 v Novem mestu. Zelja odbora borcev XII. SNOUB je, da se te proslave udeležimo v čim večjem številu. Zaradi izpopolnitve evidence prosimo vse borce XII. brigade, da pismeno sporočijo svoje rojstne podatke s točnim naslovom sedanjega bivališča. V tem sporočilu navedite tudi, če se nameravate udeležiti proslave.

Zaprošene podatke sporočite na naslov: Odbor borcev XII. SNOUB brigade pri Zvezi združenj borcev NOV, Novo mesto. Odbor borcev XII. SNOUB Novo mesto

Zaradi izvoznih težav bo velika izguba

KZ »Krka« iz Novega mesta je bila v letu 1966 eden sta je bila v letu 1966 eden izmed najboljših slovenskih izvoznikov kmetijskih proizvodov na tuje tržišče, saj je izvozila kar za 653.000 dolarjev.

V zadnjih 6 mesecih so nastale pri izvozu govede velike težave. Tudi v novomeški KZ imajo z izvozom govede živine velike izgube. V hlevih jim je ostalo še 1200 glav neprodane živine, ki je zaradi zastoja prerasla normalno težo in zato izgubljajo na kvaliteti. Če bo zastoj v izvozu še vedno trajal, bodo imeli v KZ Krki nad 1.200.000 din izgube. Kolektiv se je odločil, da bo premoštil težave delno tudi tako, da bo v prihodnje preusmeril proizvodnjo in omejil pitanje živine za 50 odstotkov.

Mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu

Od 11. do 20. maja bo 35. mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu, ki je postal že prava tradicionalna kmetijska manifestacija.

Na letošnjem mednarodnem kmetijskem sejmu bodo razstavljeni živina, vino in naravnega žgane pijače, kmetijski pridelki, testenine, mlečni in mesni izdelki, med, voski in kmetijski stroji. Poleg domačih razstavljavcev bodo letos sodelovali še razstavljavci iz Holandije, Avstrije, Velike Britanije, Zvezne republike Nemčije, ZSSR, Češkoslovaške, Italije, Francije, ZDA, Grčije in Poljske.

POJASNILO

V zvezi s člankom »Tat ne sme biti sentimentalna«, ki je bil objavljen v DOLENJSKEM LISTU 4. aprila 1968, se je na naše uredništvo obrnilo podjetje »AUTOCENTAR« iz Zagreba s prošnjo, da objavimo naslednji popravek:

Nase podjetje ni nikdar kontaktiralo z »AVTOMONTAZO« niti ji ni ponujalo posel s prikolicami.

Zato »AUTOCENTAR« nima nobene zveze z navedenimi pripravami »AVTOMONTAZE«, niti z deli, o katerih je govora v navedenem članku.

Prav tako ni »AUTOCENTAR« ponujal tega posla drugim proizvajalcem.

V omenjenem sestavku ni bilo nikjer rečeno, da je »AUTOCENTAR« kontaktiral z »AVTOMONTAZO« in ji ponujal posel s prikolicami, niti o tem, da ima »AUTOCENTAR« kakšno zvezo s pripravami »AVTOMONTAZE« za proizvodnjo prikolic. Pač pa IMV iz Novega mesta še vedno trdi, da ima pismene dokaze, da je švedski zastopnik »AUTOCENTAR« ponujal ta posel tudi drugim proizvajalcem v Jugoslaviji.

UREDNIŠTVO

Tit Doberšek (v sredi) v razgovoru z bizeljskimi vinogradniki (Foto: Legan)

Tit Doberšek: Vinogradništvo

Ob izidu nove, izpopolnjene izdaje

Prva Doberškova knjiga Sodobno vinogradništvo je bila razmeroma hitro razprodana. To pomeni, da je bila potrebna, saj v domačem jeziku razen nekaj skript za visokošolski študij nismo imeli nobene knjige, ki bi celovito zajela vinogradništvo, in kar je še najbolj pomembno: služila tudi praktičnemu vinogradniku.

Zato imamo lahko novo, za tretjino obsežnejšo knjigo, dopolnjeno z novimi izsledki, ki jo je izdala Državna založba Slovenije, za dogodek v slovenski kmetijski strokovni literaturi. Za našega dolejškega in posavskega vinogradnika ali vinogradniškega strokovnjaka se ne more (ali noče) bolj pritegniti naše gospodarstvo, banke, družbena skupnost, ki naj bi pomagala raztegniti stroške obnove vinogradov na daljše obdobje.

Avtorju knjige gre zasluga za obsežno delo, ki ga kot priročnik lahko uporablja dijak ali študent na kmetijski šoli ali praktičen vinogradnik. Prizadeval si je napisati knjigo v razumljivem jeziku. Morda bi bilo potrebno iti v tem pogledu za praktičnega vinogradnika še dlje, še preprosteje obravnavati nekatere strokovne zadeve in opustiti nekatere statistične podatke. Ko pa o tem razmišljam, moram pritruditi, da je pravzaprav vrsta na vinogradniku, ki naj se približa nivoju knjige s poznavanjem listega osnovnega kmetijskega znanja, ki bi ga morale dati tako potrebne šole za kmetovalce. Velika škoda je, da kmetijske strokovne knjige prav iz teh razlogov lahko tiskajo le v sorazmerno majhnih nakladah.

Lenza Moserja iz Rohendorfa. V obeh njunih knjigah: Vinogradništvo in Weinbau einmal anders je prisotna ista glavna misel: pomagati vinogradniku, ki v potu svojega obraza obdeluje vinograd.

Ze sedaj lahko trdimo, da ti kljici in ta pomoč niso bili zaman. Sedanje obnove, ki upoštevajo sodobna vinogradniška načela, kažejo, da se staro vendarle umika novemu, da vinogradniki že spoznavajo, da postaja težka vinogradniška motiča in nahrbtna škropilnica vse bolj stvar preteklosti. Zal kljuc vinogradnika ali vinogradniškega strokovnjaka se ne more (ali noče) bolj pritegniti naše gospodarstvo, banke, družbena skupnost, ki naj bi pomagala raztegniti stroške obnove vinogradov na daljše obdobje.

Avtorju knjige gre zasluga za obsežno delo, ki ga kot priročnik lahko uporablja dijak ali študent na kmetijski šoli ali praktičen vinogradnik. Prizadeval si je napisati knjigo v razumljivem jeziku. Morda bi bilo potrebno iti v tem pogledu za praktičnega vinogradnika še dlje, še preprosteje obravnavati nekatere strokovne zadeve in opustiti nekatere statistične podatke. Ko pa o tem razmišljam, moram pritruditi, da je pravzaprav vrsta na vinogradniku, ki naj se približa nivoju knjige s poznavanjem listega osnovnega kmetijskega znanja, ki bi ga morale dati tako potrebne šole za kmetovalce. Velika škoda je, da kmetijske strokovne knjige prav iz teh razlogov lahko tiskajo le v sorazmerno majhnih nakladah.

Nova Doberškova knjiga je lepo opremljena, tiskana na dobrem papirju in ima

veliko slik, shem in pregledov. Podoba zametne črtnine na ovitku dokazuje, da je knjiga »dolenjskih gričev lista«. Izvod iz nove izdaje, ki smo ga prejeli, žal ni vezan v polplatno, tako kot knjiga iz leta 1957, čeprav so vinogradniške roke trde in hrupave.

inž. M. LEGAN

Da bi se le nekaj premaknilo!

(Nadaljevanje s 1. str.)

Krškem. Sprejeli so nekaj predlogov v želji, da bi se v kmetijstvu vendarle že kaj premaknilo.

Predlagali so, naj bi kmetijstvo postalo učni predmet že v osnovni šoli; za to pa bi bilo treba posebej vzgajati učni kader. Mladi gospo-

darji bi morali razen tega v kmetijske šole.

Dejali so še, da bi bilo nujno treba sestaviti normative za pravilno pripravo večletnih nasadov, obnovo pa pospešiti z ustreznostjo davčno politiko, s kreditiranjem in subvencijami.

Vsaka občina bi si morala organizirati dobro strokovno

službo za usmerjanje zasebne kmetijske proizvodnje, ki bi bila vezana na znanstvene zavode in na kmetijske organizacije. Kmetijska trgovska podjetja bi sicer lahko bolj pospeševala razvoj zasebnega kmetijstva, vendar so tudi ta v težkem finančnem položaju in tega ne zmorejo.

Predsednik zveznega sveta za zdravstvo in socialno politiko dr. Nikola Georgijevski in njegov namestnik mr. ph. Venčeslav Pavlov sta pred kratkim obiskala novo mesto Krko. V spremstvu predsednika ObS Novo mesto Francija Kuharja in predstavnikov podjetja sta si gosta ogledala razvojne laboratorije inštituta in izmenjala mnenja s področja znanstvenoraziskovalnega dela v farmacevtski industriji. Na sliki: direktor inštituta mr. ph. Peter Jerman razkazuje gostom gradnjo novih Krških obratov v Ločni. (Foto: Mirko Vesel)

Metlika in Ronki sta pobratena

Metličani so bili v Italiji zelo lepo sprejeti — Nastop metliške folklorne skupine na slavnostni akademiji v pobratenem mestu Ronki pa je gledalce navdušil — Delegacija Ronkov vrne obisk 4. julija

25. aprila 1968 je dolgoletno tovarštvo in prijateljstvo med borci brigade Fontanot, ki je bila ustanovljena v decembru 1944 na Suhorju pri Metliki in nad katero je prevzela patronat metliška občina ter Metličani dobilo novo potrdilo medsebojnega zaupanja in skupnega napora za mir in prijateljstvo med narodi. Mesto Ronki, iz katerega se je okoli 40 partizanov borilo v brigadi Fontanot, se je namreč ta dan svečano pobratilo z Metliko.

Dvajsetčlanska delegacija občine Metlika, ki so jo sestavljali zastopniki občinske skupščine in predstavniki političnih, gospodarskih in kulturnih organizacij, ter 18-članska folklorna skupina sta prispeli v Ronke že 24. aprila dopoldan. Vse mesto, ki šteje nekaj nad štiri tisoč prebivalcev, je bilo bogato okrašeno z velikimi lepaki v italijanski trikolori, na katerih so bile v slovenskem in italijanskem jeziku izpisane dobrodošlice Metličanom in gesla prijateljstva in miru. V slavnostno okrašeni sejni dvorani občinske hiše, na kateri je poleg italijanske plapolala tudi jugoslovanska zastava, je nato župan Ronkov Umberto Blasutti s člani mestnega sveta sprejel metliško delegacijo in ji zadel dobrodošlico ter prijetno bivanje v prijateljskem mestu.

Popoldne so si Metličani v spremstvu gostiteljev ogledali nekatere zanimivosti mesta, med drugim tudi vzorno urejeno predšolsko varstveno ustanovo in osnovno šolo. Zvečer je bila v veliki dvorani sredi mesta slavnostna prireditev ob dnevu odpora, kjer je govornik poudaril borbo naprednih Italijanov proti nacistom in fašistom in ponovno zagotovil skupna prizadevanja obeh mest, da se utrdi bratstvo med narodi in tako ohrani mir v svetu. V izbranjem sporedu je nato najprej igrala godba na pihala z Doberdoba, potem pa je goste prijetno presenetil slovenski pevski zbor »Srečko Kosovec« iz Ronkov, ki je pod vodstvom pevovodje Pavline Komeljeve zapel vrsto domačih pesmi. Zlasti so poslušalce navdušile partizanske pesmi, ki so jih slovenski pevci zapeli v obeh jezikih. Za zaključek so s pesmijo in plesom nastopili člani metliške folklorne skupine, ki so za svoj živahni na-

stop pri gledalcih, med katerimi je bilo veliko Slovencev, poželi navdušeno priznanje.

Naslednji dan dopoldne je bilo v občinski dvorani svečano podpisovanje pobratena obeh mest. Pergamentni listini v obeh jezikih je v imenu Metlike podpisal predsednik občinske skupščine Peter Vujčić, v imenu Ronkov pa župan Umberto Blasutti. Po prisrčnih nagovorih so si zastopniki obeh mest izmenjali darila: Metlika je bratskemu mestu izročila svilen mestno zastavo, velik umetno rezljan metliški grb in sliko Metlike, delo pokojnega akad. slikarja Vlada Lamuta.

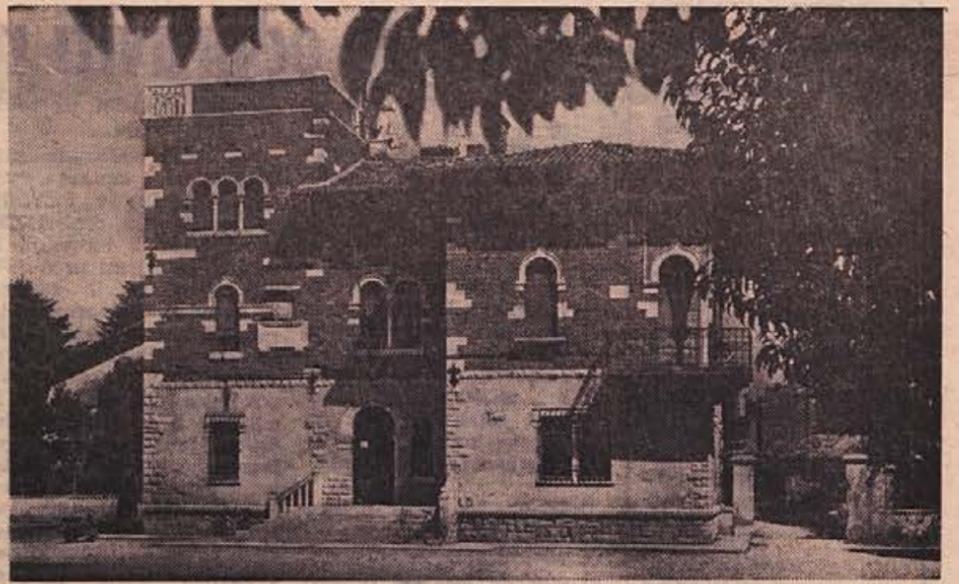
Na svečanem obedu pa so vsi Metličani prejeli v spomin na pobratenje obeh mest lepe umetniško izdelane keramične predmete.

Pri pobratenu in vseh

svečanostih je bila navzoča tudi delegacija iz avstrijskega mesta Vagne, ki ga z Ronki vežejo dogodki in spomini še iz prve svetovne vojne.

Metliški gostje so si v prostih urah ogledali še mestno letališče in veliko vojaško pokopališče na Doberdoba ter druge zanimivosti, popoldne pa so prisostvovali velikemu javnemu zborovanju na glavnem trgu.

Delegacija Ronkov bo vrnila Metliki obisk na letošnji praznik borca, 4. julija.

Občinska hiša v Ronkih, kjer je bila podpisana listina o pobratenu obeh mest.

VINIŠKI PIONIRJI NADALJUJEJO Z AKCIJO MIRU

„Zamisel je lepa, toda težko uresničljiva“

Videti je, da bo lažje graditi mednarodni kamp kot pa naselje miru — Viniški klub OZN ni izgubil upanja, čeprav se načrt zatika

Člani viniškega Kluba OZN vztrajno nadaljujejo z akcijo miru. Na množico pisem, ki so jih poslali našim vplivnim tovarišem, že dobivajo odgovore. Zamisel o gradnji naselja miru in mednarodnega kampa ob Kolpi vsi hvalijo, hkrati pa izražajo bojazen, da bo načrt težko izvedljiv in da je za Viničane prezahteven.

Poročali smo, da namerava miru, v katerem so izdali knjigo »Poslušajte nas«, nadaljevati s široko zastavljenim končanem prvem delu akcije

in velikopoteznim načrtom. Radi bi v bližini Šole zgradili naselje miru, v katerem bi bilo toliko majhnih hišic, kolikor je držav članic OZN. V nadaljevanju akcije pa je v načrtu izgradnja mednarodnega kampa ob Kolpi.

Drugi del akcije, gradnja naselja miru, ki bi med drugim bila za vso Jugoslavijo izredna turistična zanimivost, je najbolj zahteven. Na to so sicer računali, niso pa pričakovali, da bo tako težko dobiti nasvet, kako se akcije lotiti.

Napisali so že množico pisem našim vplivnim tovarišem, jim razložili načrt in jih prosili nasveta, kako bi iz posameznih držav dobili odgovor, če so pripravljeni sodelovati in prispevati za gradnjo hišice, ki bi predstavljala njihovo državo v naselju miru. Prejeli so že precej odgovorov, iz katerih povzemamo nekaj poglobitvenih misli:

● BRANKO JEVREMOVIC, predsednik Jugoslovanskega odbora za koordinacijo aktivnosti z mednarodnim letom, posvečenim človekovim pravicam:

»Ta ideja vsekakor zasluži vso pozornost, bojim se pa, da bo težko najti sredstva za njeno uresničitev...«

● ALEKSANDER BOZOVIC, načelnik uprave za mednarodne organizacije pri sekretariatu za zunanje zadeve:

»Vaša ideja o izgradnji naselja je zelo dobra in izvirna. Upam, da bo naša ugoden odziv pri mladih v drugih dr-

žavah in da bodo oni prispevali k njeni uresnitvi...«

● VIDA TOMŠIČ, predsednica zbora narodov v zvezni skupščini:

»Čeprav se nam zdi zamisel simpatična, vendar zaradi svojega značaja in obsežnosti tak program nikakor ne more biti samo stvar vašega kluba, vaše občine, temveč bi moral biti s pomočjo republiških organizacij in društev dosežen dogovor v merilu Jugoslavije...«

● LEO MATES, direktor Inštituta za mednarodno politiko in gospodarstvo:

»Vaš projekt naselja je zelo lepa zamisel, mislim pa, da bodo težave pri financiranju izgradnje posameznih hišic in ureditvi zemljišča. Morदा bi bilo dobro, da bi se direktno ali s posredovanjem ambasad obrnili na mladinske ali dijaške organizacije v drugih državah...«

Odgovorov imajo še več, vendar so si vsi močno podobni: hvalijo zamisel, hkrati pa izražajo bojazen, da je uresničitev za Viničane prezahtevna.

»Iščemo dalje vse možne poti«

— Kaj pa zdaj? — smo vprašali mentorja teh načrtov, ravnatelja Antona Troho.

— Iščemo dalje vse možne poti za dosegajo cilja. Zavedamo se, da bo šlo težko, toda ne bomo se vrgli puške v koruzo. Če ne bo drugače, bomo pač načrt spremenili, da bomo najprej s pomočjo mednarodnih mladinskih brigad gradili kamp ob Kolpi, drugega dela načrta, gradnje naselja miru, pa se bomo lotili kasneje. Zdi se nam, da bo tretji del akcije lažje izvedljiv kot drugi. O vsem tem razmišljamo, upoštevajoč nasvete, ki smo jih že dobili. R. B.

»Smo za mir in proti vojnam ter nasilju v svetu«, pravijo v viniškem Klubu OZN. V klubu so najbolj delavna dekleta, nekaj jih vidite na fotografiji (Foto: R. Bačer)

Šli smo po pesnikovih belokranjskih poteh

Bela krajina ni nič več bela in mojih mladih bosih peta ne bo nikoli več v mokri travli (Oton Župančič: Iz moje mladosti)

Januarja je minilo 90 let, odkar se je rodil na Vinici Oton Župančič, ki nam je z razpisnimi rokami delil lepoto slovenske pesni. Skorajda neopazno je šla njegova pomembna obletnica mimo nas, ki si samo včasih najdemo čas, da mislimo in čutimo z njim.

Na Vinici je Župančičev muzej. Ze od vsega začetka prijazno sprejema in vabi obiskovalce na ogled 58-letna Ana Mihelič, pesnikova daljna sorodnica. Vseposvoda je čutili njene srebrne roke, ki znaajo obrisati prah še z zadnjega, čeprav majhnega predmeta, ki spominja na pesnika. Vse, kar je imel Oton Župančič rad, kar je imel dragocenega in dobrega, da bi nam razdal, je ostalo v tej sobi. Pesnikove fotografije na steni, rokopisi, rojstni list, fotografije staršev in najbližjih prijateljev, kovrov

venec, ki ga je muzeju poklonila ob otvoritvi Glasbene matice iz Ljubljane, častna diploma doktorja filozofije, starinsko pohištvo še iz pesnikovih časov in mnogo belokranjskih spominčkov, ki so bili pesniku še posebno pri srcu.

Majhno stopnišče vodi na vrt, od koder gleda na domačo hišo pesnikov bronasti kip, ki ga je izdelal Jakob Savinšek.

Najbrž na Vinici še vedno živijo prav taki ljudje, kot so živeli v pesnikovih časih. Pesnik se jih je spominjal, ko je bil daleč od Bele krajine. V sebi je hranil mnogo podob in besed. Še dolga leta potem se je spominjal bahavih Amerikancev z žepi na zadnji platki, ki so videli nekaj sveta, pa so že mešali angleške besede in so si želeli nazaj. Spominjal se je Perčeve Kate, ki je imela v nedeljo vedno mesarico v rokah, da je lahko klala janjce, spominjal se je starega Breleta, ki je z dlanjo razbil lesnik na mizi in je čil še pri 70 letih skakal čez jerke; spominjal se je Ciga-

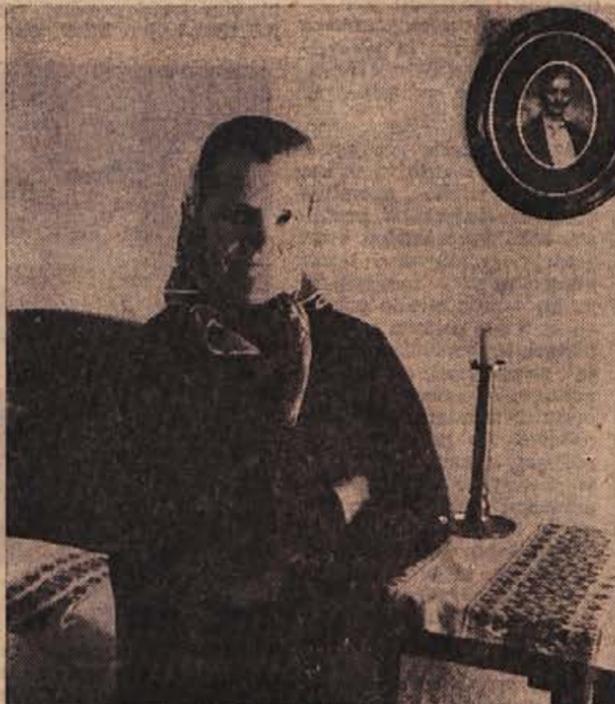
nov, ki so bili pijani od zdravja in od vina.

Nekaj let pred smrtjo je pesnik dobil od svojega mladega sorodnika male statve, ki jim v Beli krajini pravijo krosna. Pričarale so mu del Bele krajine, bile so se njegove nekdanje mladosti, čeprav so bile manjše in je bilo videti, kot da so stara krosna dobila mlade.

Vinica se rada spominja svojega velikega pesnika, rada prisluhne njegovi pisani besedi. Odmaknjena skorajda na breg Kolpe, živi svoje življenje. Če zaidejo semkaj tujci, potem prihajajo največkrat zaradi pesnikovega muzeja in zaradi krajev, v katerih je živel. Vsako leto jih prihaja manj. Letos je na Vinico zašlo samo 32 obiskovalcev in nekaj razredov osnovne šole iz Vrhovcev pri Ljubljani. Vsi, ki pridejo, se pritožujejo, kako slaba je cesta do Vinice.

V maju bo v času šolskih izletov prišlo na Vinico najbrž mnogo šolarjev. Prav je tako, kajti ko bodo enkrat videli Vinico, se bodo sem najbrž še večkrat vračali.

MARLIJA PADOVAN

Ana Mihelič, daljna sorodnica pesnika Otona Župančiča, zelo lepo skrbi za muzejsko zbirko v njegovi rojstni hiši

Proslave ob stoletnici ljutomerskega tabora

Sestega oktobra letos bo v Ljutomeru velika slovesnost ob stoletnici prvega slovenskega tabora. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel član sveta federacije Edvard Kardelj, ki bo po vsej verjetnosti imel tudi slavnostni govor. Proslave ob stoletnici ljutomerskega tabora bodo imele vseslovenski značaj, kakor to obletnica tako pomembnega dogodka tudi zasluži.

Prve proslave so se začele že pretekli mesec, vrh pa bodo dosegle v prvem tednu oktobra; takrat bo v Ljutomeru srečanje zgodovinarjev, odprli bodo galerijo slik, razstavo slovenske knjige, akademskega slikarja Trstenjaka in nekaterih priških slikarjev. Igralske skupine iz ljutomerske občine bodo takrat uprizorile Kreftovo Veliko puntarje, ki jo bo avtor sam režiral.

Še nekaj misli o Matjažu in Alenki

Tovariš urednik!

Z zanimanjem sledim vašim poučnim sestavkom o vzgoji otrok pod naslovom »Matjaž in Alenka«. Ko sem v zadnji številki brala o raznih pripombah na račun odkritih pogovorov med starši in otroki, sem se odločila, da še jaz napišem svoje misljenje in, mislim, tudi misljenje mnogih mlajših in starejših zakonskih parov, ki niti sami niso bili zadosti poučeni, zato pa imajo zdaj tem večjo skrb, kako razložiti svojim otrokom, točneje, dozorajočim otrokom, veliko »skrivnost« nastanka in razvoja človeka. Občutim, da je to pomembna stvar, o kateri pa neradi začnemo pogovor in se izmikamo, premnogokrat v otrokovo in svojo škodo, z raznimi pravljicami in neresnico.

Sem preprosta, neizobražena kmečka žena in mati štirih dorasajočih otrok. Sicer še niso v dobi, ko bi mi postavljali različna vprašanja, ki bi me, nepriljavljeno, spravljala v zadrego. Zavedam pa se, da bo tudi do tega prav kmalu prišlo. Mislim, da je vzgoja, točneje spolna vzgoja otrok, važna in odgovorna naloga in da nasvetov ni nikoli dovolj. Zato se je tudi meni zdelo pametno in potrebno, da ste v Vašem listu načeli vprašanje, ki je za starše tako zelo težko, nasvetov pa je tako malo. Rada prebram vaše in podobne sestavke in dobivam iz njih dragocene napotke za pravilno vzgojo otrok. Mislim, da nisem edina in da je še mnogo staršev, ki z zanimanjem sledijo vašim razlagam. Zato se ne menite za tiste reče, posebeje, ki v teh in podobnih sestavkih samo iščejo, kje je kaj, seveda po njihovem, »nesramnega« in »nedostojnega«. Spominimo se tudi pregovora: »Čistemu je vse čisto.« Prav tako pa je, kot ste vi napisali: »umazanču vse umazano«.

Mislim, da bo vsak, ki mu je kaj do tega, da bo njegov otrok dober, skrbel za to, da bo pravočasno dobil pouk v družini, ne pa da bi ga vzgajala cesta, slaba tovarišija ali »prepametni« posamezniki, ki mislijo, da vse vedo, pa otroku le močno škodujejo. Pravočasno povejmo otroku, kar ga zanima, pa ne bomo imeli skrbi, da bi iskral razlago za svoja vprašanja drugje. Vemo tudi, da mnogi otroci napravijo v teh letih kaj slabega, pa ne iz zlobe, pač pa mnogokrat iz radovednosti.

Zgrešeno je mnenje mnogih staršev, češ bo še v šoli izvedel, kar bo treba, kaj mu bom jaz razlagal! Vemo, da to ni tisto, kot če bi razlagal zgodovino ali zemljepis. Vzgojitelj tudi ne more govoriti vsem otrokom naenkrat, ker se nekateri umsko hitreje razvijajo kot drugi. Kar bi nekomu še ne bilo razumljivo, bi bilo drugemu nezumno, zato mora vsak dobiti odgovore na svoja vprašanja ob pravem času. Kdo pa naj se z otrokom odkrito pogovori, če ne starši, pri katerih preživi večino svojega časa? Bodimo otroku, če je treba, učitelji — pa tudi odkriti in iskreni tovariši! Le tako domo v otrocih vzbujati zaupanje, ki je potrebno za dobre medsebojne odnose. »Več ljudi več ve.« to je že star pregovor; zato se moramo zavedati, da znanja ni nikoli dovolj, saj se človek vse življenje uči.

Naj bo teh nekaj besed vam pri Dolenjskem listu v spodbudo, da boste še naprej objavljali poučne in zanimive sestavke, pri tem pa se nič

ne ozirajte na razne čenče in obrekovanja!

Vaša zvesta bralka

F. K.

iz okolice Dobriča

»Očka, povej, od kod pride otrok na svet«

Uredništvu lista!

Naj še jaz povem, kaj mislim o spolni vzgoji. Od nekdanj in še danes velja, da se otroku prikriva spolno življenje, dokler se da, da nima zanimanja, ker le tako je še srečen. In če ne bi bilo tako razuzdanih staršev, ki vse vprek govorijo nespodobno, kar ne spada med mlade otroke, tudi ne bi bilo tako razuzdanih otrok in pokvarjenih, kakor je tisti, ki to vzgojo opisuje.

Bil sem dolga leta šolski odbornik in sem bil priča kritike učiteljev o pokvarjenosti šolskih otrok glede spolnosti in da so ti otroci od slabih staršev, ki take stvari sljšejo in menda vidijo. Taki otroci so tudi najslabši učenci, nimajo nobene omike in kulture. Tudi tole se je zgodilo.

učitelj, ki je imel sina, ki je hodil v tretji razred osnovne šole, je bil z otrokom na sprehodu. Pa ga vpraša sin: »Očka, povej mi, od kod pride otrok na svet?« Spravil pa je v tako zadrego, da mu ni bilo mogoče odgovoriti. V tem času je priletelo letalo prav nizko in oče je rekel: »Tonček, ali vidiš vojaka pilota?« in s tem mu je zmešal misli, da ni več vpraševal.

Tako delajo tisti starši, ki rabično svoje otroke in to imenljeno in kaj poročajo o njih?!

Pripomniti moram, da jaz nimam malih otrok, imajo jih pa moji otroci in se mi gnusi tak časopis, zato ga odpovedujem, da ga ne dobijo v roke pod mojo streho. ALOJZ CERJAK Zgornji Obrež

Zakaj naj bi otroci vse vedeli?

Tudi jaz sem bral članek »Umazanču je vse umazano«, pa bi rad dal pripombo o tem, kar objavljate v vsaki številki.

Sem starejši mož in sem bil tudi mlad kot otrok, nas je bilo pri hiši 7-otrok, pa nikoli nisem slišal od svojih staršev, ki so me vzgajali, kake slabe in pohujšljive stvari. Zdaj pa berem v Dolenjskem listu vse take sramotne članke, ki ne pripadajo niti starejšim, kje še otrokom. S takimi članki, ki jih vi dajete v časopis, smo moralno na tleh. Ze precej časa to opisujete, pa bi bilo prav, da daste na glasovanje, da bi videli, ali je to prav za »ada« ali »nes«.

Prosili bi, da takih člankov ne objavljate več, kakor je Matjaž in Alenka, ker to ni prikladno za nikogar. Mladine že tako ne moremo krojiti, ne pa do jo še vi s tem spodbujate.

ALOJZ ZUPAN Valantičeva 6 Novo mesto

Srečanje z umetnikoma

11. aprila smo učenci osnovne šole »Katja Rupena« v Novem mestu poslušali koncert violinista Dejana Bravničarja in pianista prof. Marjana Lipovška. Predvajala sta Beethovna, Mozarta, Chopina, Brahmsa, Prokofjeva in Sarasateja. Koncert je

bil čudovito dopolnilo našemu skromnemu znanju o glasbi. Bil je veliko srečanje z živo glasbo. Vesela sem, da sem bila na koncertu in da nam je šola omogočila obisk. Le zakaj nismo mladi vseh novomeških šol do zadnjega prostora napolnili dvorane?

ZVONKA LINDIČ

Kristanova 3a Novo mesto

Naš pismonoša pride ob vsakem vremenu

Tovariš urednik!

Ze od februarja prejemanj Dolenjski list, pa mi še niste poslali položnice; takoj mi jo pošljite, da nukašem denar do konca leta. Naj vam povem, da mi je Vaš list prav všeč, preberem prav vse. Pred kratkim sem videla, da ste nekaj pisali o nepoštenem pismonoši, pa vam zalo pišem o našem poštarju Alojzu Kristofu, kako je vesten. V četrtek mi prišene Dolenjski list, v petek pa Nedeljski dnevnik; tudi o njajslabšem vremenu se potruđi, čeprav ve, da imam sele v nedeljo čas za branje. Vsi naj bi bili taki, pa bi dobili vi še več naročnikov.

Sprejmite vi od mene lep pozdrav, jaz pa od vas položnico.

MILENA PEVEC Grm 11 — p. Sentvid pri Stični

POJASNILO: vsi naročniki, ki so si naročili Dolenjski list v februarju ali marcu, bodo te dni dobili položnice, ker se je prejšnji četrtek že začela druga izterjava naročnine za prvo polletje.

Hvala za spodbudne besede! UPRAVA DL

Trije veliki majski dnevi

Lens, 22. aprila 1968 Severna Francija

Dragi DOLENJSKI LIST!

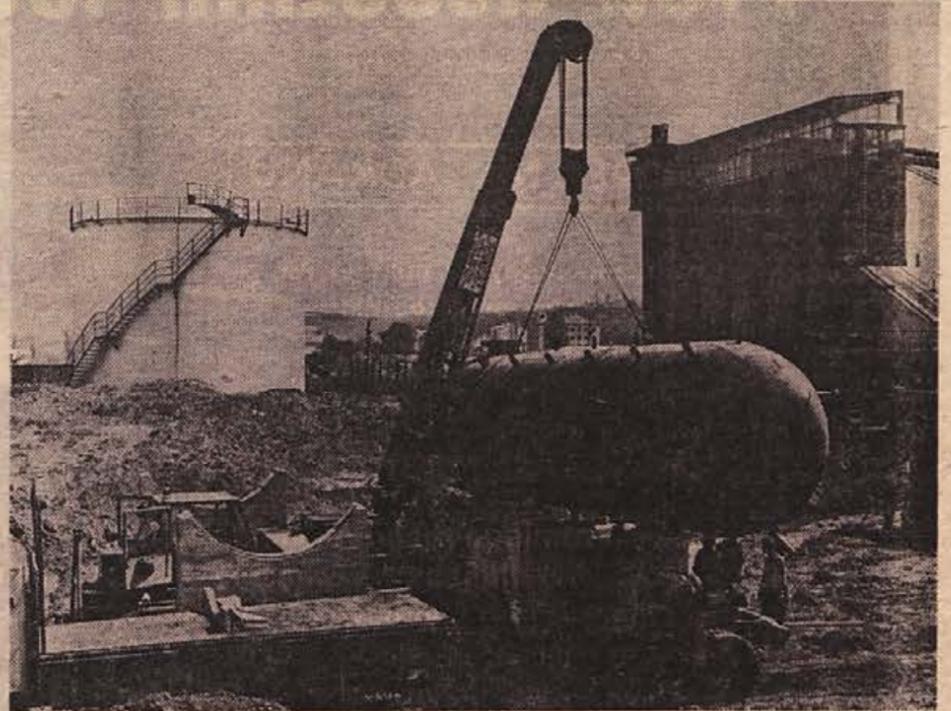
Pred nami je 1. maj, praznik dela, sledil mu bo 9. maj, praznik zmage, za njim pa je eden najpomembnejših dni, dan rojstva predsednika naše republike, tovariša Tita.

Če sem zapisal: najpomembnejši, sem se zavedal, kaj to pomeni, kaj nam pomeni naš tovariš maršal. Letos poteka 25 let, kar je tovariš Tito začel novo dobo v zgodovini naših narodov, obdobje socializma, naše demokracije in svobode.

Spomnite se besed iz Internacionale, tovariši: »Mi vse ustvarjamo na svetu, zato naj vse bo naša last, zato naj delavci in kmeti pripadajo tudi vsa oblast!« Dobro premisljimo, tovariši, te besede, katerim bi dodal še tole: ko ste prevzeli vso oblast, vam pripada tudi vsa odgovornost. Roko na srce: kaj delate včasih, ko ste prevzeli odgovornost za oblast, ki vam jo je dal narod? Ali jo povsod in vedno izpolnjujete?

Ko boste stavili 9. maj, naj vas spominja, da ste z zmago v revoluciji uničili tudi vse krivice, ki naj jih nadomesti pravica. In ko boste slavili rojstni dan maršala Tita, se spomnite njegovega nauka, ki ga vedno ponavlja. To vam pišem danes, ko sam slavim 50 let sindikalnega dela v 70. letu življenja.

To vam želim, vsemu kolektivu mojega dragega »dolenjskega pisma«, kakor rad imenujem naš »Dolenjski list«, da bi vsi lepo praznovali majske praznike in z

V TEDNU PRED PRAZNIKI so delavci podjetja Javna skladišča iz Ljubljane montirali rezervoarje za plinsko postajo v tovarni stekla INIS v Bršlinu pri Novem mestu. Plin bodo uporabljali za tempiranje šob za vlečenje stekla. (Foto: Milan Miška — druga nagrada za fotografijo tedna)

najtoplejšimi spomini počastili 9. in 25. maj! Prek Dolenjskega lista pa tovariško pozdravljam vse bralke in bralce.

Vaš Jože Martinčič

Lens — Francija

Pojasnilo tovariša Zupanca tovarišu M. Moškoni

Če je v Moškonovem odgovoru vsaj kanec pelina, naj bo v mojem vsaj kanec dobre volje. Se enkrat vam pravim, tovariš Moškon: Ne tak!

Kaze, da vsa imela oba dober namen: Vi kol novinar v svojem upodniku in jaz s svojim prispevkom kot bralec Dolenjskega lista. Vendar se po Vaši lastni izjavi nisva razumela. Škoda, res velika škoda, da se dva tako dobra mišičca človeka ne razumeta. Ali vi kot NOVINAR niste za BRALCA dovolj razumljivo napisali ali pa imam jaz tako slabo (družbeno) KV ALIFIKACIJO, da nisem tega vašega dobronamernega članka razumel. O tem naj odločijo bralci, ki NAJU obeh vsi prav gotovo ne poznajo (če želite dokaz, vam pripeljem cele tri bralce, ki VAS ne poznajo).

»Napadela sem vas kot novinarja, ki je v službi pri glasilu Socialistične zveze. Ocenil sem vas kot BRALEC, in sicer z oceno nezadostno. Te pravice mi kot novinar ne morete oporekati, saj vas »tu ocenjuje bralec, ki kupuje naš časnik«. Kot sem imel čast prebrati, ste celo tehnični urednik. Vprašujem se kot bralec, koliko časa ste še tehnični urednik in kdo vas je postavil na to mesto? Po mojem mnenju je to zelo odgovorno POLITIČNO mesto. Torej imate za seboj bogato družbeno-politično prakso. Kolikor sem zvedel od tovarišev, ki so vodili krajevno organizacijo SZDL — tam, kjer stanujete — v njej niste devati. Po evidenci ObK SZDL pa tudi niste bili član vodstva občinske organizacije SZDL. Kje pa ste potemtakem delali?

Cisto resno, tovariš M. Moškon: v svojem sestavku sem hotel opozoriti samo na to, da je v naši družbi dovolj abstraktne načelne kritike, ki pa NI USTVARJALNA. Meni sem, da je tudi vaš članek tak. Pri tem še vedno vstrajam. Zelo lepo in prav od Vas je, da ste enkrat le pokazali na nekoga (to je na Dušana Zupanca), ki je bil

»tri leta tajnik SZDL«, pa celo VI tega niste vedeli! To pa bi morali storiti že v PRVEM članku, ne pa šele takrat, ko VAS je nekdo osebno napadel.

O osebnem napadu samo tole: pod članek ste se podpisali, torej ste javno povedali, da ste Vi avtor. Zato sem odgovoril vam, tovariš Moškon; lahko pa bi tudi mim, za itd. Srč je odveč.

S tem končujem javno plemiko. Za konec samo še majhna prošnja: kot tehničnemu uredniku: če si boste privoščili tudi na to pismo kakšen komentar, dovolite ravno toliko besed, tudi neni. Polemike nisem pozročil jaz, ampak VI.

Dušan ZUPANC Prešernov trg 5, Novo mesto

Še o članku: »Nekaj novega: DELATI«

Tovariš Moškon,

morda ste hoteli napisati dober članek, kakor bi bilo po tematiki pričakovati, vendar vam žal ni uspelo in bi morali to priznati, ne pa še nadalje razglabljati na način, ki je za prizadevne družbeno-politične delavce žaljivo.

Pravite, da niste arbi ter, dajete pa nam lekcijo o (ne) delavnosti. Vprašujem se, kje so ti »abstraktno delujoči, mlachni politični delavci, ki jih ljudje ne poznajo?« Če so med nami, moramo nanje pokazati s prstom in jih javno ožigosati, ne pa v abstraktnem članku kriticirati vse podolgem in počez.

Priznati moramo, da je bilo v zadnjih 23 letih res storjenih veliko napak, vendar čeprav to priznamo, nam se zaradi tega ne jezijo lasje, res pa je, da nam v svetu ljudje tudi ploskajo zaradi doseženih uspehov. Ali niste rasli skupaj z nami, da bi opazili napredek, o kakršnem naši očetje niso niti sanjali?

To so ustvarili naši delovni ljudje, katere so vodili družbeno-politični delavci v družbeno-političnih organizacijah, podjetjih in organih družbenega samoupravljanja. Kaj lahko naredi družbenopolitični delavec sam brez podpore in sodelovanja delovnih ljudi in kaj lahko napravijo ljudje sami brez dobrega in sposobnega vodstva? Čemu torej pri tako resni temi balnalna primerjava o nagrajevanju političnih delavcev in omenjanje nekega televizij-

skega junaka iz komercialnih filmov brez vsake ideologije.

Sam se že precej let po svojih močeh udejstvujem v družbeno-političnem življenju, zato me je vaše pisanje prizadelo, kakor je prizadelo veliko poštivalnih družbenopolitičnih delavcev, ki so 23 let gradili našo družbo in pri tem dosegli velike uspehe, pa tudi grešili; vi pa ste se sedaj pojavili in diletantsko presojale njihovo delo. Uh, kako prostaško, kajne? Predlagam vam, da malo pobrskate po arhivu komisije za odlikovanja in naši boste podatke o ljudeh in njihovemu delu, za katero niso prejeli plačila, ampak visoka priznanja naše socialistične skupnosti. Pišite o njih, hvaležni vam bomo.

JOŽE CVITKOVIČ

Operacija »ozkega grla« ali konzolni most?

Tovariš urednik!

Med zgodovinske znamenitosti Novega mesta prav gotovo sodi tudi most čez Krko, ki povezuje Glavni trg s Kandijo. Most je bil zgrajen leta 1902 in je prav toliko širok, kot je bil širok stari leseni most, ki je stal na spodnjem koncu Pugljeve ulice.

Most že davno več ne ustreza naraščajočemu številu motornih vozil in težkim tovornjakom. Potreba po novem mostu je vsak dan večja. Čeprav bo Novo mesto morda dobilo obvozne ceste in mostove, bo ta most še vedno preozek in bo še vedno v razvoju mesta ozko grlo za promet.

Prav gotovo bi bila najboljša rešitev gradnja novega mostu, ki bi bil kos naraščajočemu prometu. Za tak most primanjkuje denarja. Zasilna rešitev ozkega grla bi bila prav gotovo tudi možnost razširitve cestišča še na tlesni hodnik za pešce, nov prehod za pešce pa bi montirali na priključeni konzolni most v isti višini. Najbrž bi bilo treba zgraditi podporne stolpe, ki pa bi moral biti na zidanem ali železobetonskem postavku.

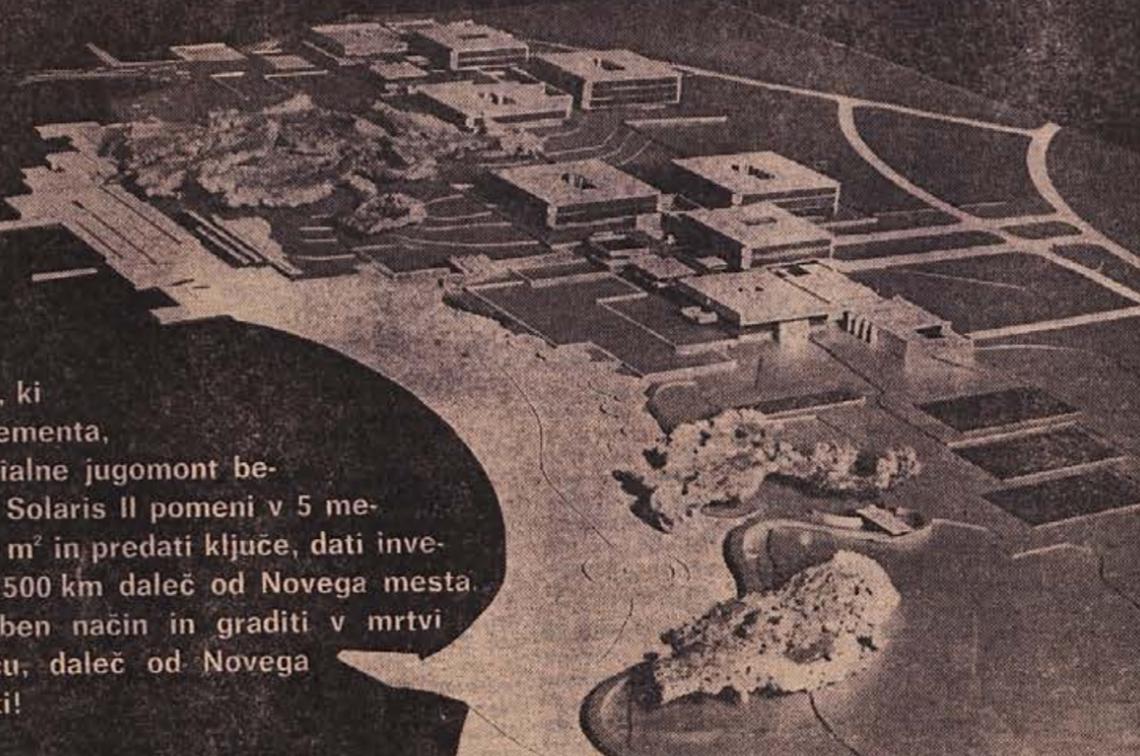
Taka rešitev ozkega grla na mostu bi bila nedvomno mnogo cenejša in bi vsaj za silo ustrezala. Prav bi bilo, če bi pristojni organi mislili tudi na tako rešitev in jo tudi upoštevali.

Alojz Stine Volčičeva 39, Novo mesto

Pred desetimi leti bi bila to pravljica

»PIONIR« SPET NA JADRANU

Solaris II je približno polovica novega hotelskega naselja Solaris pri Sibeniku. Ta polovica pomeni v jeziku gradbincev: v 5 mesecih opraviti v golem kamnu 4500 m³ izkopov za stavbe, 1500 m³ izkopov za komunalne naprave, splanirati 4500 m³ kamenja, ki je ležalo tu v kupih, vgraditi v stavbe 1700 ton cementa, 8000-m³ gramoza, 300 m³ peska, 180 ton specialne jugomont betonske armature in 120 ton klasične armature. Solaris II pomeni v 5 mesecih dograditi hotele s tlorisno površino 7000 m² in predati ključ, dati investitorju 5-letno garancijo za vsa dela in graditi 500 km daleč od Novega mesta. Solaris II pa pomeni tudi to: graditi na sodoben način in graditi v mrtvi sezoni ter ustvariti na jugoslovanskem tržišču, daleč od Novega mesta, 10 milijonov dinarjev (novih!) vrednosti!

Petičen tujec bo letos poleti ob prihodu v Solaris pri Sibeniku objel s pogledom sončno nebo, kopicico novih hotelskih stavb, lepo plažo, redke oljke in borove gaje in kamnito pokrajino v ozadju. Če bo v recepciji morda vprašal, kdaj je bilo to zgrajeno, bo receptor na kratko odvrnil: »Letos!« in že hitel nešteti udobje, ki ga nudi gostu hotel.

Začetek je bil tak, da bi pobegnili!

»Letos« je zelo kratka beseda. Kaj vse lahko skriva v sebi, bo precej obširneje kot malo prej receptor povedal pomočnik šefa PIONIRJEVEGA gradbišča v Sibeniku, Metod Sonec. Šef gradbišča Slavko Guštin je bil v času mojega obiska na zasedanju DS v Novem mestu.

— Pred 10 leti bi se to zdelo kot pravljica. 28. decembra lani je SGP PIONIR podpisalo pogodbo z INZENIRINGOM iz Zagreba za gradnjo Solaris II. 4. januarja letos smo prišli sem s prvo skupino delavcev. Tudi je bila gola, kamnita planjava, čezno pa se je v sunkih zaganjala burja. Bilo je, da bi človek pobegnil. 31. maja bomo predali ključ hotelov, sposobnih za vselitev gostov.

Brez zastojev, hitro in sodobno: liti beton in mrežne armature

V petih mesecih bomo zgradili 3 hotele s 500 ležišči, kuhinjo, restavracijo in kotlovnico, ceste, vse komunalne naprave in uredili okolje novega hotelskega naselja Solaris. To je tako, kot če bi gradili v puščavi. Če pa greš v puščavo, ne smeš ničesar pozabiti! Pripravljalna dela so bila zato zelo temeljita. Predvideti je bilo treba že v Novem mestu vse: od žlice in krožnika za delavca do zadnjega žebila in spojke. Tega, kar smo pripeljali s seboj, je bilo za 40 velikih 15-tonskih kamionov šleperjev. Peljali bi v 2 km dolgi koloni.

Ta prostor smo odstopili SGP PIONIR Novo mesto

če bi iz Novega mesta odšli na pot vsi hkrati.

Časa za raziskavo tukajšnjega tržišča ni bilo, zato smo vzeli vse s seboj iz Novega mesta. Vse smo predvideli tako dobro, da ni bilo zaradi pomanjkanja materiala niti en dan zastoja. Tu smo nabavili le 1700 ton cementa, 8000 kub. m gramoza 300 kub. m peska in 180 kub. m lesa. Gradbeno podjetje PRIMORJE iz Ajdovščine je po pogodbi z nami prevzelo izkope in jih opravilo v res rekordnem času. 4. januarja smo prišli sem, 15. januarja pa smo že betonirali temelje prve stavbe.

Stavbe so iz litega betona. Opaž sestavljamo iz elementov (Bled plošče), vanj nato vstavimo že v tovarni zvarjene in pripravljene mrežne armature in jih zalijemo z betonom. Velike kose opaža prestavlja žerjav; ta vlaga vanj tudi armaturo in nato

preneša do opaža beton ter ga vlije vanj. Opeke nismo uporabljali.

Pohvala betonercem, strojni službi in ekonomatu

Odkar smo začeli, dela povprečno po 200 delavcev vsak dan od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Ko smo betonirali, smo delali noč in dan. Vsi so zelo prizadevni. Pohvaliti moram betonercem, strojno službo in ekonomat. Zlasti ekonomat je zelo uspešno opravil svojo nalogo glede prehrane in namestitve 200 delavcev, za kar vse priznanje domu Filiju (tako pravimo Marjani Filipiču) in njegovim štirim kuharicam!

Zelo so se obnesli tudi naši stari kooperanti: delavci gradbenega podjetja PRIMORJE iz Ajdovščine, ki so na najtežjem terenu zelo hitro opravili izkope, in obr-

niki podjetja IMP iz Ljubljane. Vsakdo je tu na gradbišču dal od sebe največ, kar je mogel, saj smo za Sibenik izbrali najboljše!

Sam kamen in burja sta nas pozdravila

Jože Strgar je VK tesar, je delavec iz PIONIRJEVE »stare garde«, ki hodi po svetu. Mimogrede je povedal o svojih vtisih in doživetjih:

— Ko smo prišli sem, je bil tu sam kamen in burja je pihala prav do kosti. Veliko hudega smo prestali. Dvanajst ur dela na dan je kar precej. Zda, ko so stavbe že pokonci, pa je človeku prijetno pri duši. Težko je hoditi po svetu, če imaš doma družino, ampak za dinar se je treba pomujati!

Novo hotelsko naselje Solaris, tik ob obali, osem kilometrov iz Sibenika, vidite na gornji maketi. V njem bo šest hotelskih stavb, kuhinja, restavracija, upravni prostori, pristanišče za jahte, urejena plaža in športna igrišča. Letos bo zgrajeno vse, razen pristanišča za jahte.

Naučil sem se spati z enim očesom

Andrej Burger, električar: — Električni kabeli smo vlekli po tem kamenu. Za stroje je bila napetost vedno prevelika. Ko smo betonirali, smo delali neprekinjeno, ponoči pa je bila potrebna luč. Povsod so me klicali, povsod so hoteli kaj na hitro in takoj... Električar je nevarna stvar, zahteva varnostne ukrepe, na tem gradbišču pa se je vedno mudilo... Od 15. januarja dalje nisem niti enkrat

zaspal brez strahu, da me bo kdo potreboval in zbudil. Naučil sem se spati z enim očesom...

Človek je ponosen na takšno podjetje

Anton Dular, KV zidar: — Tretji mesec teče, odkar sem tu in delo se dobro odvija. Priprava za to gradnjo bila res dobra, zato pa ni zastojev. Vedno se sproti že prej pogovorimo, kaj bomo delali jutri, da se vse pripravi. V Sibeniku se pogovarjajo: »Glej jih, Kranjce, ti pa znajo, mi bi to gradili 5 let!« Res je: na golem kamnu smo postavili hotele v treh mesecih, po petem mesecu pa bodo že vseljivi! Človek je ponosen na takšno podjetje, kot je naš PIONIR, ki naredi tako velike stvari!

Burja je nosila 18-tonski žerjav!

Ivan Lah, gradbeni delovodja: — Delo je zelo naporno zaradi oddaljenosti od sedeža podjetja, zaradi kamnitega terena in pa zaradi burje, ki nam je dolgo nagajala. Najhuje je bilo 6. marca ponoči. Luči so iznenada ugasnile, v istem hipu pa je zapihala burja tako silovito, da je odnašala s stavb velike, več sto kilogramske opaže, deske in drugo. Takoj smo dvignili preplah. Najprej smo morali umakniti od stavb stroje in vozila, da jih ne bi poškodovali predmeti, ki jih je odnašala burja, nato pa smo morali reševati še 18-tonski žerjav. Veter je bil tako silovit, da je žerjav kot perece vozil po tračnicah in ga grozil prevrniti. Delavci so se nato umaknili v notranje dele stavb. Zda, je vse dobro in želimo si samo to, da bi tako lepo vreme, kot je zdaj, trajalo do konca gradnje.

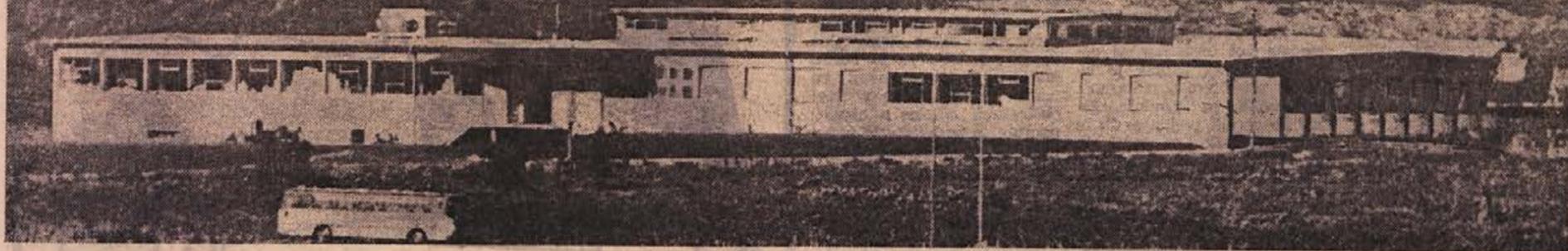
Pogled na hotelske stavbe Solaris, ki jih gradi SGP »Pionir«.

»5-krat M« pravijo Pionirjevci v Sibeniku ekipi ekonomata, ki skrbi za prehrano in nastanitev 200 delavcev. Sestavljena je iz štirih kuharic Marij in Marjana Filipiča, ki ga kličejo don Filio. Da ne bi bilo zmešnjave, kadar kličejo druga drugo, ima vsaka kuharica še »uradni« vzdevek: Marija Marolt je »komandant«, Marija Žižić je »Seka«, Marija Fenc je »Džani« in Marija Cunjak je »Debela« (od leve proti desni). Čeprav je dela čez glavo, je v ekonomatu na pretek dobre volje, vsi pa priznajo ekipi »5-krat M«, da opravlja svojo nalogo zelo uspešno, marljivo in vestno.

Tekst in fotografije: M JAKOPEC

LABOD V JUGOSLOVANSKEM VRHU

V tovarni perila LABOD v Novem mestu so konec marca letos volili nove samoupravne organe. Prva seja novega DS v začetku aprila je bila najlepša priložnost za oceno dosedanje razvojne poti podjetja, za oceno, do kod je prišel LABOD med jugoslovanskimi proizvajalci srajc, pa tudi za pominek o tem, kaj storiti, da bi 600-članski kolektiv tudi v bodoče tako na domačem kot tudi na tujem trgu dosegel takšne uspehe kot doslej.

V začetku 1966, torej v prvem letu gospodarske reforme, so v LABODU sprejeli 5-letni plan razvoja podjetja. Lani, v drugem letu uresničevanja tega plana, so dosegli toliko: zaposlenost se je povečala za 1 odst. nad planirano, celotni dohodek je bil za 9 odst. nižji, proizvodnja v kvadratnih metrih predelanih tkanin za 12 odst. nižja, dohodek za 9 odst. nižji, osebni dohodki prav tako za 9 odst. nižji, skladi za 6. odst. nižji in povprečni osebni dohodki za 2,5 odst. nižji kot planirani. Plan sicer res ni bil dosežen — to povedo pravkar naštetih odstotki — toda razmerja med posameznimi pokazovalci kažejo na ohranjeno gospodarsko ravnotežje v podjetju. Navidezno največji je bil izpad le v kv. m predelanih tkanin, toda na to je vplivala usmeritev v visoko kvaliteten modni izdelke, ki terjajo več vloženega dela.

Šele primerjava z letom 1962 da realno sliko

Od prej naštetih podatkih bi se dalo reči: v reformi so se še kar ujeli, vendar takšna ocena ne bi bila pravšna za LABOD. Podjetje se je namreč začelo razvijati šele po letu 1962 in pravo sliko o prehojeni poti lahko dobimo šele s primerjavo današnjega stanja s takratnim.

V zadnjih petih letih se je vrednost osnovnih sredstev povečala v LABODU za 13-krat, poslovni sklad za 22-krat, celotni dohodek za skoraj 7-krat, dohodek za 10-krat, osebni dohodki za skoraj 8-krat, čisti osebni dohodki na delavca za 4-krat, povprečno število zaposlenih pa za manj kot 2 in polkrat. V LABODU so izdelali lani na delavca za 3,71-krat več izdelkov kot 1962.

Ugodno je tudi razmerje v sestavi osnovnih sredstev, nekoliko slabše pa je zlasti z obratnimi sredstvi. Proizvodnja se je povečevala v zadnjih letih vrednostno in količinsko tako hitro da kolektiv še posebej zaradi vplivov reforme ni mogel enako hitro povečevati poslovnega sklada. Dobršen del sklada so v tem času namreč sproti porabili za gradnjo nove tovarne in nakup strojev. Na težave z obratnimi sredstvi so vplivali tudi kupci, saj so se povečali v tem času za 29-krat, dobavitelji pa le za 7-krat. Pravkar opisani rezultati so posledica zavestnega vlaganja skladov v povečevanje proizvodnje, prav to pa daje LABODU gospodarsko trdnost in mu zagotavlja bodočnost.

Z dna lestvice so se povzpeli na vrh

LABODOV nagli vzpon dokazuje še bolj prepričljivo

primerjava z drugimi proizvajalci srajc v Jugoslaviji. V zadnjih petih letih se je LABOD tu povzpeli z dna lestvice v njen vrh. Glede hitrosti razvoja (rast celotnega dohodka, realizirane proizvodnje, celotne proizvodnje in dovršene proizvodnje) je na prvem mestu, v rentabilnosti prav tako, v akumulativnosti celotnega dohodka je na tretjem, v akumulativnosti sredstev pa si deli 4. in 5. mesto med jugoslovanskimi proizvajalci srajc.

Nič slabša ni takšna primerjava glede poslovnega uspeha. Po tem, kako hitro se je povečeval netoprodukt, je LABOD na prvem mestu, glede na to, kakšno je razmerje med celotno presežno vrednostjo in poslovnimi sredstvi, ki so v rabi, je na drugem mestu in v čistem pro-

izvodu na delavca, v celotnem dohodku na delavca ter v celotnem dohodku proti porabljenim sredstvom na tretjem mestu med jugoslovanskimi proizvajalci srajc.

Tudi pred leti nedosegljivi vzor so prehiteli

Zelo hiter razvoj je v zadnjih letih še posebno značilen za LABOD in prav zato mu posvečamo toliko besed. Najbolj prepričljivo ga je možno dokazati s primerjavo dveh podjetij.

Za primerjavo bomo vzeli podjetje, ki je imelo pred petimi leti dobro strojno opremo, urejeno tovarno in izoblikovan tehnološki postopek. Takrat je bilo to podjetje nekoliko večje kot LABOD, veljalo pa je za vzornega proizvajalca srajc.

LABOD je imel zastarele stroje, o LABODU kot tovarni pa je bilo takrat težko govoriti. Danes je v LABODU realizacija na zaposlenega za 32 odst. večja, čisti proizvod za 27 odst. večji, celotni dohodek za 36 odst. večji, izplačani čisti osebni dohodki na zaposlenega pa so za 17 odst. večji kot v tem podjetju.

Najvišji skladi na zaposlenega

Zlasti delitvena razmerja so v LABODU, če jih primerjamo s sorodnimi podjetji, zelo ugodna. Tako ima v primerjavi z najboljšimi proizvajalci srajc v Jugoslaviji najvišje sklade na zaposlenega. Pravkar opisani hitri in uspešni razvoj je v največji meri posledica odrekanja kolektiva, ki je dobršen del presežne vrednosti zavestno vlagal v povečevanje in modernizacijo proizvodnje.

To je tisto, kar zagotavlja LABODU poslovno trdnost, ki je toliko bolj potrebna ob dejstvu, da so zmogljivosti jugoslovanske proizvodnje srajc že prevelike za domači trg. Popolnoma jasno je, da bodo v pogojih tržnih zakonov v gospodarstvu lahko ostala samo tista podjetja, ki bodo konkurenčno sposobna in se bodo sposobna vključiti v mednarodno delitev dela.

Trije obrati: novomeški, kostanjeviški in krški

Zavidljivi uspehi bi bili lahko še večji, če ne bi bilo ne-

katerih težav, ki so posledica hitrega razvoja kolektiva v zadnjih letih. LABODOVA proizvodnja teče v treh krajevno ločenih obratih: v novomeškem, kostanjeviškem in krškem. To deloma onemogoča enoten režim proizvodnje, obremenjuje strokovne službe in povečuje stroške poslovanja.

Razen tega tovarna, ki je razbita na tri krajevno ločene obrate, teže rešuje vprašanja standarda (prehrana ljudi na delu, izobraževanje, prevozi itd.). Ekonomske analize kažejo, da bi bilo najbolje kostanjeviški obrat združiti s krškim. To bi bilo boljše tudi za kolektiv tega obrata, ker bi se mu s tem zmanjšali stroški poslovanja, Krško pa je oddaljeno od Kostanjevice le 14 km in cesta bo kmalu asfaltirana.

Kljub temu si v LABODU prizadevajo najti ustreznejšo rešitev. Za kostanjeviški obrat iščejo ustrezen konfekcijski proizvod za domači trg, ki bi bil primernejši (tak z večjo stopnjo obdelave in z majhno porabo surovin), ali izdelek, ki bi ga obrat za naročnika iz tujine delal v celoti sam.

Večina proizvajalcev je mladih in večina takšnih, ki delajo v stroki manj kot 3 leta

Druga posledica zelo hitrega razvoja je zelo mlad sestav kolektiva. Delavcev, ki so stari do 20 let, je v novomeškem obratu 39 odst., v kostanjeviškem 33 odst. in v krškem 57 odst.; od 20 do 30 let starih je v novomeškem obratu 34 odst., v kostanjeviškem 40 odst. in v krškem 24 odst.; nad 30 let starih pa je v novomeškem obratu 27 odst., v kostanjeviškem 27 odst. in v krškem obratu 19 odst.

Na zelo mlad sestav kolektiva kažejo tudi podatki, ki govorijo o tem, koliko časa delajo delavci v LABODU in v stroki lahke konfekcije. Takšnih, ki so tam do 3 leta, je v novomeškem obratu 55,5 odst., v kostanjeviškem 39 odst. in v krškem 99 odst.; tistih, ki delajo od 3 do 5 let, je v novomeškem obratu 15 odst., v kostanjeviškem 26 odst. in v krškem 1 odst.; delavcev, ki delajo nad 5 let, pa je v novomeškem obratu 29,5 odst., v kostanjeviškem 35 odst., medtem ko v krškem obratu delavcev s tako dolgim stažem sploh ni.

Ce upoštevamo, da pridobi delavec v industrijski proizvodnji v treh letih vse veščine, ki so potrebne za popolno usposobitev, so uspehi, ki jih je dosegel LABODOV po starostnem sestavu tako mlad kolektiv, še toliko večji.

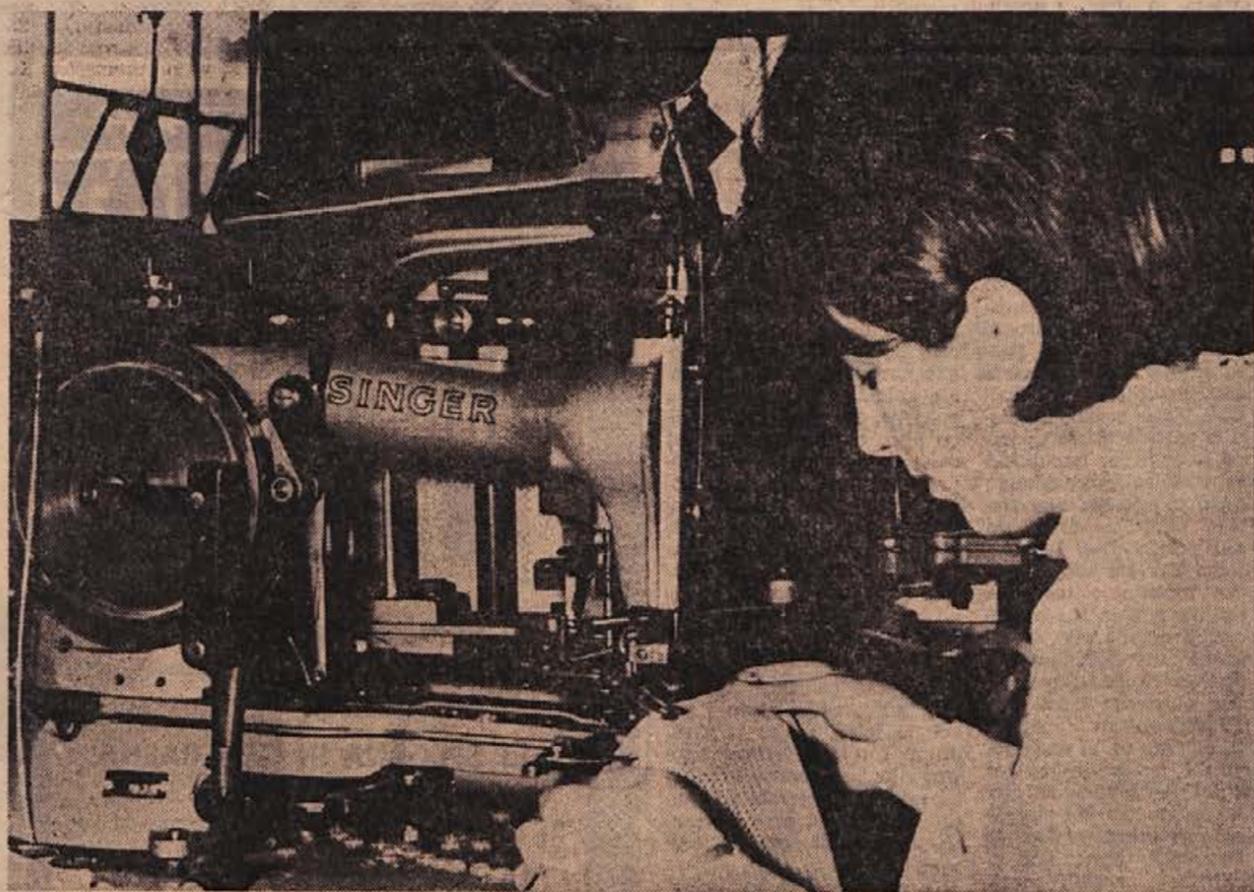
Letos 3000 m² novih proizvodnih prostorov

Letos bodo v LABODU dokončali gradnjo četrte faze novomeškega obrata in porabili za to 1.100.000 din (novih), za prvo stopnjo rekonstrukcije obrata v Krškem pa bodo porabili 900.000 din. S tem bo pridobil LABODOV letos novih 3000 m² proizvodnih prostorov.

Novi DS je na prvem zasedanju soglašal z oceno direktorja, da ima LABOD vse pogoje, kar se tiče prostorov in strojne opreme. Sorazmerno mladi kolektiv, ki še ni v celoti dozorel svoji proizvodni nalogi, pa bo moral v prihodnosti doseči z večjim učinkom znatno hitrejšo rast osebnih dohodkov. S tem v zvezi pa bo treba uvesti tudi spodbudnejše nagrajevanje strokovnjakov.

DS je nato ugotovil, da so dosednji uspehi vredni zavdanja, da pa tudi nalog ne manjka. Zlasti so poudarili, da je treba na vseh delovnih mestih, še posebej na vodilnih in vodstvenih, zaostri neposredno odgovornost, da je treba skrbeti za kvaliteto izdelkov in izločiti iz proizvodnje tiste delavce, ki po strokovni ali delovni usposobljenosti ne ustrezajo zahtevam delovnega mesta. Pri bodočem delu pa bodo kolektivu LABODA še naprej glavna vodila: ekonomika, rentabilnost, produktivnost in zniževanje stroškov.

Ta prostor smo odstopili Tovarni perila LABOD iz Novega mesta

S sodobnimi stroji je lažje delati, pa tudi storilnost je večja. Na sliki: detajl iz LABODOVEGA proizvodnega postopka v novomeškem obratu. (Foto: M. Vesel)

V stavbi na levi strani gornje slike je stekla zibel LABODOVEGA obrata v Krškem, na desni strani pa je stavba, ki jo bodo letos preuredili in s tem pridobili nove proizvodne prostore.

Stanovanjsko podjetje odgovarja

Naše podjetje je pripravilo in komunalno opremilo stavbna zemljišča za gradnjo zadnjih štirih stanovanjskih blokov na Mestnih njivah. Iz komunalnega prispevka, ki ga je prejelo za te štiri bloke, je izvedlo asfaltiranje Koštialove ulice, vodovod in kanalizacijo in to od nove »Delkatese« v Koštialovi ulici do Mestnih njiv, ter pojačenje trafopostaje za celotno naselje. Obenem je zasilno uredilo zelenice pri zadnjih štirih blokih in tako izvedlo komunalno opremljanje, ki je potrebno za gradnjo blokov. Za ta dela je bilo porabljenih več sredstev, kot pa je podjetje prejelo prispevka.

Ker je bil komunalni prispevek ob gradnji prvih osemih in zadnjih štirih blokov premajhen za izvedbo ostalih del komunalnega opremljanja, ni bilo mogoče urediti glavne zelenice, na kateri so sedaj garaže in ki pripada vsem blokom. Prosilci so na glavni zelenici najprej postavili lesene »korne« garaže, katerih »lepi videz« je bil že predmet polemike na televiziji in v Dolenjskem listu.

Glede na to je občinska skupščina Novo mesto zadolžila v letu 1966 naše podjetje, da pripravi zemljišče za gradnjo garaž, kajti prosilci so bili že zelo nestrpni. Tipični projekt garaže je izdelal Projektivni biro SGP »Pionir« Novo mesto, in občinske strokovne službe so ga odobrile

in na ta projekt izdale gradbeno dovoljenje.

Naše podjetje ni imelo pristojnosti za strokovno oceno projekta. Podjetje tudi ni nastopalo kot investitor za postavitev garaž, čeprav je bilo to prosilcem predlagano. Interesenti za gradnjo garaž so prosili podjetje, da bi jim omogočilo, da sami, in to v najkrajšem času, gradijo garaže v lastni režiji, ker bodo tako bolj poceni, kot če bi kot investitor nastopalo naše podjetje. Glede na to je bilo gradbeno dovoljenje izdano vsakemu prosilcu kot investitorju posebej.

Iz pogodb o uporabi zemljišča in plačila skupnih stroškov za postavitev garaž na Mestnih njivah, ki so bile sklenjene med našim podjetjem in med investitorji, je razvidno, da podjetje pripravi in uredi zemljišče za začetek gradnje. Po pogodbi je vsak prosilec vplačal 300 N din. V tej ceni so zajeti naslednji stroški: odkup zemljišča od zasebne lastnice, geodetski posnetek in zazidalni načrt, cena tipskega projekta in režijski stroški podjetja. Podjetje je pri tem utrpelo celo izgubo, ker so celotni naštetih stroški znašali 30.000 N din za planiranih 100 garaž, doslej pa je oddanih le 65. Iz določil pogodbe izhaja, da podjetje ne izvede za ta prispevek drugih komunalnih del, in to je bilo investitorjem ob pričetku gradnje jasno.

Podjetje omogoča lastnikom

garaž, da priključijo kanalizacijski odtok od garaž na skupno kanalizacijsko omrežje naselja, ki ga je financiralo naše podjetje. Priključke od garaž na skupne komunalne naprave naselja pa so dolžni investitorji izvesti sami na lastne stroške že na podlagi občinskega odloka o upravi, uporabi in vzdrževanju kanalizacije v občini Novo mesto.

Naše podjetje izgradnje teh priključkov ne bo financiralo, ker za to ni prejelo namenskih sredstev. Kolikor pa bi razpolagalo s skupnimi sredstvi za komunalno opremljanje, bi jih prej namenilo za izgradnjo kanalizacije do stanovanjskih objektov, saj nam je poznano, da velik del mesta še plava na greznicah, ne pa za popolno komunalno opremljenost zasebnih garaž!

Če bi ravnali drugače, potem bi nas res lahko doletela upravičena družbena kritika. Ne želimo, da je občan žoga med občinsko skupščino in stanovanjskim podjetjem, kot to navaja Dolenjski list, razumljivo pa je, da pač nekdo ne more prejemati družbene dotacije za gradnjo zasebne garaže.

Iz tega izhaja, da bodo morali investitorji na lastne stroške urediti pomanjkljivosti, ki jih odločba inšpekcije navaja, kolikor želijo pridobiti uporabno dovoljenje.

Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij
NOVO MESTO

— GOSTILNICAR! Tako si gosta že ne boš pridobil! Uredi si nov gostinski prostor!
— In denar?
— Varčuj namensko in dobiš boš kredit pri
Dolenjski banki in hranilnici

v NOvem MESTU ali v njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM IN METLIKI!
NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,5%, za vezane vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

In vendar ni odgovora na odprta vprašanja!

4. aprila letos (torej pred več kot enim mesecem) smo objavili sestavek »Občan — žoga med Obs in Stanovanjskim podjetjem?« (pri objavi sestavka je v tiskarni pomotoma izpadel vprašaj!). V njem smo načeli problem, ki se neposredno tiče stanovanjskega podjetja. Odgovora kljub temu ni bilo in dobili smo ga šele nato, ko smo 24. aprila zaprosili zanj. Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo s posebnim dopisom.

Zakaj tako? Mar podjetje za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij Novo mesto ni javna ustanova, namenjena občanom? Mar res ni samo od sebe začutilo potrebe javno odgovoriti na preča vprašanja, ki so zelo boleča za prizadete občane?

Preden začnemo komentirati odgovor Stanovanjskega podjetja, ki je pravzaprav bolj izgovarjanje kot odgovor, se ozirimo za tri leta nazaj. Julija 1965 smo v našem listu objavili tole:

»Mestne njive bodo prvo novomeško naselje, ki ga bo Zavod za urejanje naselij v celoti uredil: izkopana je nova kanalizacija vzdolž Koštialove, pojačan bo električni vod, urejen vodovod, napepljene poštne komunikacije, asfaltirana bo cesta in urejene zelenice z javno razsvetljavo. Sredstva za ta dela je zavod zbral s komunalnim prispevkom. Zidane garaže po enotnem načrtu bodo lahko lastniki avtomobilov postavili po lokacijah, ki jih bo določila občinska skupščina.« To je del izjave, ki jo je dal našemu novinarju julija 1965 direktor takratnega Zavoda za urejanje naselij Novo mesto tov. Miha Hrovatič.

Koliko od teh obljub je uresničeno, vedo najbolje prebivalci naselja Mestne njive, ki je vse prej kot v celoti urejeno naselje.

V svojem odgovoru povzema Stanovanjsko podjetje najprej zgodovino komunalnega urejanja naselja Mestne njive. K temu nimamo posebnih pripomb razen te, da so današnje trditve v očitnem nasprotju s pravkar citirano

izjavo iz leta 1965. Nato prehaja podjetje v svojem odgovoru na gradnjo garaž.

Tu je vse v redu do 5. odstavka, v katerem razdeljuje stroške za ureditev zemljišča, namenjenega za garaže. Trdijo, da so utrpeli pri urejanju tega zemljišča izgubo. Toda podjetje je samo določilo znesek za ureditev zemljišča in graditelji so ga brez besed plačali. Zakaj torej zdaj izgovarjanje na izgubo?

Stanovanjsko podjetje trdi, da izhaja iz določil pogodbe in da je bilo investitorjem garaž jasno, da Stanovanjsko podjetje ne izvede drugih komunalnih del. Toda podjetje se je kot prizadeta stranka pritožilo zoper odločbo Obs Novo mesto, s katero je ta odrekla izdajo uporabnega dovoljenja. Republiški sekretariat za gospodarstvo SRS pa je pritožbo Stanovanjskega podjetja zavrnil in potrdil odločbo Obs kot utemeljeno. Zakaj v svojem odgovoru molčijo o tem? Še bolj zanimiv je zadržki del odgovora. V njem trdijo, da so graditelji garaž dolžni na svoje stroške napraviti priključek na obstoječo kanalizacijo. Stanovanjsko podjetje pravi, da tega ne bi naredilo, četudi bi imelo denar, ker velik del mesta plava na greznicah, in da zato ne morejo uporabljati skupnega denarja za popolno komunalno opremljenost zasebnih garaž.

Tu pa se moramo vprašati: kateri deli mesta plavajo na greznicah? Naselje zasebnih hišic — je odgovor! Zdej smo pa najbrž že pri jedru zadeva. Kanalizacija je pri gradnjah v Novem mestu že dolgo časa kamen spotike. Kanalizacija je draga stvar in zanjo vedno zmanjkuje denarja. Urejena je samo v blokovskih naseljih, pri zase-

bnih gradnjah pa jo vedno uporabljamo kot izgovor.

Stanovanjska gradnja se usmerja v zadnjih letih predvsem v zasebno gradnjo. Eni trdijo, da je to prav, drugi, da ne, toda zgolj z razpravljanjem se zadeve ne rešujejo.

V Novem mestu je veliko občanov, ki bi radi gradili zasebne hišice, pa niso zadovoljni z lokacijami, ki so na razpolago. V zadnjavi bliže mestu pa še vedno vztrajamo pretežno pri vrstnih hišah, ki jih občani odklanjajo. Mnogi občani, ki že dve ali tri leta brezuspešno brusijo pete po mestu in iščejo parcelo po svoji želji, vedo veliko povedati o nekaterih članih kolektiva Stanovanjskega podjetja, ki si gradijo zasebne hiše, o tem, kako morajo zastaviti besedo, da boš čimprej prišel do gradnje, komu moraš dati izdelati načrt, da bo gradnja odobrena, naštevajo »družbeno nepogrešljive« ljudi, ki so imeli hitreje kot kdo drugi vse urejene na lokaciji, ki so si jo sami izbrali, in so lahko začeli hitro graditi itd., itd.

Kje smo pa zdaj? Noj zarije, kot pravijo, glavo v pesek in misli, da se je skrnil. Ali ni torej »mojevska« izgovarjanje: za zasebne graditelje ne bomo uporabljali skupnega denarja prav v času, ko je zasebnih gradenj največ?

In na koncu še to: občan je listi, ki prispeva denar za komunalno urejanje naselij, za blokovsko gradnjo, za zasebno gradnjo, za vse gradnje. Ta denar ne raste na drevju, pač pa ga ustvarja občan. Prav zato pa smo dolžni temu občanu kdaj pa kdaj povedati, kako smo denar, ki ga je prispeval, porabili, ne pa se skrivati za paragrafe in delati iz občana žogo, katero se obmetavajo »organle«.

Po vsem tem torej še nisimo prejeli odgovora na vprašanje, ki smo ga pismeno zastavili Stanovanjskemu podjetju: KAJ JE PO VAŠEM MISLENJU »UREJENO ZEMLJIŠČE«?

MILOŠ JAKOPEC

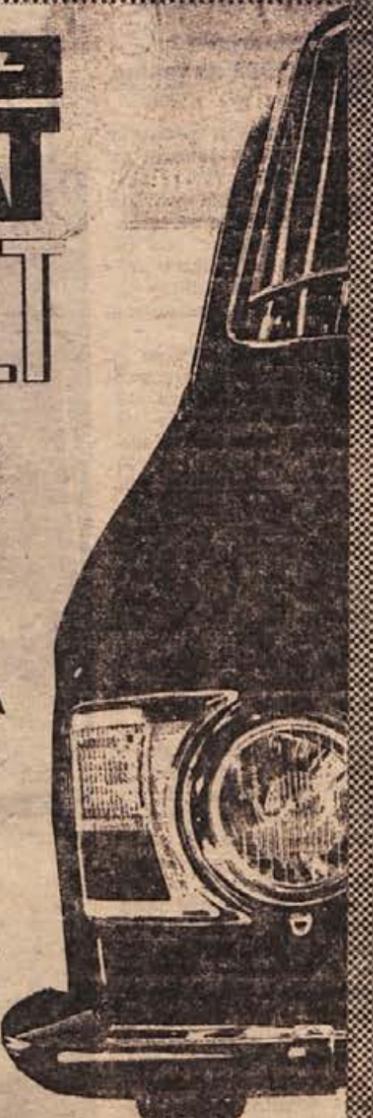
ZASTAVA

FIAT

RENAULT

TAM

- SERVISNI PREGLEDI IN GARANCIJSKA POPRAVILA
- SPLOŠNA IN GENERALNA POPRAVILA VOZIL VSEH VRST
- ZAMENJAVA MOTORJEV ZASTAVA IN TAM
- KLEPARSKA IN AVTOLIČARSKA DELA

avtoservis

sgp pionir novo mesto

osmošolci

Če vas veseli trgovski poklic, vas vabimo, da se izučite pri našem podjetju. Za triletno šolanje nudimo ugodne strokovne pogoje — postanete

trgovski pomočniki

POGOJI: — spričevalo o končani osemletki (vsaj z dobrim uspehom)
— potrdilo o zdravstvenem stanju
— starost do 16 let

Vloge pošljite na kadrovski oddelek najkasneje do 20. junija.

metalka

EXPORT — IMPORT

LJUBLJANA, DALMATINOVA 2

24. aprila se je na NOVOLESOVEM skladiščnem prostoru v Straži zrušil premični portalni žerjav. Letos februarja ga je postavila avstrijska firma SCMIDT iz Gradca. Razpetina žerjava je bila 96 metrov, višina 12,5 metra, nosilnost pa 5 ton. To je bil največji tovrstni žerjav v Sloveniji. Novoles je odšel zanj 550.000 Ndin. — Uradne komisije že nekaj dni ugotavljajo vzrok zrušitve. Prvi dokazi dajo slutiti, da je prišlo do deformacij nosilnih nog, zaradi česar se je žerjav sesul. Žerjavovodja, ki je bil v trenutku podiranja v kabini, je še pravi čas izskočil in tako odnesel celo kožo. — (Foto: M. Vesel)

S SKUPNEGA POSVETOVANJA OBČINSKIH SINDIKALNIH SVETOV

Rešitev težav v enotnih predlogih

V domu na Travnici gori je bilo 26. aprila skupno posvetovanje vodstev občinskih sindikalnih svetov Kočevje in Ribnica, predstavnikov iz Obč SS iz Grosupljega žal ni bilo, čeprav je bil ta posvet zamišljen v troje.

Namen posveta je bil predvsem ta, da se izmenjajo gledišča iz razprav v predkongresni dejavnosti. V obeh občinah je bila v aprilu izredno razgibana dejavnost sindikatov. Gradivo, ki so ga dobili sindikati za razpravo, so obravnavali po skupinah. Ker so se dela v obeh občinah oprile z zavzetostjo, je prišlo na dan več koristnih predlogov, pobud, ki bi jih bilo vredno upoštevati.

V razpravi so se najprej dotaknili integracije gospodarskih organizacij. Sindikati so za integracijo, vendar pa le-ta ne sme biti v škodo šibkejšemu partnerju. Obrati, katerih sedež podjetja je izven

občine, bi morali imeti večje pravice do odločanja o razporeditvi sredstev, ki jih ustvarjajo v njihovem obratu. Potrebno je posvetiti večjo skrb delavcu. Sedanji minimalni osebni dohodek ne zagotavlja delovnemu človeku življenjskega minimuma. Ta naj bi znašal najmanj 500 ND. Zaščita delavca je vse preveč formalna, zato je marsikateri zaposleni v svojih pravicah prizadet. Opaziti je tudi, da v nekaterih gospodarskih organizacijah dopuščajo šikaniranje delavcev. Sindikat je proti takim pojavom do sedaj malo storil, čeprav je njegova naloga, da svoje člane štiti.

Zanimiv je bil predlog, da bi z uvedbo združevanja knjigovodskih služb za večje število gospodarskih organizacij v enotno knjigovodsko službo pocenili to službo, obenem pa bi jo izboljšali. Zakon o delovnih razmerjih je bil dele-

žen kritike, saj ne ustreza niti zaposlenim niti podjetju. Beseda je tekla tudi o bresposelnosti, ki je postala stalen gost tudi v obeh občinah. Rešitev je le v odpiranju novih delovnih mest. Toda tu se poraja nova težava: kje dobiti sredstva za novo delovno mesto.

Razpravljali so tudi o drugih stvareh: o socialnem zavarovanju in sindikatu, ki naj bi imel vlogo zaščitnika zavarovanca; o gospodarjenju in problemih stanovanjske politike; o vlogi sindikata v sodobnih družbenih procesih in preoblikovanju delovnega človeka v razgledanega upravljavca ter pomenu sindikata nasploh kot politične organizacije in pomembne politične sile delavskega razreda.

Posvetovanje na Travnici gori je v celoti doseglo namen in bi bilo prav, da bi do takih skupnih posvetovanj še prišlo.

V TEDNU VARNOSTI OD 8. DO 14. MAJA

Parada dobrih odnosov z občani

Osrednja prireditev bo v Ljubljani — V Novem mestu več tekmovanj

»Osrednji namen letošnjega praznovanja tedna varnosti je razvijanje in utrjevanje dobrih odnosov med občani in organi za notranje zadeve,« je med drugim povedano v okvirnem programu za praznovanje tedna varnosti, ki ga je pripravil republiški sekretariat za notranje zadeve.

Osrednje prireditve bodo v Ljubljani. 8. maja zvečer bo imela godba milice v Slovenski filharmoniji slavnostni koncert, 9. maja popoldne pa bo na ljubljanskih ulicah velika parada, v kateri bodo sodelovali poleg miličnikov, motoriziranih oddelkov milice in kadetov tudi pripadniki gorske reševalne in ljubljanske reševalne službe, poklicne gasilske brigade, službe »Pomoči — informacija« in pionirske

straže. Po paradi bodo v ti-volski dvorani prikazali razne spretnosti in načine, ki jih uporabljajo organi javne varnosti pri opravljanju dolžnosti.

Na območju novomeške uprave javne varnosti bo v tednu varnosti več sportnih in drugih manifestacij. 9. in 12. maja bodo balinarska srečanja, 11. maja pa strelsko tekmovanje. Predvideno je tudi, da bodo delav-

ci UJV te dni obiskali bolne sodelavce in upokojece.

Učenci 6. do 8. razreda osnovnih šol v črnomaljski, metliški, novomeški in trebanjski občini bodo v tednu varnosti pisali naloge z delovnim naslovom »Otroci — miličniki«. Pisce najboljših nalog iz vsake občine bodo nagradili in jih 12. maja povabili s prometnimi patrolami na avtomobilsko cesto.

Prireditve in druge javne manifestacije v tednu varnosti bodo take narave, da bodo v resnici parada dobrih odnosov z občani; to pa je, kot smo omenili uvodoma, tudi osrednji namen tedna varnosti.

»Takšnega dolgočasnja o prvomajskih praznikih še ni bilo,« je povedal vratar pri odprtem bazenu v Šmarjeških Toplicah 2. maja popoldne. Kopalcev je bilo malo, le najbolj pogumni so se kopali, saj je bilo oblačno in je pihal veter. (Foto: Polde Miklič)

rdecila za ustnice in laki za nohte

BB BRIGITTE BARDOT

Med slovenskimi bralci je še mnogo takih, ki jim ni uspelo dobiti roman

T. SVETINE

UKANA

I. in II. del.

Zato razpisujemo prednaročilo:

za I. del — knjiga, vezana v platno, 569 strani, cena 55 din;

za II. del — knjiga, vezana v platno, 904 strani, cena 86 din.

Roman UKANA je prvo delo, ki opisuje špijonsko dejavnost gestapa in obveščevalno službo partizanov na Slovenskem med drugo svetovno vojno. Knjigi sta v ponatisu in izideta v septembru 1968. Avtor že pripravlja tudi zaključni, to je III. del.

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj, ulica _____

pošta _____

naročam roman UKANA

a) 1. del, cena 55 din
plačljiva v dveh obrokih;

b) II. del, cena 85 din,
plačljiva v treh obrokih

Informativno naročam tudi UKANO III. del
(izide v letu 1969)
(neustrezno prečrtaj)

(Podpis naročnika)

ZAVOD BOREC,
knjigotrški oddelek,
Ljubljana, Beethovnova 10-II

Antanta je ukazala premirje

Pomembno obletnico proslavljajo po vsej Sloveniji — 3. junija se bodo preživeli borci za severno mejo srečali tudi v Šentjernej

Letos, zlasti oktobra, bomo proslavljali 50-letnico osvoboditve Slovencev izpod dolgoletnega tujčevega jarma. Oktobra 1918 je bila z razpadom avstro-ogrške monarhije končana štiriletna prva svetovna vojna. Na razvalinah te 1000-letne državne tvorbe so nastajale nove države. Tako se je povečala tudi mala teptana Srbija in se razširila od Beograda do Triglava.

V tej zmedeni je bila v Ljubljani ustanovljena prva slovenska vlada. V njej so bili predstavniki raznih političnih strank, glavne vaje pa je prijel Josip Pogačnik.

Karikaturist Hinko Smrekar je dogodke gledal s priostrenim pogledom in Pogačnika takole predstavil: LANI JUNGŠČICEV POVELJNIK, LETOS NARODNE VLADE NAČELNIKI (Jungščitzi — mladi avstrijski strelici.)

Nemoč Pogačnikove vlade

Pogačnikova vlada je pričakovala, da ji bodo zavezniški oziroma sile Antante slovenske pokrajine (Koroško, Stajersko, Primorsko in druge) kar sami položili v naročje. To pa se ni zgodilo. Italijani so silili naprej in so prišli že na Vrhniko; Maribor so zasedle nemške čete, prebivalstvo Maribora — predvsem Nemci in nemčurji — pa je vdignilo glave, češ: »Maribor je in mora ostati nemški!« Jeseniški nemčurji so zahtevali Jeseniče, Kranjsko goro, Bled in Radovljico za Avstrijo. Slovenska vlada ni bila sposobna, da bi ob vsem tem kaj nujnega napravila.

Vstaja zavednih Slovencev

Tedaj so vstali pravi, zavedni, odločni in pogumni Slovenci in na svojo odgovornost organizirali odpor proti nemški pohlepnosti. General Malster je vodil odpor v Mariboru in na Stajerskem, Malgaj v Meziški dolini, kapetan Martinčič in majorja Stefin ter Lavrič na Gorenjskem, drugod drugi. Tako so zapisali kronisti.

Na avstrijski meji so se vneli boji. Iz Ljubljane je odhitela na fronto I. legija prostovoljcev, kmalu za njo še druga četa. Prostovoljci so bili napoteni na fronto v Področico onstran predora na Koroškem. Skupino prostovoljcev so najprej dodelili kapetanu Martinčiču, nato pa poveljstvu majorja Stefina. Iz te skupine in II. legije je nastala udarna enota

Na Dolenjskem skupen sindikat za promet

Delegati iz Kočevja, Ribnice, Grosuplje, Sevnice, Brežic, Krškega, Črnomlja, Metlike, Trebnjega in Novega mesta so 24. aprila ustanovili v Novem mestu sindikat prometa in zvez za Dolenjsko. Predsednik tega medobčinskega sindikata je Vinko Bambič iz Novega mesta, tajnik pa Franc Krajnc iz Kočevja. Na ustanovnem obzemnem zboru so sprejeli delni program, na podlagi katerega bodo razpravljali o nagrajevanju v delovnih organizacijah, prometa in zvez, o osnutku zakona o cestah in poslovniku odbora.

bombašev, ki so jo imenovali I. naskočna četa za zahodno Koroško. Organizirana in oborožena je bila približno tako kot avstrijski »šturm-bataljoni« v prvi ali partizanski jurišni bataljoni v drugi svetovni vojni. Naskočni četni je poveljeval nadporočnik Jaka Potočnik, doma iz Kroke. To je bil hraber, preudaren in

Niti za ped popuščenja!
»Če nas ne bi bilo, bi bila severna Slovenija še zdaj nemška. Doigo smo čakali, da bi nam družba priznala. Zahtevamo samo to, da nas prizna za borec. Pri pravicah, ki nam gredo, ne bomo niti za ped popustili!« so sklenili udeleženci bojov za severno slovensko mejo pred 50 leti iz novomeške, črnomalske, krške, sevniške in trebnjske občine na letni skupščini svoje organizacije 5. maja v Novem mestu. Za predsednika občinskega odbora Zveze prostovoljcev — borecev za severno mejo 1918 — 1919 v Novem mestu je bil znova izvoljen Lojze Mirtič.

tudi sicer izvrsten poveljnik. Vojaki prostovoljci so ga imeli zelo radi. Zaupali so vanj in bili pripravljani iti, kamor bi hotel. Bil je preprost in tovariški, jedel je iz istega kotla kot njegovo moštvo.

Hrabri šentjernejski prostovoljci

Po krajši vaji in pouku, kako je treba ravnati z orožjem, je četa zasedla odsek na Področici, na levi in desni strani železniškega predora.

Po večkratnih vsakdanjih manjših in večjih vspadih je bilo naskočni četni ukazano, naj obide fronto tako, da se bo pojavil v sovražnikovem zaledju, odkoder bo lahko že v jutranjem mraku z ročnimi bombami napadla avstrijsko-nemške prostovoljce v veliki šoli. Četa je nalogo odlično opravila: sovražniki so imeli veliko mrtvih in ranjenih, več njihovih mož pa je bilo ujetih.

Nekega dne je skupina šestih prostovoljcev naskočne čete prebila fronto in s pomočjo topniške baterije, ki ji je poveljeval kapetan Oto Gregorič, zaplenila Nemcem top kalibra 70 mm in ga umaknila v predor. V tej skupini so bili štirje Šentjernejčani in dva Primorca.

Ukaz Antante ustavil napredovanje

Ob močni avstrijski ofenzivi med komandami slovenskih prostovoljcev ni bilo najboljšje povezave in uskladenosti, zato se je Nemcem in nemčurjem posrečilo slovenske oddelke potisniti v karavanški predor, nekaj skupin pa tudi na Karavanke. Ko se je četa zbrala na Jesenicah, so nemčurji že razvili nemško »frankfurterico«, ker so mislili, da bodo Nemci zdaj zdaj vkorakali na Je-

senice. Naskočna četa pa je še isto popoldne zasedla vse grebene in vrhove na Karavankeh — Kočno, Stol, Petelina in druge strateške kote.

Vojaški štabi so pripravili načrte, po katerih bi dokončno očistili Koroško nemško-nemčurjskih oddelkov, jo zasedli in obdržali. Prva naskočna četa je dobila nalogo, naj prebije fronto na Ljubelju, zavzame Borovlje in čez Dravo napreduje proti Celovcu. Četa se je z vlakom odpeljala iz Radovljice prek Kranja v Tržič, odkoder je prodirala proti Ljubelju in Borovljam. Pri Vajdišu v soreski se je vnel spopad, v katerem je Nemcem dobro pomagalo topništvo. Zvečer je četa že zasedla Borovlje, naprej pa ni mogla, ker so Nemci na umiku pognali v zrak oba mostova na Dravi. Čez nekaj dni je bilo četi ukazano, naj ne prodira proti Celovcu, marveč očisti ozemlje med Dravo in Karavanjami, Rožno dolino od Borovlj, Področice, St. Jakob in Rožeka do Gosposvetkega polja. Nad Rožekom je četo ustavila vojaška komisija Antante, ki so jo sestavljali Angleži, Francozi, Američani in Italijani, in ukazala, naj se sovražnosti končajo. Nato je komisija določila demarkacijsko črto oziroma cono A in cono B, med katerima je bil nevtralni pas. Naskočna četa je obdržala položaje med Rožekom in Kopanjem in tam čakala na najavljeni plebiscit.

Srečanja po 50 letih

Ob 50-letnici začetka bojov za severno mejo (od Radgone, Maribora, Dravograda, Meziške doline do Kranjske gore) bo letošnjo jesen v Ma-

Društvo knjigovodij iz Novega mesta je proslavilo 10. obletnico delovanja

Društvo knjigovodij v Novem mestu je imelo 20. aprila svoj 9. redni občni zbor. Istočasno je proslavilo 10-letnico delovanja. Poleg članov društva so prisostvovali tudi predstavniki družbeno-političnih skupnosti občin, društva knjigovodij in združenja knjigovodij Slovenije in Hrvaške.

Iz poročil in razprave na občnem zboru ter jubilejnega zbornika, ki ga je izdalo društvo ob svoji 10-letnici, je razvidno, da se je društvo uspešno uveljavilo. Ustanovljeno je bilo 1958 za področje okraja Novo mesto in je takrat šlo 160 članov. Po reorganizaciji okraja pa deluje na območjih občin Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Trebnje in Šteje danes 725 članov ali 80 odst. vseh, ki so zaposleni v knjigovodstvih.

Osnovna skrb društva je bila ves čas posvečena strokovnemu izpopolnjevanju knjigovodskih kadrov. V času, ko se je pospešeno razvijalo gospodarstvo na Dolenjskem in nam je zelo primanjlovali knjigovodskih kadrov, saj smo bili nekaj časa tudi brez ekonomske šole, je društvo izpopolnjevalo nastalo vrzel s knjigovodskimi tečaji na več stopnjah. Uspešno jih je zaključilo 348 slušateljev.

Ko so bile kasneje dane širše možnosti za redni in izredni študij, je društvo usmerjalo knjigovodske kadre in to obliko nadaljnega stro-

riboru osrednja proslava. Ponekod v Sloveniji so imeli tudi že občinske proslave, drugod pa se bodo nekdanji prostovoljci za osvoboditev Koroške srečali na krajevnih proslavah. Tako srečanje pripravljajo tudi v ponedeljek, 3. junija, v Šentjerneju.

Dandanes je le še malo borec — prostovoljcev za severno mejo. Zvečine so starejši od 70 let. Režim stare Jugoslavije jim ni dal priznanja, tudi po osvoboditvi so bili dolgo ob strani, pozabljeni. Časa za priznanje ni več veliko; morda je prav letos zadnji čas, da še živeči prostovoljci dobijo zasluženo priznanje.

Vrste nekdanjih prostovoljcev za severno mejo se hitro redčijo. Iz Šentjerneja je bilo v I. naskočni četni osem borec, zdaj pa živita le še dva.

FRANC JERELE, Šentjernej
FRANCE RAČIC, Novo mesto

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ivan Gorenc in Slavko Girkelbah, člana kolektiva INIS, Novo mesto; Ivan Zupančič, Cvetka Hiti, Dominik Kren in Marinka Smale, člani kolektiva Krka, Novo mesto; Alojz Ravbar, član kolektiva Dolenjka, Novo mesto; Franc Brulc, član kolektiva Pionir, Novo mesto; Pavle Jordan, Valentin Dobnikar, Jože Primožič, Vilhalld Kranjc, Jože Pliskernik, Anton Zigante in Mirko Pršina, člani kolektiva UJV Novo mesto; Ivan Pograjc in dr. Ljubo Krelič, člana kolektiva splošne bolnice Novo mesto; Fani Cečelič in Danilo Kovčič, člana kolektiva Novoteks, Novo mesto; Alojzija Marolt, Vera Piletič, Jože Pečjak, Jože Kastelic, Matevž Aš, Peter Martinčič, Alojz Kocjančič, Karel Kren, Franc Senica, Jelisava Stok, Slavko Barbarič, Terezija Višarovič, Polde Dolinar, Anica Kastelic, Filip Avbar, Jože Pere, Vera Fifolt, Jakob, Kršič, Anica Kršič, Janes Turk, Marija Sušteršič, Danica Pečiga, Anton Mirklič, Minka Kovčič, Jože Drobnič, Zalka Kren, Jože Bobnar, Franc Saje, Stane Kavčič, Franc Modič, Jože Makovec in Anton Kumelj, člani kolektiva Novoles, Straža; Marija Dulc in Majda Jačančič, dijakinji novomeške gimnazije; Jože Srebrnjak, Ana Osterman, Martina Ajdišek, Martina Mesarič, Franc Zrimšek in Ciril Jarnovič, člani kolektiva Standard, Novo mesto; Marija Barčelj, gospodinja iz Dolnje Straže; Marija Pavličič, gospodinja iz Cerovec; Pepca Sporar, članica kolektiva KZ Krka, Novo mesto; Tončka Križmanič, dijakinja gostinske šole Novo mesto; Alojz Muhič, Brane Hočvar, Ciril Skedelj, Franc Vodopivec, Tone Majcen, Bojan Bele, Zdravko Moder, Marjan Brinc, Ciril Repnik, Brane Maver, Drago Pavlin, Stane Primc, Miha Konda, Stane Levčar in Slavko Adamič, učenci poklicne kovinarske šole, Novo mesto; Marija Matekovič, dijakinja novomeškega učiteljskega; Niko Sučević, član kolektiva VP 1394, Novo mesto; Ivan Rolič, član kolektiva IMV, Novo mesto; Jud Bela, član kolektiva Novoles, Straža.

Dolenjska bo dobila prvo skupino inženirjev organizacije dela

V Trebnjem gredo proti koncu predavanja na oddelku Višje šole za organizacijo dela iz Kranja. Skupina 32 slušateljev zaključuje svojo študij in deloma že letos, deloma pa v prihodnjem letu bodo delovne organizacije iz Dolenjske razpolagale z inženirji organizacije dela.

Višja šola za organizacijo dela v Kranju izobražuje inženirje organizacije dela za industrijo in tudi druge delovne organizacije. Šola ima poseben učni načrt, ki se bistveno razlikuje od načrtov in programov drugih visokih šol. Inženir organizacije dela je poklic, ki se v zadnjih

dveh desetletjih po svetu močno uveljavlja kot poseben izobražbeni profil. Leta se nahaja nekje v sredini med tehničnimi strokovnjaki in ekonomisti.

Študij na Višji šoli za organizacijo dela traja dve leti in ima poleg proizvodno-organizacijskih in splošnih organizacijskih elementov tudi ekonomske, pravno-socialne in psihološko-pedagoške elemente. Šola omogoča specializacijo v dveh smereh, in sicer: v organizacijsko-proizvodni in organizacijsko-splodni. Učni načrt je v prvem letu pouka za vse slušatelje enak, v drugem letu pa so

poleg skupnih predmetov tudi predmeti, ki so različni za posamezne specializacije na šoli.

Organizacijsko-proizvodna usmeritev je najprimernejša za bodočo strokovnjake na področju organizacije proizvodnje v industrijskih in organizacijsko podobnih podjetjih. Ta usmeritev je prilagojena zlasti strokovnim potrebam tistih kadrov, ki se ukvarjajo v podjetjih s pravno, planiranjem in kontrolo proizvodnje, z organizacijo delovnega procesa in vzdrževanja, s študijem dela, s kontrolo kvalitete, s analizami in obracnom proizvodnje ter operativnim vodenjem proizvodnje.

Organizacijsko-splodna usmeritev je najprimernejša za izobraževanje strokovnjakov na področju organizacije poslovanja v različnih delovnih organizacijah. Ta usmeritev je prilagojena zlasti strokovnim potrebam tistih kadrov, ki se ukvarjajo s planiranjem, organizacijsko kontrolo, vodenjem različnih funkcij delovne organizacije, z organizacijo administrativnega poslovanja, dalje je prilagojena potrebam vodij kadrovskih služb in specializiranim strokovnjakom, ki se bavijo s planiranjem kadrov in analizo delovnih mest.

Predavanja v posameznem letu trajajo približno eno tretjino delovnih dni. Poslušanje teh predavanj pa je obvezno, razen predavanj iz tujega jezika. Seminarski način študija omogoča, da poslušanje predavanj bistveno ne moti opravljanje dela na delovnem mestu v rednem delovnem času. Študij pa je olajšan s tem, da imajo slušatelji na voljo precej študijskih pripomočkov (skript).

Ugodno za slušatelje in podjetja je, da šola na željo podjetij oziroma slušateljev organizira predavanja tudi v krajih, ki jih ti izberejo. V šolskem letu 1968-69 je predvideno, da bodo predavanja tudi v Novem mestu, kar bo vsekakor ugodno za slušatelje iz Dolenjske in Bele Krajine ter Zasavja. To bo ugodna prilika, da si podjetja oblikujejo lastne kadre za svoj nadaljnji razvoj, saj se vsakodnevno srečujejo z različnimi vprašanji, ki se nanašajo na organizacijo in delo gospodarskih ter drugih delovnih organizacij.

CIRIL JARNOVIČ

Ph.

Takole si je »komisija« ogledovala Korenetovo hišo. Možaki so zmajali z glavami: »Saj je vse trhlo! Če ne bi popravljali, bi se samo podrlo...« (Foto: R. Bačer)

NOVA AKCIJA ZA KORENETOVE TROJČKE

„Drugi teden začnemo zidati“

Ne smemo zamuditi ugodnega časa za popravilo hiše! S predsednikom krajevne skupnosti Pavlom Zupetom in šefom krajevnega urada Francem Gabričem smo pred dnevi obiskali Korenetove

Korenetovih trojčkov v Segonjah nismo pozabili, čeprav že dlje časa nismo poročali kako živijo. Pred kratkim smo pisali več sindikalnim podružnicam na področju vseh dolenskih, belokranjskih in spodnjeposavskih občin ter jih prosili finančne podpore, da bi trojčkom Petru, Pavlu in Anici pomagali do doma, v katerem ne bo zmeraj pihalo in kjer bodo lahko doraščali v malo boljših razmerah.

Medtem pa smo se pred dnevi dogovorili s predsednikom krajevne skupnosti Skočjan Pavlom Zupetom in šefom krajevnega urada Francem Gabričem za skupen obisk pri Korenetovih, da bi se pomenili o popravilu hiše po načrtu, ki ga je že konec lanskega leta zastopil izdelalo podjetje PIONIR iz Novega mesta.

Korenetovi so nas bili

veseli, čeprav imajo skrb za otroke, ki že nekaj dni bolehaajo. Vročina, izpuščaji, Petruku pa teče iz ušesa in tudi sliši bolj slabo. Mama je zaskrbljena, če ne bo ostal naglušen. Zdravnika so čakali že od prejšnjega dne.

Potem smo šli skupaj nekajkrat okoli hiše. Šeš Golieva teta so prišli mirit otroke, ki so seveda capljali za nami, čeprav bi bilo bolje, da bi ostali v hiši. Zmenili smo se, da moramo takoj začeti s popravilom hiše, sicer bomo spet zamudili najugodnejše vreme, pa tudi čas, ki je za kmetovalce tako dragocen.

Korene nam je rekel, da bo takoj začel kopati pesek, nabavil bo tudi potrebno količino apna in ga zmešal, krajevna skupnost pa bo organizirala prevoze peska in lesa. Predsednik Zupet je bil prepričan, da bodo vaščani pomagali,

obljubil pa je nagovoriti tudi gasilce, da bodo iz doline pripeljali vodo v Segonje.

Podjetje PIONIR je doslej že prispevalo komplet načrt za najnujnejšo obnovo hiše, razen tega bo podarilo za trojčke še 300.000 Sdin. Doslej so nabralci zbrali za Korenetove otroke že 1.157.027 Sdin, in če bodo priskočili le na pomoč še sindikalne podružnice večjih kolektivov, bo morda hišica popravljena. Po predračunu bi potrebovali za obnovitvena dela okoli 2 milijona starih dinarjev, tako da manjka danes nekaj nad 900.000 Sdin.

S pomočjo dobrosrčnih ljudi, ki ne grajo brezčutno mimo težav sočloveka, bodo trojčki le dobili sicer skromen, a vendarle dostojen dom. Sklenili smo, da se gradnja nemudoma prične!

Na hranilni knjižnici je zdaj 817.021 Sdin

Odkar smo 28. marca letos zadnjikrat poročali o zbirki za Korenetove trojčke, so zbrali za malčke v Segonjah še učenci 8. d razreda osnovne šole KATJA RUPE-NA v Novem mestu 2077 Sdin. Majhen znesek, a bil je podarjen iz srca in se v imenu trojčkov tudi zanj prav toplo zahvaljujemo!

USPEH ZBIRKE do 7. maja 1968: 1.157.027 Sdin, od česar pa smo lani decembra porabili za nakup oblek, obutve, perila in hrane za trojčke 340.000 Sdin, tako da znaša čista razlika danes 817.021 Sdin. Denar smo medtem naložili na hranilno knjižnico, kjer bo ostal do plačila računov SGP Pionir za gradbena dela, ki se bodo prihodnji teden začela.

PROSJE SINDIKALNIM PODRUŽNICAM smo razposlali 25. aprila — obrnili

smo se nanje, da iz svojih sredstev prispejajo pomoč, da bi Korenetovim trojčkom lahko dogradili skromen domek v Segonjah. Prispevke zbiramo na našem tekočem računu: Dolenjski list, Novo mesto: 521-8-9 »Za trojčke« in v imenu otrok prosimo vodstva vseh sindikalnih podružnic, da bi se čimprej spomnili naših trojčkov. Bralec Dolenjskega lista, pa tudi nekatere delovne organizacije so lani in letos že pokazali odprto srce za dolenske trojčke, zdaj pa trkamo še na sindikalne podružnice. Radi bi, da se akcija za trojčke dostojno zaključí, zato vlijudno prosimo za čimprejšnja nakazila!

Lepo pozdravljeni — tudi v imenu naših trojčkov! Vaš

DOLENJSKI LIST

Letos spet karavana prijateljstva

Zavod za evropske turistične prireditve RANCARIJA organizira letos spet veliko mednarodno dravsko karavano prijateljstva od Beljaka (Avstrija) do Barcsa (Madžarska), in sicer od 28. junija do 3. julija 1968. Potniki se bodo vozili na rancah, starih splavarskih čolnih, in na velikih splavih: udeležili se bodo vseh kulturnih, turističnih in drugih manifestacij, ki jih bodo v tem času pripravili posebej zanje številni kraji vzdolž Drave v Avstriji, Jugoslaviji in na Madžarskem. Rancarsko potovanje po Dravi, povezano z vsemi turističnimi atrakcijami, stane 150 dinarjev, za potnike, ki se bodo peljali s svojim čolnom, je cena za objekt 100 dinarjev, za potnike na tem objektu pa je cena za potovanje iz Maribora do Barcsa prav tako 100 dinarjev.

V navedene cene so vračunane prenočitve v znanih letoviščih (Borl, Otok pri Prelogu, Soderica in Barcs), večerja v Barcsu in vožnja z avtobusi v Maribor.

Zavod RANCARIJA iz Maribora pripravlja poleg mednarodne dravske karavane tudi VELIKO KOPENSKO AVTOMOBILSKO KARAVANO.

Start bo v Beljaku, na Dunaju in v Gradcu 28. junija z osebnimi in drugimi vozili, ki bodo spremljala dravsko ekspedicijo skupaj z dravskimi potniki in se udeležila vseh prireditev. Ta izredno zanimivi rancarsko-avtomobilski rally se bo končal prav tako v madžarskem mestu Barcs 3. julija.

Cena za potnike kopenske karavane je 100 dinarjev na osebo. V ceno je vračunana večerja v Barcsu in nonstop kovanje v olimpijskem bazenu ter prenočevanje v znanih letoviščih. Poniki iz drugih

držav plačajo ustrezne zneske v tuji valuti. Vsak udeleženec letošnje Rancarije mora imeti tudi veljaven potni list. Dravsko in kopensko karavano bodo po vsej poti spremljali priznani narodno zabavni ansambli iz Avstrije, Jugoslavije in Madžarske, za potnike na plovnihih objektih pa bodo skrbele posebne stewardese.

Prijave za potovanje z dravsko in kopensko karavano prijateljstva sprejema Zavod RANCARIJA, Maribor, Svetozarevska 14, od 10. aprila do 10. junija 1968. Vsi potniki bodo najmanj 14 dni pred odhodom prejeli obvestila o tej največji turistični atrakciji Evrope. Podrobnejše informacije boste lahko dobili prihodnje dni tudi v vseh evropskih turističnih agencijah, posebej pa vas opozarjamo na vse biroje Generalturista iz Jugoslavije.

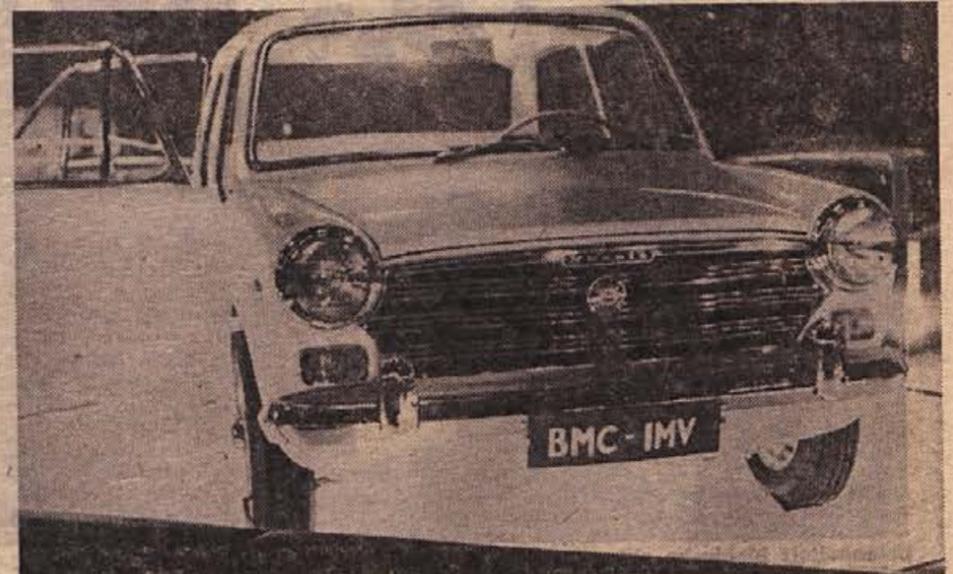
»PROSEL JE, PROSEL PISANI VUZEM, DOSEL JE, DOSEL ZELENJI JURE...« se žal le še redko čuje v Beli krajini, kakor da Belokranjci že pozabljajo na svoj stari običaj. Fantiči v Gribljah pa le niso pozabili na jurjevanje in še jurjevski pesem so kar dobro zapeli pri vsaki hiši. — (Foto: Tone Strucelj)

Najvažnejša je skrb za pomladitev

Premalo mladih je, ki bi hoteli postati gasilci

Gasilci novomeškega gasilskega društva, ki je v stalni pripravljenosti. Skupno sodelovanje je rodilo že lepe uspehe. Skupno so sodelovali tudi na raznih tekmovanjih in obveznih vajah. Na Otočcu, v Zužembci in Dol. Straži in Lakovnicah so skupaj prikazali gašenje in reševanje s pomočjo modernega gasilskega orodja. Prebivalci teh krajev so radi gledali vaje, še bolj navdušeni pa so bili novomeški solarji, ki so si v tednu požarne vasi v gasilskem domu

lahko ogledali gasilsko opremo in orodje. Zadnja leta se vključuje zelo malo mladine. To je ena največjih težav, kajti društvo se že ves čas trudi, da bi pomladilo svoje vrste. Prav zaradi te težave so se močno razveselili tistih d'č članov, ki so v zadnjem času opravili potrebne izpite in postali izprašani gasilci. Še posebno razveselila je, da se je tudi 8 deklet iz Laboda vključilo v novomeško žensko desetino.

BMC-IMV 1300 je na beograjskem sejmu vzbujal zanimanje vseh obiskovalcev. Prvi taki avtomobili bodo prišli iz novomeške tovarne že to jesen za ceno manj kot 30.000 dinarjev. — (Foto: S. Dokl)

NOVOMEŠKA OPEKARNA ZALOG

obveščata interesente za gradnjo stanovanjskih hiš, da bo 15. maja 1968

prodala gradbene parcele v Prečni.

Zazidalni načrt za naselje je potrjen in je gradnja možna takoj. Cena gradbenih parcel je 8-10 Ndin za 1 kvadratni meter.

Interesenti naj se zglasijo navedenega dne od 8. do 10. ure na prostoru bivše Opekarnice Prečna.

PRODAJO

hladilno omaro 500 l, kuhinjsko kredenco, štedilnik in električni bojler (10 l).

KAVARNA CENTER

NOVO MESTO, Glavni trg

Izpolnjeno pričakovanje

V Dolenjski galeriji v Novem mestu je odprta razstava ekslibrisov — Razstavljenih je veliko število ekslibrisov iz raznih držav — Pozornost vzbujajo posebno ekslibrisi Božidarja Jakca

26. aprila so v Dolenjski galeriji v Novem mestu odprli razstavo ekslibrisov. Ekslibrisi so listki, ki jih ljudje lepilo v knjige, da z njimi označijo lastništvo. Dela slikarjev, čeprav tako drobna, so prave majhne umetnine. Izdelovalec s podobo, ki jo nariše, pogosto izrazi to ali ono lastnikovo značilnost, včasih kako življenjsko modrost, dostikrat pa je ekslibris le umetniško dopolnilo knjige in nadomestilo za lastnikov podpis ali pečat.

Razstavo v Novem mestu je s pomočjo Dolenjskega muzeja in Studijske knjižnice Mirana Jarca pripravilo Društvo ljubiteljev drobne grafike Ex libris Sloveniae iz Ljubljane. To je že tretja razstava, ki jo je pripravilo društvo v manj kot letu dni. Komaj tri četrt leta je preteklo od njegove ustanovitve, pa so v Skofji Loki, Ljubljani in sedaj v Novem mestu

vzbudili s svojim delom prav veliko zanimanje. Novomeška razstava se od prejšnjih razlikuje. Požlahtili so jo s prispevki iz zbirke ekslibrisov, ki jo hrani Studijska knjižnica Mirana Jarca. No-

DAGMAR NOVAČEK

Richard Rother (Würzburg 1961): Ex libris za Dagmar Novaček

vomeški prispevek ni majhen, zlasti s starimi »grajskimi« ekslibrisi razstavo zanimivo dopolnjuje. Razstavo lokalizira, tako da se nam ne zdi samo kot splošen, čeprav sila zanimiv pregled nad deli številnih mojstrov, ampak tudi kot nekaj, kar sodi med kulturno blago Novega me-

sta in je širšemu krogu obiskovalcev le težko dosegljivo.

Razstavo v Dolenjski galeriji je odprl prof. Janko Jarc, ki je v odsotnosti tov. Pavlova prebral nekaj misli o tej razstavi ter o ekslibrisih nasploh. Razstave so se udeležili tudi nekateri člani Društva ljubiteljev drobne grafike, med njimi predsednica Dagmar Novaček iz Kranja. Predsednica je povabila obiskovalce razstave, naj se vključijo v njihovo društvo. (Vse informacije o tem lahko dobiti v Dolenjskem muzeju. Dolenjski muzej ima tudi prijavnice za včlanjenje v društvo). Tov. Dagmar Novaček je menila, da bi bilo zelo lepo, ko bi knjižnice naročale ekslibrise ter jih tako še bolj popularizirale. Potem je obiskovalce vodila po razstavi ter tako posredovala Novomeščanom delček svojega znanja o tej vrsti drobne grafike. (Tov. Dagmar Novaček ima največjo zbirko ekslibrisov v Jugoslaviji.)

Razstava v Dolenjski galeriji je prav vredna ogleda. Med dragocene ekslibrise sodijo dela akademika Božidarja Jakca, ki je časten član tega društva. Mojster Jakac je narisal celo vrsto ekslibrisov, ki so tesno povezani s slovensko kulturno zgodovino, saj so jih pri njem naročali znani kulturni delavci. V Dolenjskem muzeju pričakujejo, da se bo razstave udeležilo čimveč Novomeščanov ter dijakov novomeških in okoliških šol. Odprta bo do 20. maja.

P. BRESČAK

Direktor Dolenjskega muzeja prof. Janko Jarc v razgovoru s predsednico Društva ljubiteljev drobne grafike, tov. Dagmar Novaček iz Kranja, ki je na otvoritvi razstave ekslibrisov obiskovalce ljubezljivo vodila od ekspanata do ekspanata in jim povedala mnogi zanimivega in novega o tej mali in vendar veliki umetnosti. (Foto: M. Vesel)

Mali kulturni barometer

LETOSNJE KAJUHOVE NAGRADE. Založba Borec podeljuje vsako leto Kajuhove nagrade za najboljša dela s tematiko narodno-osvobodilne vojne in delavskega gibanja. Letos ni bila podeljena nobena nagrada za leposlovno delo, pač pa so bile podeljene tri nagrade za memoarsko literaturo in za znanstveno delo. Nagrade so dobili: dr. Metod Mikuš za znanstveno delo Slovenska gospodarska dejavnost v luči partizanskih dokumentov, Marcel Zorja in Milka Kovič za knjigo spominov Most ter

Franc Krližnar za knjigo spominov Ne vđaj se, fant.

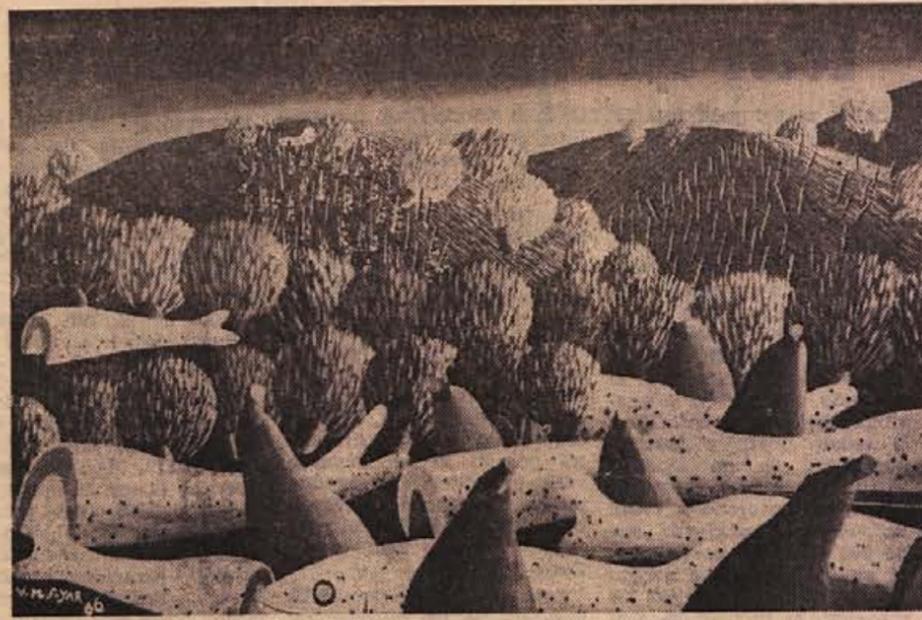
NOVA TOVARNA GRAMOFONSKIH PLOŠČ. Mariborska založba Obzorja je odprla v Ljubljani tovarno gramofonskih plošč Helidon. To je prva slovenska tovarna te vrste in četrta v Jugoslaviji.

RAZPRAVA O TRDINOVH NAGRADAH. Na svoji 10. seji je svet za prosvoto in kulturo pri občinski skupščini v Novem mestu razpravljati tudi o podeljevanju Trdinovih nagrad, ki naj bi postale širše delensko priznanje za dosežke na področju umetnosti, znanosti in kulturno-prosvetnega dela. Coprav se dolenjske občine strinjajo s tem, da postanejo Trdinove nagrade največje dolenjsko priznanje, pa na drugi strani nekatere ustanavljajo svoje nagrade, tako da da je vse skupaj slutiti, da med občani ni bilo pravega dogovora.

25. maja srečanje pevcev v Dobovi

Na zadnjem sestanku predsednikov občinskih zvez kulturno-prosvetnih organizacij v krški, brežiški in sevniški občini so se dogovorili, da bo 25. maja v Dobovi pri Brežicah srečanje amaterskih pevskih zborov.

INTARZJE V MLADINSKI KNJIGI. V knjigarni Mladinski knjige v Novem mestu je novomeški intarzist Ciril Podbevšek razstavil tri nove intarzije. Med njimi vabuja pozornost portret pokojnega razbarja in podobarja Franceta Vodnika.

Viktor Magyar: MRTVA PRIRODA (1966). Uspeh naivnega slikarja Viktorja Magyarja, učitelja s Cateža nad Trebnjem, je na II. srečanju naivnih slikarjev Jugoslavije v Kostanjevici na Krki še posebno viden: izmed njegovih del so za to razstavo izbrali kar tri slike. — Obiščite nadvse zanimivo razstavo »SVET NAIVNIH«, ki prikazuje v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki 103 slike 46 avtorjev iz zbirke Gerharda Ledića iz Zagreba). Razstava bo odprta dva meseca.

V KOSTANJEVICI ZAGOREL FESTIVALSKI OGENJ

Svet naivnih od Ohrida do Mute

V Lamutovem salonu v Kostanjevici razstavlja 46 naivnih slikarjev — V središču pozornosti ustvarjalci hlebinske šole — Zbirka del naivnih slikarjev zagrebškega novinarja Gerharda Ledića brez primerjave

»Pol čara naivnega slikarstva se skriva v neznanju. To neznanje, ta nespretnost sta ustvarjala naključnosti in nepričakovanosti, ki so likovno zanimive kot slikarstvo otrok.« je med drugim zapisal zagrebški akademik in ustanovitelj hlebinske šole naivnih slikarjev Krsto Hegedušić v katalog, ki sta ga za drugo razstavo naivnih slikarjev v Kostanjevici, od-

prto 28. aprila dopoldne v Lamutovem salonu, izdala tamkajšnji Dolenjski kulturni festival in Gorjupova galerija

Ob navzočnosti naivnih slikarjev, mnogih znanih kulturnih osebnosti in predstavnikov javnega življenja, med katerimi smo opazili tudi generalnega konzula republike Avstrije dr. Heinricha Rieselfelda iz Ljubljane, ter številnega občinstva iz Kostanjevice in okolice je prižgal festivalsko plamenico hlebinski kmet in slikar Dragan Gažl. Takoj nato je imel prvak zagrebškega dramskega gledališča Mladen Šerment recital iz »Balad Petrice Kerempuh« Miroslava Krleža, bratje Galekovič pa so pod vodstvom Martina Hegedušića izvajali hlebinsko narodno muziko. Razstavo »Svet naivnih«, ki je hkrati dvanaajsta prireditelj Dolenjskega kulturnega festivala, je odprl predsednik občinske skupščine Krško Stane Nunčič.

Najboljši spremljevalec na ogledu te razstave je bil obiskovalcem že omenjeni katalog; v njem so ljubitelji umetnosti našli prav vse, kar jih zanima o naivnem slikarstvu, slikarjih in organizatorjih razstave. Tu velja omeniti predvsem, kar je zapisal zbiralec del naivnih umet-

kov in lastnik vseh 103 slik 46 avtorjev, predstavljenih na tej razstavi, novinar zagrebškega »Vijesnika u srijedu« Gerhard Ledić. »Zda, ko je zbirka tu, ko sem prehodil že precej dolgo in naporno pot, je vse pozabljeno spričo zadnje radosti in zadovoljstva, ki je popolno, če ste ga lahko z menoj deležni tudi vi (obiskovalci)«.

Razstava »Svet naivnih«, ki jo bodo ljubitelji likovne umetnosti lahko obiskovali do poznih julijskih dni, ni vse, kar premore bogata Ledićeva zbirka, je pa dovolj obsežna in bogata in da obiskovalcu vsaj približno predstavilo o umetnosti, imenovani naivno slikarstvo. Nemogoče je z besedami opisati doživljanja v stiku z deli, ki so jih ustvarili preprosti, likovno nešolani ljudje — kmetje, delavci, šoferji, bolničarji, upokojenici, učitelji, gospodinjice iz domala vse Jugoslavije — od makedonskega Ohrida in ravnega Banata do gorenjskih Zirov in koroške Mute z osrčjem v Hlebinah. Resnično nemogoče, ker bi ne le vsak od 46 avtorjev, marveč vsako razstavljeno delo zaslužilo, da bi se ob njem dlje zadržali, kot dovoljuje ta skromni zapis v še bolj skromnem prostoru.

Ledićevo darilo Gorjupovi galeriji

Novinar zagrebškega »Vijesnika u srijedu« Gerhard Ledić ima po oceni strokovnjakov največjo zbirko del naivnih slikarjev in kiparjev v Jugoslaviji. Del njegove obsežne zbirke je napolnil razstavne prostore Lamutovega likovnega salona v Kostanjevici na Krki, ko so odpirali razstavo Svet naivnih. Iz svoje bogate zbirke je Gorjupovi galeriji v Kostanjevici na Krki poklonil šest slikarskih del jugoslovanskih naivcev (Dolovski, Feješ, Jančić, Jurak Lacković ter Vujčec). Gorjupova galerija je tako pridobila nekaj zanimivih in dragocenih del ter se zanje novinarju Lediću toplo zahvaljuje.

Ustanovitelj hlebinske slikarske šole in akademik Krsto Hegedušić, zbiralec del naivnih slikarjev, »lutajući reporter Vijesnika u srijedu« Gerhard Ledić, prvak zagrebškega dramskega gledališča Mladen Šerment in organizator kostanjevskih kulturnih prireditev Lado Smrekar v pogovoru pred otvoritvijo razstave »Svet naivnih« v Lamutovem salonu v Kostanjevici. (Foto: Mirko Vesel)

Osankarica - Celulozar 1:4

Za srečanje v Slovenski Bistrici je značilno, da je bilo zelo borbeno, saj je bilo odločilno za prvo mesto v celjski nogometni podzvezi in s tem tudi za sodelovanje v višjem tekmovanju.

Takoj v začetku je začelo napadati domače moštvo, vendar je vse napade zavrnila odlična obramba gostov iz Krškega. Tudi veter je bil naklonjen domačinom, vendar jim ni uspelo nadigrati odličnih Celulozarjev. V drugem delu igre so Celulozarji z boljše kondicijsko in tehnično pripravljeno povsem pregazili domačine. Krčanji so dosegli 4 zadetke, vendar enega sodnik ni priznal. Moštvu Celulozarja se je poznala izredna disciplina, borbenost ter kolektivna igra, kakor tudi pripravljena taktika. Zaigrali so po načrtu, ki ga je pripravil odlični trener Laci.

Gole za Celulozarja so dosegli: Krstič, Božič, Kandič in Stanojevič. Ob koncu tekme je trener Laci dal naslednjo izjavo: »Celulozarjevi igralci so zaigrali v tej tekmi tako, kot se mora. Bili so taktično in tehnično mnogo boljši od igralcev Osankarice. Zato je njihova zmaga popolnoma zaslužena.«

drugouvrščeni ekipi Zagorja. Domači so bili boljši, več so napadali in imeli več prilik za doseg zadelca. Vendar nespretni napadalci niso znali izkoristiti številnih priložnosti. V zadnji minuti prvga dela igre so gostje povedli z 1:0. Tudi v drugem delu domači niso uspeli; prešli so še en zadetek in s tem srečanje izgubili.

Celulozar - Ljubno 8:3

Piran - Novo mesto 1:1

Pri nogometnih Novoga mesta je zasijaš kanček upanja. Nedeljsko srečanje v Piranu so končali zelo uspešno. S svojo igro so presenetili boljše domačine in s tem napovedali neizprosno boj za obstanek. Za goste je bil uspešen Vladko Mrvar.

Novo mesto - Izola 0:1

Rudar - Rogatec 6:1

Na stadionu Rudarja na Senovem so domači porazili Bratisvo iz Rogatec s 6:1. Tekma je bila zelo lepa in dinamična, polna duhovitih akcij, posebno v prvem delu, ko so domači vodili z visokim rezultatom 5:1. V nadaljevanju tekma ni bila več zanimiva, ker so bili domači zadovoljni z rezultatom. Gole za Senovo sta dosegla Gaser 4 in Jevšnik 2.

Brežice - Senovo 4:3

Štore - Brežice 3:2

Brežicane je v gosteh čakala že zadnja, najtežja preizkušnja, toda tokrat so igrali le bolj vsaj zase kot pa za ekipo. Razen redkih posameznikov so vsi drugi zatajili. Pri rezultatu 1:1 so celo zastreljali enajstmetrovko. Zadetke za Brežice sta dosegla Džokić in Paučič.

Mirna - Sava 1:5

Nogometiški Mirne so se na svojem igrišču pomerili s Savo iz Tačna, ki vodi na lestevic ljubljanske nogometne podzvezi, in srečanje v lepi in dinamični igri izgubili z rezultatom 5:1. Pri domačih so igrali dobro: Tršar, Logar, Šmuc, Šturm in Zakrajšek I.

Slovan (Ljubljana) - Bela krajina 10:0

Bela krajina - Zagorje 0:2

Crnomalci so v nedeljo prepustili zmago na svojem igrišču.

ATLETIKA

Krčani najboljši

Na pionirskem prvenstvu osnovnih šol Spodnje Zasavja je nastopilo 114 tekmovalcev. Osnovna šola Boštanj se je pri organizaciji prireditve zelo potrudila in zaslužila posebno pohvalo.

Pionirke: 1. Legvart (Sevnica), 2. Erjavce (Krško), 3. Kragelj (Krško), 4. Cepičak (Boštanj), 5. Bratanič (Brežice). **Ekipno:** 1. OS Krško, 2. OS Sevnica, 3. OS Boštanj I.

Pionirji: 1. Gelb (Krško), 2. Podlipnik (Boštanj), 3. Labogoj (Cerklje), 4. Budna (Krško), 5. Gemovšek (Brežice). **Ekipno:** 1. OS Krško, 2. OS Brežice, 3. OS Boštanj I.

ODBOJKA

Kočevje - Kropa 3:0

V tretjem kolu so odbojkarji iz Kropje podlegli razpoloženim odbojkarjem Kočevja kar s 3:0. Tekma se je končala prej kot v eni uri, kar priča, da so domači odbojkarji v solidni formi. Tako je prvi zalet moštva TVD Partizan Kočevje popolnoma uspel, saj je dosegel tri čiste zmage.

Za Kočevje so nastopili: Murovič, Figar, Čokorilo, Pogorelec, Arko, Poje, Koruzar, D. Bižal in Luzar.

Bovec - Kočevje 0:3

Med prazniki so odbojkarji Kočevja igrali v Bovcu, kjer so tamkajšnjo ekipo premagali s 3:0.

Kropa - Trebnje 3:1

Kako hitro se lahko maščuje, če kdo podočenuje nasprotnika, so se odbojkarji Trebnjega prepričali preteklo nedeljo v Kropi. V nepopolni postavi so odpotovali na Gorenjsko in srečanje s tamkajšnjimi odbojkarji izgubili z rezultatom 3:1. Delno je k slabemu uspehu pripomogel neodločni sodnik Prešeren.

Trebnje - Kamnik II 3:0

Na domačih tleh so v nedeljo odbojkarji TVD Partizan Trebnje v tretjem kolu premagali odbojkarjsko ekipo Kamnika II s 3:0. Čeprav so domačini zmagali, niso navdušili številnih gledalcev. Med igralci Trebnjega sta se ob mreži odlikovala Franci Opara in Janez Pavlin.

NOVO MESTO

Na občinskem pionirskem in mladinskem stroškim tekmovanju z značno puško je zmagal pri pionirjih Damjanovič pred Brodarjem in Špinkom, pri mladincih pa Zibert pred Pircem in Dvornikom. V tekmovanju gluhih je zmagal Kren.

Nastopilo je 380 tekmovalcev

Med najbolj uspešne atletske prireditve v zadnjem času lahko štejejo medobčinsko prvenstvo v krosu, ki je bilo preteklo nedeljo v Novem mestu. Mladi atleti iz vseh osnovnih šol štirih dolenskih občin so pokazali veliko smisla za atletiko. Skratka, bili so pravo presenečenje nove atletske sezone.

Rezultati: mlajše pionirke (80 tekmovalk) 1. Kump (Dol. Toplice), 2. Jakše (V. vas), 3. Gazvoda (N. m.), 4. Zupanc (Dol. Topl.), 5. Snetič (Dragatuš). **Starejše pionirke (58 tekmovalk):** 1. Grden (Vel. Gaber), 2. Jerman (Crn.), 3. Sinkovec (N. m.), 4. Bolte (Mirna), 5. Avsee (Stopiče). **Mlajši pionirji (67 tekmovalci):** 1. Pungercar (N. m.), 2. Perpar (M. peč), 3. Gajšič (N. m.), 4. Lukšič (Smičedel), 5. Kuzma (Dragatuš). **Starejši pionirji (83 tekmovalci):** 1. Pu-reber (N. m.), 2. Govednik (Metlika), 3. Pucelj (Šentjernej), 4. Dragaš (N. m.), 5. Šimunič (Dol. Toplice). **Mladinci (32 tekmovalci):**

Odlični Joras

Na republiškem atletskem mitingu v Murški soboti je poleg najboljših slovenskih atletov nastopila vrsta odličnih tekmovalcev iz Madžarske in Avstrije. Med drugimi so nastopili štirje atleti iz Kočevja in dosegli zelo dobre uspehe. Najboljši je bil Anton Joras, ki je bil prvi na 100 m in drugi v daljini.

Rezultati: 100 m - 1. Joras 11,1, 3. Hočvar 11,4 - daljina - 2. Joras 6,51, 8. Klajič 5,96 - 1000 m - 7. Lampe 2,45,0.

Lep uspeh Dolenjcev

Na pionirskem šahovskem prvenstvu Slovenije so se mladi šahisti Dolenjske ponovno izkazali. Največji uspeh je dosegel Stane Podkorin iz Kočevja, ki je v skupini starejših pionirjev dosegel enako število točk kot zmagovalec Benkic iz Ptuj. Lep uspeh je dosegel tudi Ljubo Trobentar, ki je zasedel tretje mesto.

Pri mlajših pionirjih je Belič iz Crnomolja delil drugo in tretje mesto. Trobentar četrto, Obranovič pa šesto. Zelo dobro je igral tudi komaj 5-letni Praznik iz Stične. V skupini starejših pionirjev Praznikova iz Stične deli 3. do 4. mesto. Segova je peta, Gornikova 6. do 7., Omahova pa je bila 10. Pri mlajših pionirkah sta Majda

Pred svetovnim prvenstvom v motokrosu v Trziču

Na letošnji veliki moto cross prireditvi v Trziču bodo sodelovali nekateri najboljši tekmovalci na svetu. Doslej so se že prijavili tekmovalci iz Avstrije, Belgije, ČSSR, Danske, Italije, Irske, Norveške, Poljske, Romunije, ZSSR, Švedske, Švice, Velike Britanije in Vzhodne Nemčije.

Organizacijski komite je pred kratkim potrdil listo članov prireditvenega odbora in posameznim članom tudi že porazdelil naloge. V kratkem bodo začeli v Trziču na moto cross stezah s prvimi deli na startu in startnih napravah. Stezo bodo morali popraviti in jo izboljšati. Prireditveni odbor je govoril tudi o organizaciji novinarske službe.

Kmalu bo izšel tudi pravilnik tekmovanja za svetovno prvenstvo. Pravilnik bo izšel v štirih jezikih in s posebnim barvnim ovitkom starta proge na Ljubelju.

Vložena kandidatura

Trebnjski odbojkarji že vrsto let z uspehom nastopajo v 11. republiški odbojkarjski ligi. Njihova uvrstitev je vedno pod Olimpijo. To pa je prema, da bi »pogledali« se v kvalitativno republiško ligo. Kako pa bo letos? Da bi jim pri »vloženju kandidatur« za visoko mesto pomagali, smo se nekoliko sprehodili med njimi, da jih opogumimo.

ROKOMET

Brežice - Ribnica 23:17

Domači so zaigrali spet brez dveh standardnih igralcev, Šetinec in Pavlika. Pomlajena ekipa se v prvem delu nikakor ni znašla. Ribničani so vodili celo 7:1. Kasneje so domači uredili svoje vrste in goste prepričljivo premagali s šestimi goli razlike.

Postavi ekip: Brežice - Bergez, Rovan 3, Stangej 7, Svabič 1, Avsee 3, Zivič 5, Kukovica 2, Novak 2 in Mars. Ribnica - Kernšič 1, Tanko, Radič 7, Joras, Polnikvar 2, Češarek 2, Matelič 1, Blakič in Kernšič II 5.

Brežice - Celje 14:22

Branik (Maribor) - Brežice 14:10

Brežičanke so menda pričakovale poraz s solidno ekipo Branika, vendar bi razigrana Stanka Molanova skoraj sama obrnila tekmo v drugo smer. Svedba pa bi ji morala pri tem nekoliko bolj pomagati mlada vratarica.

Brežičanke so nastopile v tej postavi: Bobnar, Bužančič 1, Motan 5, Zorko, Slak, Kolar 2, Les, Misič 2, Zorko II in Misič II.

Grosuplje - Hrastnik 14:14

Kranj - Grosuplje 32:19

Grosupeljčani so se domačinom uspešno upirali samo prvih 15 minut, nato so naglo popustili in dovolili domačinom doseči visoko zmago. Najslabša točka gostov je bila počasna in neokretna obramba.

Grosuplje: Podobnik, Jankovič 4, Zajc, Kamnikar 1, Strehovec 3.

Novo mesto - Šentvid 18:22

Na veliko presenečenje so rokometaši iz Šentvida premagali domače. Tekmo je sodil zelo slabo Lazorko iz Ljubljane, ki je bil zelo pristranski in je močno oskodoval Novo mesto. Sicer je bila igra dinamična in borbeno.

Za domače so dosegli zadetke: Jaklič 9, Logar 5, Peiko 2, inž. Šetina in Bele po enega.

Brežice - Steklar (Hrastnik) 11:6

Brežice (mladinci) - Dobova (člani) 18:15

Zagorje - Cerklje 25:15

Hrastnik - Krško 27:19

Zaradi poškodb in bolezni je ekipa iz Krškega odšla na pot močno oslABLjena. Gostje so igrali brez rezerve, vendar so bili kljub temu enakovredni nasprotnik domačinom. Zal pa ekipa ni zdržala do konca, zato je tekmo tudi izgubila.

Gole za Krško so dosegli: R. Iskra 8, Rohič 4, Miakar in Arh po 2 ter Božič 1.

ENOSTAVNO - TRPEŽNO

prenovite sami svoje stanovanje z vodnimi zidnimi barvami

HITRO... POCENI

DOMOFOR

ZAHTEVAJTE JIH V VSEH TRGOVINAH Z BARVAMI

Niso proti, vendar...

Občani Obkoplja v Kočevski občini ne nasprotujejo gradnji plovne poti Kolpa-Jadran, menijo pa, da je ta načrt neuresničljiv (?). Do dajajo se, naj bi prej modernizirali cesto Kočevje-Brod na Kolpi oziroma Delnice, kar bo veljalo manj. Pravijo, da je treba razprave, delo in zbiranje denarja usmerjati naprej na modernizacijo ceste. Boje se namreč, da bi razprave o gradnji plovne poti Kolpa-Jadran samo zavrla modernizacijo ceste, in potem, kot je za te kraje že običajno, ne bodo imeli ceste ne plovne poti in ne elektrarn.

Jutri odličja aktivistom RK

Jutri, 10. maja ob 9. uri, bo imel občinski odbor Rdečega križa Kočevje v hotelu Pugled delovno konferenco. Na njej se bodo pogovorili o delu Rdečega križa, razen tega bodo podelili zaslужnim aktivistom odličja. Konferenca je sklicana tudi v počastitev tedna RK in mednarodnega dneva RK.

Zasebna gradnja

V Kočevski občini je vedno večje zanimanje za zasebno gradnjo stanovanjskih hiš. Letos je bilo zasebnikom izdanih že 30 gradbenih dovoljenj in še nadaljnjih 25 lokacijskih dovoljenj. Na območju mesta (Trata, Rudnik) bo gradilo 26 zasebnikov ostali pa v vaseh (Zeljne, Klinja vas, Konca vas, Ložine, Stara cerkev, Podtabor, Draga, Dolga vas). Vedno večje je tudi zanimanje za postavitev montažnih hiš. Letos bodo zasebniki postavili najmanj štiri.

Muhasta Rinža nagaja

Predstavnik Vodne skupnosti Ljubljana-Sava so si pred kratkim ogledali Rinžo in jez na njej. Rinža, ki je za Kočevje življenjskega pomena, jo rada zagode. Tako bi v zadnjem letu dvakrat skoraj ušla. Izpodjedla je namreč zemljo in beton pri zapornicah. Samo s hitrimi ukrepi so jo ukrotili. Vendar pa je Rinža potrebna temeljite študije in sistematičnega urejanja. Zdej namreč dela, kar sama hoče. Zdej skuša uiti, zdej grozi s poplavami, vedno pa je umazana, smrdelca in mestu v sramoto. Vodna skupnost bo letos vložila za dela na Rinži skoraj 200.000 din (nadaljevanje gradnje kanalizacije, urejanje brega od Avta do mostu na Roški cesti in izdelava načrtov za popravilo zapornic).

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cena v din za kg)	Ribnica
krompir	0,89	0,90
sveže zelje	—	5,40
kislo zelje	1,96	—
fižol v strju	4,72 in 5,35	3,80
čebula	2,68	2,80
česen	—	15
solata	3,40	3,60
paradižnik	12	—
kumariče	5,90	—
korenje	2,60	3
petersilj	5,20	5,40
cvetiča	4,95	—
špinata	2,80	—
jabolka	4,50	1,50 in 5
hruške	5,35	5
pomaraneče	4,90	5
limone	4,85	5
banane	6,80	6,20
ribe	4 in 8,55	—
ajdva	—	—
Jajca (cena za kos)	0,32 in 0,42	0,54

V Osilnici so te dni uredili okolico šole in spomenika. Denar za ureditev je prispevala krajevna organizacija Zveze borcev. Postavili so nizko ograjo in zasadili sadike drevesc. — (Foto: Prime)

Odbor za obrambno vzgojo je že ustanovljen

Koordinacijski odbor za obrambno vzgojo prebivalstva šteje 17 članov — Za predsednika so izvolili Lojzeta Rauha — Odbor bo usklajeval delo vseh organizacij, ki se ukvarjajo z obrambo

Konec preteklega meseca je bil pri občinski konferenci SZDL v Kočevju ustanovljen koordinacijski odbor za obrambno vzgojo prebivalstva, ki šteje 17 članov, njegov predsednik pa je Lojze Rauh. Glavna naloga odbora je, da usklajuje delo raznih organov, organizacij in društev, ki delajo na področju obrambne vzgoje prebivalstva; da neprestano spremlja obrambnozgodno delo posameznih organizacij, ugotavlja njihove uspehe in pomanjkljivosti ter jim hkrati politično, strokovno in denarno pomaga. Odbor pa bo moral ob strokovni in drugi pomoči raznih organov seznaniti prebi-

valce s samozaščito v primeru vojne, z odstranjevanjem posledic vojne, množičnim reševanjem v primeru vojne, hkrati pa ljudi usposobiti tudi za ukrepanje v primeru elementarnih nesreč, ki se lahko zgodijo v mirnem času. Vse prebivalce je treba seznaniti z našo obrambno politiko in doseči, da bi bilo ukrepanje ljudi v primeru vojne čim bolj organizirano, učinkovito in množično. Prav zato je treba prebivalce duševno, telesno in strokovno pripraviti, da bodo sposobni za čim bolj učinkovito in vse, ljudski odpor proti morebitnemu napadalcu.

Na sestanku so člani odbora ugotovili, da je v programih večine družbenih in strokovnih organizacij zajeta tudi obrambna vzgoja; največ pa so za obrambno vzgojo napravili upravni organi za narodno obrambo in delavska univerza. Vendar dosedanje delo ni bilo dovolj usklajeno. Novi organ, koordinacijski odbor za obrambno vzgojo prebivalstva, pa si bo prizadeval, da bo postala obrambna vzgoja del družbene in narodnostne vzgoje vsakega občana, da bo vzgoja celotna, enotna in učinkovita ter da se bosta posameznik in organizacija vključila v obrambno vzgojo na istem področju, ki jima najbolj ustreza.

Visoki prispevki, a malo koristi

Kočevske delovne organizacije prispevajo precej v republiški vodni sklad, za urejanje Rinže pa se vrača le malo denarja — Kljub prispevkom morajo pogosto urejati Rinžo še same domače delovne organizacije — Za občane in delovne organizacije je Rinža življenjskega pomena

Kočevske delovne organizacije vplačajo v republiški vodni sklad na leto nad 400.000 Ndin vodnega prispevka, razen tega pa morajo plačevati še poseben prispevek Vodni skupnosti Ljubljana-Sava, ker je okolica Rinže melioracijsko območje. V občino se tega denarja vrne zelo malo. Občinska skupščina je pred kratkim s posebnim dopisom zahtevala, naj republiški vodni sklad več investira v urejanje Rinže, ki je za Kočevje življenjskega pomena.

Rinža namreč spomladi in mesto Kočevje. V zadnjih neseneseni poplavlja in ogroža kaj letih je kar dvakrat poplavila precejšen del mesta, saj je pred dobrim letom ssegala narasla voda celo do hotela Pugled, poplavlila precej kleti, več ulic, zalila prostore nekaj podjetij itd.

Lani je Rinža izpodjedla dno pri zapornicah in bi skoraj ušla. Kemična tovarna je na svoje stroške zamašila luknjo z več sto vrečami gline, saj bi pomanjkanje vode onemogočilo proizvodnjo v več kočevskih podjetjih. Tako morajo delovne organizacije kljub občutnim vodnim prispevkom še same skrbeti za Rinžo.

Pa vendar niso same. Res so nekatera podjetja zgradila jezove na Rinži ali sodelaovala pri njihovi gradnji, nekaj pa je v zadnjih letih napravila tudi Vodna skupnost Ljubljana-Sava. Vendar je nujno potrebno še naprej urejati strugo in obrežje Rinže, čistiti požiralnike, urediti še nove jezove, popraviti zapornico, očistiti strugo in zgraditi melioracijski kanal, ki bi ob visokem stanju vode razbremenil strugo Rinže že pri Kočevju in zmanjšal nevarnost poplav.

Poleti pa bi morali v strugi zadržati še več vode. Takrat je namreč Rinža zaradi skromnega pretoka zelo umazana.

Posebno problematične so za Kočevje in Rinžo čistilne naprave, ki bi preprečile, da se v reko oziroma naravo vrača onesnažena voda. Prav za onesnažene vode plačujejo podjetja tudi prispevek Seveda je Rinža potrebna večja pozornost, kot smo ji jo posvečali doslej, predvsem pa bi bilo treba izdelati temeljito študijo o njej in jo sistematično urejati. Pri tem je treba razen že naštetega upoštevati še spuščanje odpadkov vanjo, pogoste pogine rib in drugo.

I. P.

Vodovod za Dolgo vas

Dovoljenje za gradnjo vodovoda v Dolgi vasi bo kmalu izdano. Gradnja bi po prvotnem predračunu veljala nad 686.000 din, po novem predračunu oziroma nekaterih popravkih starega pa še vedno okoli 435.000 din. Za gradnjo vodovoda bodo po dosedanjih predvidevanjih zbrali vaščani, občinska skupščina in Vodna skupnost okoli 305.000 din, za preostalih 130.000 din pa bodo predvidoma najeli kredit. Z gradnjo bodo začeli takoj, ko bodo rešene vse zadeve v zvezi s financiranjem.

Matični urad Kočevje

V aprilu sta se rodila dva dekca in deklec. — Poročenih je bilo 8 parov. — Umrli so: Alojzija Goljevšček, gospodinja iz Dolge vasi 58, stara 63 let; Ivan Miklič, upokojenec iz Kočevja, Rudnik 29, star 72 let; Feliks Papež, upokojenec iz Brega pri Kočevju 11, star 68 let; Ivan Pajnič, upokojenec iz Kočevja, Reška cesta 7 b, star 77 let; Marija Mihelič, gospodinja iz Stare cerkve 18, stara 63 let; in Ivan Komac, upokojenec iz Kočevja, Kolodvorska 8, star 65 let.

Zbirajo krvodajalce

V občini Kočevje so že začeli zbirati prijave za oddajo krvi. Krvodajalci bodo dali kri 23. in 28. maja, razen tega pa še 27. avgusta. Prijave zbirajo krajevne organizacije Rdečega križa na terenu in v delovnih organizacijah. Pri tem jim pomagajo krajevne skupnosti, krajevne organizacije SZDL in sindikalne podružnice. Letos naj bi v kočevski občini oddali po planu 800 l krvi ali 50 l več kot lani. Prav zato bo treba precej truda, da bo plan dosežen. Kri naj bi oddali vsi zdravi občani, saj je to njihova dolžnost. Nesreče je namreč vedno več in jo bo marsikateri dajalec tudi sam potreboval.

Kup nerada sredi vasi

Kdor pride v središče Mozlja, opazi pred gostilno kup nerada. Najbolj boče v oči gospodarsko poslopje KGP, ki bi ga bilo treba lepo urediti ali pa porušiti. Poslopstvo tega poslopja menda ne potrebuje, zato bi ga lahko odstranili za druge namene. Nekateri menijo, da bi ga lahko preuredili v stanovanja, za kar se posamezniki že zanimajo, drugi pa, da bi ga obnovili in uporabili za kaj drugega.

Asfalt za cesto in ulico

Možnosti so, da bo leta 1969 asfaltirana cesta skozi Šalko vas, v Kočevju pa Rožna ulica

Možnosti so, da bo cesta skozi Šalko vas do priključka na cesto iz Zeljn že prihodnje leto v celoti asfaltirana. Glede na dosedanje možnosti so jo nameravali asfaltirati le od gostilne do cerkve. Dela bodo veljala 20-25 milijonov din, delno pa bodo financirana iz prispevka za uporabo mestnega

zemljišča, ki ga bodo začeli pobirati že letos tudi za zadalno območje Šalke vasi. Vendar ta prispevek sam ne bo zadoščal, saj bodo naravnali le okoli 6000 N din na leto. Celotno traso te ceste si je pred kratkim ogledal tudi predstavnik podjetja Slovenija ceste in ugotovil, da bo z 10 cm visokim posipom gramoza cesta sposobna za asfaltiranje.

Podobne možnosti so tudi za Rožno ulico v Kočevju, kjer pa je prej treba urediti kanalizacijo, za kar že delajo načrte, in izravnati teren. Asfaltiranje te ulice bo veljalo 11 do 14 milijonov din.

Dva izleta TD Kočevje

Turistično društvo Kočevje bo organiziralo 19. maja izlet po Štajerskem. Izletniki si bodo ogledali Izlake, zasavske revirje, Rimske Toplice, Celje, Rogaško Slatino, Kumrovec in Brežice. Cena izleta je 36 din, za člane Turističnega društva pa 32 din.

26. maja bo društvo organiziralo izlet po Gorskem Kotarju in Liki prek Delnic, Ogulina in Plitvice, nato pa nazaj proti Slunju, Vinici in Črnomlju. Cena je 33 din, za člane Turističnega društva pa 30 din.

Odhod bo obakrat ob 5. uri, vrnitev pa ob 21. uri. V ceni izleta je vračunana le vožnja. Prijave sprejemajo v turistični pisarni.

PREDLOGI DOPOLNILNIH ZAZIDALNIH NAČRTOV:

pri »Unionu« za komitejem in pri mlekarini ob novi Tomšičevi cesti so

RAZGRNJENI

v prostorih občinske skupščine Kočevje (hodnik I. nad. levo). Razstavljeni bodo do 27. maja 1968.

Občane vabimo, da si ogledajo razstavljeni načrte in ostalo dokumentacijo, ki jo po želji lahko dobijo na vpogled na oddelku za gospodarstvo in finance občinske skupščine Kočevje (seba št. 27/I). Temu oddelku sporočite najkasneje do 27. maja 1968 morebitne pripombe in predloge v zvezi s temi načrti.

OBCINSKA SKUPSCINA
KOČEVJE

DROBNE IZ KOČEVJA

IZLETNIKOVI JE BILO ZA PRAZNIKE tudi v Kočevju precej. Opazili pa smo, da si nekateri izletniki, posebno tisti z lastnimi avtomobili, veliko dovolijo. Zavijajo z glavne ceste in vozijo kar prek travnikov do bližnjih gozdičev in jas, kjer zapuščajo ob odhodu pravo razdejano. Ognjišče, razni odpadki jedi, papir, konzerve in vse mogoče leži, kjer so se vnezgodili taki izletniki. Nizamo nič proti izletnikom, celo veselimo smo jih, vendar morajo imeti vsaj osnovno spoštovanje do kraja, kjer si privoščijo tak serni piknik.

»METKA« BAR NIKAKOR NE MORE normalno obratovati. Ker je ta obrat izrecno slasličarna, bi moralo biti v njem kajenje prepovedano, saj razstavljenia slasličarje kaj hitro vsrkajo duh po tobaku in dobe nesprav okus. Ker nihče nič ne ukrene, bodo potrošniki sami poslali nekaj kosov tega peciva v Ljubljano higienski inšpekciji v pregled.

NOVA »RESTAVRACIJA« SI JE UREDILA na asfaltiranem delu lepo železno ograjo za gostinski vrtiček. Tudi stari del restavracije je že na novo prepletkan, točilnica pa obložena s tapetami. Popravljajo tudi obrat »Jelka« na Reški cesti. To bo zopet nova pridobitev za ugodno početje turistov in stalnih gostov.

NOVA ASPALTRANA CESTA MIMO KEMIČNE TOVARNE Melamin je končana. Tako smo dobili lepo povezavo obvozne

ceste za mestom od železniške postaje mimo kemične tovarne do ceste mesto—Rudnik. Ta cesta bo precej razbremenila tovorni promet skozi mesto.

BAJAR OZIROMA MOCVIRJE med stanovanjskimi zgradbami v Podgorski ulici in domom telesne kulture je končno zasut in izravnat. Zadnja dela z buldožerjem so bila končana pred 1. majem. Tu je nastala sedaj prav lepa in prostorna parcela, ki jo bo treba zasaditi, da bo dobila okolica doma telesne kulture obliko po že določenih načrtih. Po starih letih je uspelo upravi doma navoziti v bajar dovolj zemlje. S tem je bilo veliko dela in stroškov, zdej pa so se že pojavili interesi za parcelo. Kje so bili prej, ko je bilo treba skrbeti za dovoz materiala in izsuševanje močvirja?

PRED SLASLIČARNO PRI STARI POSTI bo tudi urejen vrtiček za goste. Postavljena je že lična železna ograja, ki bo obložena z okrasnim cvetjem. Ko bodo dobili opremo, bo slasličarna odprla tudi vrtiček.

DOMAČI KRUH VEK-KRAT PEČEJO v Kolodvorski restavraciji. Je zelo okusen in vedno svež. Pravijo, da ga pečejo zato, ker ga gostje rajši jedo kot kupljenega, ki je zadnje čase zelo nestalne kakovosti in se tudi hitro suši. Nekateri pa dobivajo kruh celo iz zasebne pekarnje v Sodražici.

OBCNI ZBOR DRUŠTVA UPOKOJENCEV bo v dvorani množičnih organizacij 15. maja. Po področnih konferencah v Fari, Banji Loki, Osilnici in Dragi bodo zbrali celoten material, ki bo obravnavan na občnem zboru. Tu se bodo pogovorili upokojenci o svoji organizaciji, težavah in težnjah ter o svojem mestu v današnji družbi.

Živinoreja zgubo, mesnica dobiček

Kooperanti žele tako zadrugo, v kateri bodo imeli besedo — Kmetijstvo brez programa — Kmetje menijo, da ni prav, če ima mesnica zaradi nizkih odkupnih cen živine dobiček

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica, 26. aprila, so zelo podrobno razpravljali o zaključnih računih posameznih gospodarskih organizacij za lani, o zaključnih računih in delovnih programih skladov, prebrano je bilo poročilo o izvajanju odloka o krajevnem samoprispevku za gradnjo šol, lovsko-gospodarskem načrtu, imenovane so bile nekatere komisije in sprejetih je bilo nekaj odlokov; najbolj zanimiv za občane je tisti o cenah kruha.

Ko so razpravljali o zaključnih računih, so se odborniki najdalj zadržali pri kmetijski zadrugi Ribnica, kar je tudi razumljivo, saj je v občini največ kmetov.

Ze poročilo je ugotovilo, da je imela zadruga izgubo z lastno proizvodnjo — zato jo namerava letos postopno ukiniti — in s traktorji; medtem ko sta imela mesnica in trgovina precejšen ostanek dohodka.

Odborniki so bili o težavah zadruga zelo različnega mnenja.

Nekateri so trdili, da težave niso samo posledica slabega gospodarjenja kmetijske zadruga, ampak tudi naše in evropske gospodarske politike. Drugi so spet menili, da so si težave sami krivi, ker so se pustili zapeljati raznim političnim akcijam, zdaj pa morajo težave sami reševati. Tretji pa so ostali prepričani, da so bile politične akcije, ki so bile zamišljene, le na terenu so bile slabo izpeljane.

Vendar so bili v nekaterih

zadevah skoraj vsi odborniki enotni. Tako so menili, da bi bilo bolje, če bi zadruga imela še gozdove. Kritizirali so tudi, da kooperanti zadruga poldrugo leto niso imeli seje. Zdaj jo bodo sklicali s pomočjo SZDL. Poudarili so, da želijo imeti tako zadrugo, kakršna kooperantom najbolj ustreza in v kateri bodo imeli tudi besedo.

Razumeli so, da zadruga ni kriva, če živina ne gre v promet, poudarili pa so, da je kriva, če ima mesnica velik dobiček na račun kmetov. Ta presežek naj bi šel vsaj za pospeševanje kmetijstva, če že kmetom niso odkupili živine po primernih cenah.

Zanimivo je bilo tudi, ko sta predstavnik zadruga in predstavnik občinske skupščine spraševala drug drugega: »Ima občinska skupščina izdelan program kmetijstva?« »Ima KZ program razvoja kmetijstva?« Ugotovila sta, da ga nima nihče. Prav zato so sklenili, naj kmetijska zadruga do naslednje seje skupščine pripravi svoj delovni program za nekaj let naprej.

Turisti za svojo zvezo

Na nedavnem sestanku turističnih društev občin Ribnica in Kočevje v Ribnici so sklenili, da bodo za obe občini ustanovili samostojno turistično zvezo oziroma podzvezo. Turistični delavci so namreč menili, da od sedanja Ljubljanske turistične zveze niso imeli posebne koristi. Po njihovem predlogu naj bi delalo vodstvo novega organa amatersko, sedež organa pa naj bi bil izmenično eno leto v Kočevju, drugo pa v Ribnici. Sestanek je bil sklican na pobudo Ljubljanske turistične zveze, udeležil pa se ga je tudi dr. Danilo Dougan, predsednik Turistične zveze Slovenije.

KS o vzdrževanju cest

Ko so na zadnji seji občinske skupščine Ribnica razpravljali o cestnem skladu, je neki odbornik želel zvedeti, koliko stane vzdrževanje kilometra ceste (odgovora na seji ni dobil). Menil je namreč, da bi krajevne skupnosti lahko cenele in bolj vzdrževale občinske ceste na svojem območju. Neka krajevna skupnost je že kupila plug za oranje snega. Predlog odbornika je vsekakor vreden temeljitega premisleka.

Tukaj so že pred leti izkopali temelje za turistični dom pri Belih vodah (Loški potok). Denarja za gradnjo ni, navdušenje je uplahnilo, zbrani material pa propada. — (Foto: Cveto Križ)

Za šole doslej 182.000 din

V prvem tromesečju je redno pritekalo le samoprispevek od osebnih dohodkov zaposlenih

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica so ugotovili, da je bilo v prvem tromesečju letos zbranih na podlagi odloka o krajevnem samoprispevku za gradnjo in

obnovo šol 75.371,22 din.

Dohodek iz prispevka od osebnih dohodkov je znašal 67.226,91 din, prispevek od delovnega razmerja zaposlenih pri zasebnikih 2.714,77 din in prispevek od obrti 5.429,54 din. Razen tega je med dohodki knjižen še lanski saldo (ostanek), ki znaša 107.140,78 din.

Prispevek za gradnjo šol iz osebnih dohodkov so redno odvajale vse delovne organizacije na območju občine Ribnica. O plačevanju prispevka so bile obveščene tudi vse sosednje občine, v katerih so zaposleni ribniški občani, vendar po doslej znanih podatkih redno odvajajo prispevek le delovne organizacije iz območja občine Kočevje.

Ovoden ni bil tudi prispevek od pokojnin in prispevek od katastrskega dohodka, ker je bil razpis za prvo akontacijo vseh davščin izveden nekoliko kasno. Oboje bo urejeno najkasneje do 30. maja. Hkrati bo izvršena odmera krajevnega samoprispevka od obrti.

Posvetovanje sindikalnih svetov je združilo mnenja

Pred kratkim je bil v Ribnici posvet predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov iz Kočevja, Grosuplje in Ribnice. Na posvetovanju so govorili o predkongresni dejavnosti sindikatov. Da bi ta dejavnost zajela čim širši krog ljudi, so sklicali več sestankov, na katerih so razpravljali o vlogi sindikatov in o programu sindikatov, o delitvi dohodkov, oddihu in rekreaciji, razvoju zdravstvene zaščite in socialnega zavarovanja in o drugih vprašanjih.

Predstavniki občinskih sindikalnih svetov se bodo spet zbrali in izmenjali svoje ugotovitve. Tako sodelovanje je nedvomno koristno zlasti v času predkongresne aktivnosti. —

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

SAMO SE TOVORNI VLAKI vozijo skozi Ribnico. Odkar so ukiniteli na kočevski progi potniški promet, vozil skozi Ribnico le osem vlakov na dan. Promet nazadnje, zato obstaja nevarnost, da bodo v doglednem času ukiniteli tovarni promet.

SAMOPOSTREŽBA V RIBNICI je odprla pred kratkim gostinski lokal, v katerem dobi gost lahko alkoholne in nealkoholne pijače, mrzle jedi in enolončnice. Lokal je sodobno urejen, cene pa so ugodne. Novi gostinski lokal je lepa pridobitev za Ribnico.

V RIBNIŠKI RIBIŠKI DRUŽINI je včlanjenih 64 članov in 15 mladincev. Ribniška družina skrbi za obogatitev ribjega zarodka, saj vsako leto polnijo potoko s ribjim narasčajem. Letos namerava družina organizirati tudi ribiško zabavo.

DOVOZ BUKOVH HLODOV na skladišče Inlesa v Ribnici je bil

Pregled pred sezono

Inšpektorji so v glavnem že zaključili preglede gostišč pred sezono v ribniški občini. V vseh gostiščih, kjer so vsaj malenkostne možnosti, so v glavnem zahtevali; da morajo imeti stranišča na izplakovanje; pri točilnih mizah bojerje s toplo vodo; podi v gostiščih pa morajo biti iz takega materiala, da se lahko čistijo. Pregledovali so prostore, opremo in kvaliteto pijače ter opozarjali na čistočo, nošenje delovne obleke itd. Kot skrajni rok za odpravo pomanjkljivosti so določili 15. maj ali 1. junij. Odvezli so tudi precej vzorcev vin, če so sumili, da vina morda niso primerna za prodajo. Tudi lani so odvzeli precej vzorcev vin in v 80 odstotkih odvzetih vzorcev so z analizo ugotovili, da vsebujejo samorodnico. Pray zato so letos kontrole vin še zaostrili.

Proslava bo 22. julija

Občinska skupščina in občinski odbor ZZZ NOV Ribnica sta sporazumno določila, da bodo slovesnosti ob praznovanju 25-letnice velike partizanske zmage nad Italijani v Jelenovem žlebu na dan vstaje slovenskega naroda, 22. julija, v Jelenovem žlebu. Na praznovanje bodo povabili udeležence partizanskih brigad, ki so sodelovale v boju, ter borce Levstikove brigade, ki ima v ribniški občini domicil. Na nedavni občinski skupščini ZZZ NOV Ribnica so predlagali, da bi bila letošnja proslava v Jelenovem žlebu osrednja partizanska proslava v Sloveniji. —

Dražji kruh

Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji razpravljala o predlogu, naj bi se črni kruh podražil od 1,34 din na 1,40, beli pa od 2 din na 2,20. Razen tega naj bi »Zito« iz Ljubljane odobrilo na račun prevoza kruha podražitev za nadaljnjih 10 par, domačim zasebnim pekarnam pa nič. Odborniki so sklenili, da se predlagana podražitev sprejme, vendar brez dostavka, da lahko »Zito« na račun prevoza podraži kruh še za 10 par pri kilogramu.

Volitve v »Pletilnici«

9. maja bodo volitve v delavski svet v delovni organizaciji Pletilnica Sodražica. Prav v teh dneh razpravljajo člani kolektiva na svojih sestankih po obratih o lanskem zaključnem računu podjetja, načrtu za letos in o vseh zadevah v zvezi s proizvodnjo, hkrati pa izbirajo kandidate za bližnje volitve članov delavskega sveta.

Bolje je s čelado kot brez

3. maja ob 9.15 sta trčila na cesti pod Jurjevico osebni avto taunus, ki ga je upravljal Franc Stupica in mopedist Alojz Košir, ki je vozil brez izpita. Oba sta domačina in sta vozila bolj po sredi ceste. Na vozilih je škoda za 1500 din, mopedist pa je bil težko poškodovan (počena lobanja, zlomljena noga) in prepeljan v ljubljansko bolnišnico.

Pred kratkim je prišlo do podobne nesreče v Kočevju, ko sta trčila motorist in avtobus. Motorist je ob trčenju priletel v avtobus s tako močjo, da je napravil v glavo v karoserijo avtobusa precej veliko luknjo. Vendar motoristu ni bilo nič hudega, ker je nosil zaščitno čelado.

Ne reševati izgubljenih!

Iz sklada skupnih rezerv bodo dobili posojilo le tisti, ki ga bodo lahko vračali

Upravni odbor sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij občine Ribnica je na zadnji seji sklenil, da ne bo nekoristno porabljal denarja, kot je delal stari odbor. Novi odbor je namreč zameril staremu, da je ves denar porabil za reševanje »Gradbenika«, ki pa je bil kljub temu likvidiran.

Novi odbor je sklenil, da denar sklada v bodoče ne bo porabljen za reševanje podjetij za vsako ceno. Upravni odbor bo dajal posojila le gospodarskim organizacijam, ki bodo dokazale, da bodo s posojilom povečale proizvodnjo in da ga bodo lahko tudi vrnile.

Program dela pa sklad ni sprejel, ker bo pač moral

Prihodnjic o mladini

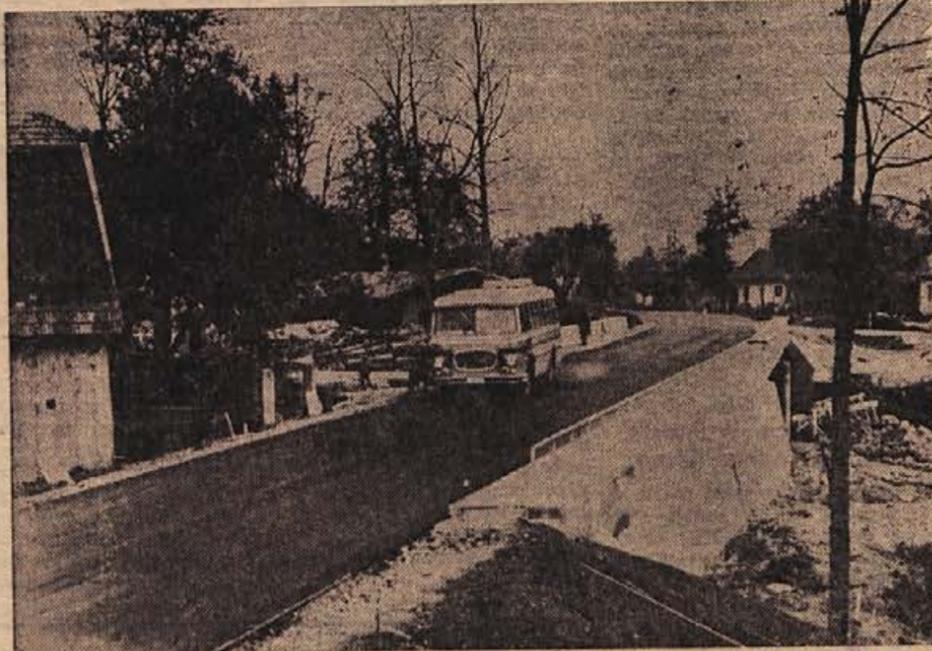
Posebna skupina občinske konference ZK za občino Ribnica že pripravlja material za sejo konference, ki bo predvidoma prihodnji mesec. Na njej bodo razpravljali o mladini, njenem delu, vzgoji, zabavi in drugem. Komunisti namreč ugotavljajo, da sedanje mladinsko vodstvo nima posebnih uspehov pri delu z mladino in da so mladi prepričani v glavnem sami sebi.

obravnavati posamezne primere oziroma zadeve šole, ko bo dobil vloge gospodarskih organizacij za posojilo. Vendar sklad ne bo mogel kaj posebnega pomagati podjetjem, saj bo letos razpolagal le s 60.000 dinarji.

Vodovod je prinesel v Lepovče radost

Prebivalci naselja Lepovče pri Ribnici, so imeli 27. aprila veliko slavo: praznovali so zaključek del in otvoritev novega vodovoda. Vodovod je bila želja prebivalcev tega delovnega naselja vsa povojna leta. Režijski odbor pod vodstvom Petra Begiča je začel akcijo letos zgodaj spomladi. Pri izkopu so sodelovali vsi vaščani. Ker sta šli graditeljem na roko tudi Vodovodno podjetje iz Kočevja in Stanovanjsko podjetje iz Ribnice, je bil vodovod zgrajen v kratkem času. Prebivalci Lepovče so izkope za vodovod opravili s prostovoljnimi delom.

Veliko delovno zmago so proslavili z zabavo in v prijetnem razpoloženju. Režijski odbor za gradnjo vodovoda in še posebej njen predsednik Peter Begič sta uspešno opravila svoje delo. —

Mostu smrti v Goriči vasi ni več. Zgrajen je nov betonski most, ki dopušča vozilom normalno hitrost in je varen. Novi most je bil več kot nujen. Stari most je bil velika ovira za hitri promet, zato ni nič čudnega, da je terjal več prometnih nesreč, med njimi tudi smrtne. Ob prisotnosti predstavnikov občine, političnih organizacij in graditeljev so novi most 29. aprila izročili svojemu namenu. Vsem uporabnikom ceste želimo po novem mostu srečno vožnjo. — Na fotografiji: prvi dan na novem mostu. (Foto: Drago Mohar, Ribnica)

Vsak nekaj, pa bi se pomoč poznala

V tednu Rdečega križa od 5. do 11. maja so v črnomaljski občini začeli zbirati podporne člane organizacije. Kdor vsaj enkrat na leto pokloni Rdečemu križu 10 din, postane podporni član. Tako zbrani denar bo v celoti ostal na domačem področju, porabili pa ga bodo za zdravstvenovzgojno dejavnost, letovanje otrok, sošolsko pomoč in pomoč socialno šibkim občanom. **Razen tega Rdeči križ zbira tudi rabljena oblačila in obutev, to pa predvsem v mestu. Pri vsaki hiši se najde stara obleka, ki bi jo mesičan lahko pogrešal, na deželi pa bi marsikomu prav prišla, zato prosijo črnomaljsčane, naj ne odrečejo pomoči.**

Lepa prireditel črnomaljskih dijakov

Dijaki črnomaljske gimnazije so se v nedeljo, 5. maja zvečer, predstavili Metličanom z zelo kvalitetno prireditvijo »Mladost, podaj mi krilca«. Spored, ki je obsegal belokranjske folklorne pesmi, starejše ljudske pesmi in moderne melodije, je zrežiral ravnatelj glasbene šole Silvo Mihelčič, medtem ko je posamezne točke sporeda kot gost duhovito povezoval Toni Gasperšič.

Pa še to: dijaki so nekaterim vidnejšim predstavnikom družbeno-političnega in kulturnega življenja poslali po dve vstopnici (za predstavnika in ženo), pa so od vseh vabljenih videli le enega samega predstavnika. Prav bi bilo, če bi se drugi vsaj opravičili in vrnili vstopnico, po možnosti pa priložili tudi svoj prispevek, da bi tako moralno in gnotno podprli prizadevanja belokranjskih dijakov.

Prvi koncert ansambla Pussyke

Prvi beat ansambel v Beli krajini je imel 2. maja svoj prvi celovečerni koncert. Priredili so ga v Semiču, kjer je bilo okoli 100 poslušalcev. Koncert je s primerno spretno besedo vodil gimnazijec Darko Stražar.

Več kot polovico programa so fantje izvedli brez posebnih napak, živeto, s pravo mero za glasnost. Člani ansambla so učenci inž. Jankovića na glasbeni šoli. Da so lahko organizirali samostojni koncert, so morali premostiti vrsto težav, med katerimi je največja pomanjkljiva oprema. Pa tudi časa imajo malo, saj so gimnazijci, razen tega pa nastopajo še na prireditvi »Mladost, podaj mi krilca«. Fantje priznajo, da jim v šoli res ne gre najbolje, hkrati pa menijo, da jim ne more nihče očitati, da nič ne delajo. Naslednji koncert ansambla Pussyke bo v Metliki.

Za kulturno revijo izbrani nastopajoči

Na občinski kulturni reviji, ki bo v Črnomlju od 20. do 25. maja, bo uprizorjenih 6 dramskih del, 1 mlad igra, 1 folklorno-glasbena prireditel, dva večera pa bosta posvečena glasbi in petju, kjer bodo sodelovali 4 instrumentalni ansabli in 3 pevski zbori. Predstave bodo popoldne in zvečer. Abonmajske vstopnice za vseh 11 nastopov bodo te dni v prodaji po 20, 15 in 12 din. Točen spored prireditel bomo objavili prihodnjic. K. W.

Vpijemo po kadrih, a ne znamo obdržati tistih, ki jih imamo

Diploma ni vse, je pa res, da brez šolanih ljudi gospodarstvo ne bo napredovalo — Škodljiv primitivizem je nekaj strokovnjakov že pognal — Zdrava kadrovska politika si počasi utira pot

Socialistična zveza je o kadrovske politiki nazadnje razpravljala leta 1964, pred reformo, tokrat pa so ugotavljali, do kod so v triletnih prizadevanjih prišli. Napredek bi bil lahko večji, če bi iz glav nekaterih dokončno izginil strah pred strokovnjaki.

Gospodarjenje je zmeraj manj odvisno od naključij in trenutnega stanja na trgu, vse bolj pa od dobre organizacije dela, strokovnega proučevanja trga in sodobnega delovnega procesa. Prav zato se ugotovitev pred tremi leti, da brez strokovnjakov ne bo uspehov, šele zdaj kaže v pravi luči.

V treh letih se je število nekvalificiranih v proizvodnji občutno zmanjšalo, izobrazbena struktura zaposlenih je napredovala, še zmeraj pa ni dovolj ljudi z visokošolsko izobrazbo. Najbolj pogrešajo pravnikov in ekonomistov.

Medtem ko je bilo leta 1964 v črnomaljski občini 43 ljudi z visoko šolo, jih je bilo leta 1957 že 59, vendar strokovnjakov še manjka, saj bi jih morali imeti po srednjeročnem kadrovskem planu do leta 1970 že 104.

16 strokovnjakov je že odšlo

Razveseljiva je ugotovitev, da je v zadnjih letih naraslo število domačih strokovnih kadrov — teh je še več kot 60 odst. — po drugi strani pa daje občine odšlo 16 univerzitetno usposobljenih strokovnjakov, ki ne nagrajujejo uspehov posameznika, ne nazadnje pa jih je pognalo proč tudi to, ker so se čutili v svojem okolju nezaželeni.

Manj razgledani ljudje v podjetjih so ponekod še vedno »rezervirani« do prišlekov, medtem ko domače strokovnjake podcenjujejo. Kadar pride v kolektivih do finančnih težav in ko zmanjkuje za plače, pa taka nerazporejena privrejo na dan. Strokovnjak z diplomom v žepu si tedaj prebere delovno mesto in gre tja, kjer so s primitivizmom opravili. Marsikdo, ki je

že služboval v Beli krajini, odsvetuje tudi drugim, da bi se tja javili na razpisana delovna mesta.

Leta 1964 so na srednjih, višjih in visokih šolah štipendirali 106 mladih ljudi, lani pa je bilo samo še 97 štipendistov. Če upoštevamo osip kadrov in preselejevanje, potem je število sedanjih štipendistov odločno premajhno.

V nekaterih kolektivih, posebno manjših (ki jim sicer ne gre slabo!), kažejo do štipendiranja pravcat odpor. Njihova izobrazbena struktura je danes še prav tako, kot je bila pred 15 leti.

Nezadovoljivo je tudi izobrazevanje na delovnem mestu. Dosti ljudi z neustrezno izobrazbo še zaseda delovna mesta strokovnjakov, ob tem pa si prav nič ne prizadeva, dokopati se do znanja. Tudi opravljanje strokovnih izpitov zamira, razen

ČRNOMALJSKI DROBIR

PO OBKRONKIH BELE KRAJINE so na predvečer 1. maja zagoreli kresovi. Črnomelj, odet v zastave, se je na praznični dan prebudil ob pokanju možnarjev. Veselja in petja ni manjkalo nikjer, zlasti pa ne v gostinskih lokalih izven mesta. Pa tudi ples v hotelu Lahnja je bil dobro obiskan.

V PONEDELJEK, 6. maja, so gimnazijci priredili vesel večer za osnovno šolo v Črnomlju, v četrtek, 9. maja, pa bo prireditel za občinstvo. Na koncertu bodo v programu le tiste pesmi in skladbe, ki so na desetih gostovanjih najbolj uspeli. Novost v programu predstavljata instrumentalni sesteti: 3 trobente, bariton, harmonika in kitara. Za smeh in pikro

tam, kjer jih izrecno zahtevajo.

Ne več starih napak!

Na občinski konferenci SZDL so se odločno zavzele za to, da bi odnos do kadrovske politike in štipendiranja izboljšali. Predlagali so tudi, naj bi podjetja kot osnovo vsemu temu vpeljala močne kadrovske službe. To delo še marsikje podcenjujejo ali pa ga sploh ni. Če pa že kadrovske službe imajo, običajno nima prave besede. Nič čudnega tedaj, so dejali, da je sprito takih razmer tudi letošnja reelekcija pogorela.

RIA BAČER

Redna pomoč nezaposlenim

Občinski sindikalni svet v Črnomlju je letos izplačal že 5114 din redne pomoči nezaposlenim. Pomagali so predvsem brezposelnim delavcem iz bivšega podjetja LIC ter nekaterim drugim, ki so izpolnjevali pogoje pravilnika o delitvi sredstev iz sklada za nezaposlene.

ČAS TEČE, NALOGE KOMUNISTOV SO VSE ZAHTEVNEJŠE

Delajmo z mladino, sicer bodo drugi

Na črnomaljskem področju je Zveza komunistov izvedla precej organizacijskih sprememb, idejnost članstva pa še ni pravšnja

Po reorganizaciji je večina večjih aktivov Zveze komunistov pokazala nov zalet pri delu, ena izmed pomembnih nalog, sprejemanje novih članov v vrste ZK, pa po mnenju konference ni bila uspešno izpeljana. Zamenjali so zlasti sprejem mladih komunistov. V občini je več kot 3000 občanov, mlajših od 25 let, med temi pa je zdaj le okoli 50 komunistov, čeprav jih še veliko izpolnjuje pogoje za članstvo.

Okoli sprejemanja mladih v organizacijo je bilo precej govora. Nekateri so menili, da bi jih morali na sprejem šele pripravljati, medtem ko je po daljši razpravi obveljalo načelo: mlade sprejeti, nato pa jih vzgojiti v dobre komuniste.

Konferenca je bila enotna v tem, da je treba mladini nasploh posvečiti več pozornosti, sicer zapada pod napaden vpliv. Ugotovili so, da tam, kjer s svojim vpli-

vom uspeva kler, dejavnost ZK in drugih organizacij ni dovolj močna.

Viniško krajevno organizacijo so pohvalili kot eno najboljše, saj je prišla najdlje v ideološki izobraževanju, prav tako pa se je resno lotila dela z mladino in obravnave gospodarskih vprašanj. Tudi krajevne organizacije v Črnomlju in drugod

Viniška himna je najbolj vžgala

26. aprila zvečer so na livadi ob Kolpi Vinčičani praznovali obletnico ustanovitve OF in letošnji prvi maj. Za kulturni del proslave ob tabornem ognju so poskrbeli prosvetni delavci in šolska mladina, o pomenu praznovanja pa je govoril Franc Pavlakovič. Na prireditvi je bilo okoli 300 ljudi, ki so zlasti topla pozdravili nastop viniških fantov. Ti so morali kar dvakrat zapeti »viniško himno«. Proslavo je zaključilo 12 plesnih parov v narodnih nošah. V kolo so nato vstopali tudi gledalci. Zborna petje se je čez Kolpo razlegalo dolgo v noč.

Nezaupnica direktorju zdravstvenega doma

Svet zdravstvenega doma v Črnomlju je na zadnji seji tik pred prvomajskimi prazniki razrešil dolžnosti direktorja ustanove dr. Pavla Slamaya, ker ni izpolnjeval sklepov samoupravnih organov. Na seji je bilo navzočih 10 do 15 članov sveta. Vsi so s tajnim glasovanjem izrekli direktorju nezaupnico, ker menijo, da po vsem, kar se je v zdravstvenem domu zgodilo, dr. Slamay ne more ostati na položaju.

Dragatuščani so v svoji sredi topla pozdravili pisatelja Franceta Bevka. Tokrat se v vasi ni utegnili dlje zadržati, ker so ga čakali pionirji na Vinici, objubil pa je, da bo pionirje spet obiskal ob koncu šolskega leta. (Foto: R. Bačer)

V Dragatušu letos manj besed, pa več dejanj

Lep krajevni praznik s proslavo in veselico — V gosteh so imeli tudi pisatelja Franceta Bevka, ki je šolarjem razdelil 74 Župančičevih bralnih značk

V nedeljo, 5. maja, so v Dragatušu spet praznovali krajevni praznik. Dopoldne ob 9.30 je bila v dvorani zadržnega doma prav lepa proslava. Po krajšem govoru predsednika krajevnih organizacij ZKB Poldeta Bečaja je bil kulturni program. Nastopila sta že znana in dobro uvečšana folklorna skupina učencev osnovne šole ter šolski pevski zbor pod vodstvom učiteljice Mare Brodarič, slišali smo nekaj recita-

cij, nato pa se je prvič predstavil vaški moški pevski zbor, ki ga vodi Evgen Cestnik.

Po programu, kateremu so v nabito polni dvorani vaščanov prisostvovali tudi pisatelj France Bevk in predstavniki občine ter organizacij, so šolarjem na svečan način podeli 74 Župančičevih bralnih značk. Veselje je bilo tem večje, ker je pisatelj Bevk vsakemu značkarju posebej čestital.

Vaščani so imeli popoldne še gasilsko veselico na prostem. V pogovorih ob kozarcu vina pa je marsikdo povedal, da so z letošnjim krajevnim praznikom zelo zadovoljni. Bilo je sicer manj govorov, pa več narejenega. Začeli so graditi težko pričakovano asfaltno cesto do Vinice, nekaj dni pred praznikom pa so v vasi dokončali tudi preureditvena dela v združenih hlevih.

se lahko še pohvalijo z uspehi, medtem pa nekateri aktivisti še niso našli vsebine dela. Omenili so komuniste v obrtnem komunalnem podjetju, ki pripravljajo čas predvsem z razpravami o partijski članarini, ne vidijo pa pomembnih nalog, kot so razvoj podjetja, utrditev šibke discipline in drugih.

Dragatuš: pošta in cesta v ospredju

Ko je pošta jeseni uvedla poštni predal v Dragovanji vasi za dostavo pošilk v zaselek Finki, so ljudje močno negodovali. Pred kratkim pa so se na razširjeni seji krajevnega odbora SZDL s predstavniki pošte in prizadetih vasi o tem pogovorili. Sklenili so, da bo dragatuška pošta odslej dostavljala pošiljke le dvakrat na teden v vasi Črešnjevci in Knežina (doslej je bila dostava trikrat na teden), zato po bo poštar dvakrat tedensko prihajal tudi v Finke.

V Starem trgu »Upanje na kredit«

Medtem ko so v vsaki večji vasi na črnomaljskem območju spravili skupaj kako prireditel, s katero so se pripravili na tekmovanje za Župančičevo nagrado, pa so zaradi raznih težav v Starem trgu odlašali. Pred kratkim pa je tamkajšnje prosvetno društvo v režiji prof. Marka Kobeta postavilo na oder »Upanje na kredita. Igra je uspeša, vprašanje pa je, če bo prišla v poštev za tekmovanje, ker so rok za prijavo zamudili.

Velika izbira novih vzorcev za pomladne in letne obleke, konfekcije, pletenin, posteljnine, perila in preprog pri

»Veleteksfil« ČRNOMELJ

NOVICE
črnomaljske komune

Začeli bodo graditi gasilski dom

V Metliki tečejo zadnje priprave za slovesen začetek del za novi gasilski dom. Svečanost bo v nedeljo, 12. maja, ob 9. uri v bližini avtobusne delavnice, ko bodo štirje najstarejši člani metliškega gasilskega društva, in sicer Ivan Drobnič, Gustav Henigman, Anton Rus in Ignac Štupar zgradili prve lopate za gradnjo novega doma. Nato bo prebrana listina, ki bo pozneje vzdana v temeljni kamen.

Ta dan bo društvo tudi dobilo novo motorno brizgalno tipa Rosenbauer. Novo motoriko bodo takoj preizkusili, saj bo po slovesni izročitvi brizgalne v parku pred vinsko kletjo velika vaja, na katero je povabljenih vseh 17 društev metliške gasilske zveze.

Novi gasilski dom v Metliki bo gradilo belokranjsko gradbeno podjetje BEGRAD.

Tudi v kmetijstvu brez znanja ni uspehov

Mladina, ki je končala obvezno šolanje v nižjih razredih osemletke, ostaja doma — Njej je namenjeno kmetijsko izobraževanje, ki ga vpeljuje delavska univerza — Prijave so že začeli zbirati

Na metliškem področju vse več mladine po obveznem šolanju ostaja doma. Nekateri nimajo denarja za nadaljnje šolanje, drugim je pot v poklice tudi sicer zaprta, ker nimajo končane osemletke. Edino možnost zaposlitve jim nudi kmetijstvo, saj prav v Beli krajini na kmetijah občutno primanjkuje delovne sile.

Za kmetovanje se je marsikateri že odločil, toda mladini manjka znanja, saj se o kmetovanju ni nič učila v šoli. Starši so že večkrat predlagali, naj bi v šolah spet uvedli kmetijski pouk, toda zaradi prenatrpanih učnih programov to ni mogoče.

Vse to je v Metliki privedlo do razmišljanja o možnostih za pošolsko kmetijsko izobraževanje. Na pobudo SZDL in v sodelovanju s kmetijsko zadrugo se je delav-

ska univerza odločila organizirati kmetijsko šolo. Po vaseh že zbirajo prijave, koliko mladih ljudi je doma in koliko je med temi zainteresovanih za dopolnilno izobraževanje.

Ko bodo prijave zbrane, se bodo na skupnem sestanku pogovorili, za kakšno obliko izobraževanja so najbolj vneti. Če bo dovolj prijav, nameravajo organizirati redno

dvoletno kmetijsko šolo, sicer pa trimesečne tečaje v zimski sezoni. Na teh naj bi učenci pridobili vsaj osnovno znanje iz poljedelstva, živinoreje, vinogradništva, sadjarstva, zaštite rastlin in gnojenja, spoznali pa bi tudi sodobne kmetijske stroje.

Za predavatelje v Metliki niso v zadrugi, saj je pripravljenih poučevati več agronomov, zadruga pa je obljubi-

la dati na razpolago svoje kmetijske stroje za praktičen pouk.

Pri vsej stvari je edino nerešeno vprašanje financiranje takega izobraževanja. Kot kaže, pa tudi s tem ne bo nepremostljivih ovir. Seveda pa bo moral del stroškov za šolanje prispevati vsak učenec. Čim več bo prijavljenih, tem manj bo treba plačati.

Razveseljevo pa je, da so kmetije pripravljene žrtvovati nekaj tisočakov za znanje. Vse bolj se zavedajo, da danes na kmetiji ne zadoščajno več samo pridne roke in da tu brez znanja ni uspehov.

Priložnost ga je zapeljala

Ivan Koželj iz okolice Metlike je bil obsojen zaradi treh tatvin

Takojšnje priznanje in obžalovanje storjenega kaznivega dejanja je senat okrožnega sodišča v Novem mestu upošteval kot olajševalno okolščino, ko je sodil Ivanu Koželju, delavcu iz okolice Metlike.

4. novembra lani se je ta splazil v komaj zgrajeni transformator tovarne BETI ter vzel v njem shranjen električni vrtalni stroj, last podjetja ELEKTRO. Ker je kot zidarski delavec v tovarni BETI pomagal graditi transformator, je vedel za stroj in zasnoval načrt, kako si ga bo prilastil. Tatvina pa je bila takoj odkrita in ker je sum padel na Koželja, so

ga kmalu obiskali miličniki. Tatvino jim je takoj priznal, obenem pa pokazal, kam je v šupi zakopal stroj. Tam

Poslednje pismo Vilmi Štajer

Mnogo let je minilo od tvojega pisma naših borcev in bork, zdaj pa je naneslo, da Ti jaz napišem v poslednje slovo.

Zalostni in globoko pretresi ob tvoji nenadni smrti smo se zbrali pred domom, za katerega si dolga leta skrbel z veliko ljubeznijo, saj si bila v našem mestu vzor matere in delovne žene.

Ze leta 1941 si bila med aktivnimi udeleženci naše revolucije, ponosna si bila na svoji hčerki, posebno na prvoborko Olgo. V težkih dneh našega boja si bila tako trdno prepričana v uspeh in zmago, da si bila nam vsem v močno oporo. Postala si ena izmed nepozabnih mater, katerih imena bodo v naši zgodovini zapisana z zlatimi črkami.

Nikoli ne bomo pozabili Tvoje jake in krika, ko si morala s hčerko Zlato leta 1942 nasilno zapustiti dom. Dolgo je bilo trpljenje v taborišču na Rabu, toda s svojo veдрino in glokokim zaupanjem v zmago si se vrnila, čeprav z načetim zdravjem.

Ob povratku med svoje sodelavce je bila Tvoja glavna skrb pomoč partizanskim bolnišnicam. Največje priznanje pa si dobila spomlad 1944, ko si bila na listi OF izvoljena v prvi narodno-osvobodilni odbor v Metliki. Se in še bi lahko govorili o Tvojem delu, kajti mnogo Ti dolgujemo. Draga Vilma, v naših srcih boš za zmeraj ostala v najlepšem spominu!

REGINA FIR

Jelki Štampohar v spomin

Vest o tragični smrti gostilničarke Jelke iz Gradca nas je pretresala tembolj, ker je našla smrt prav tam, kjer je nekoč reševala življenje sebi in drugim. Ze pred vojno napredno usmerjena je začela z vso družino 1941 delati v NOB. Ko pa je prišel usodni 26. julij 1942, ko so se nad domačinami partizanskih družin v Gradu začeli zbirati ognjeni zublji in so okupatorji polovili precej domačinov ter jih odgnali v internacijo, se je Jelka še posebno izkazala. Ujeli so tudi njene starše, Jelka pa je preplavala Lahnjo, obvestila o nevarnosti še nekaj družin ter odšla v gozd.

Domov se je vrnila po kapitulaciji Italije, ko je postala mati. Medtem je kot partizan padel tudi njen edini brat Ivan. Tudi po osvoboditvi je zmeraj našla čas za udeleževanje v družbeno-političnem življenju, zlasti pa je bila delavna pri Zvezi borcev, AFZ ter v gasilskem društvu. Zadnje čase je delala še pri društvu upoko-jencev.

Kako priljubljena je bila Štampoharjeva Jelka, se je izkazalo na pogrebu. Od bližnjim in daleč so prihili prijatelji in znanci, da bi ji izkazali poslednjo čast.

F. R.

Mesec in pol ni bilo dežja

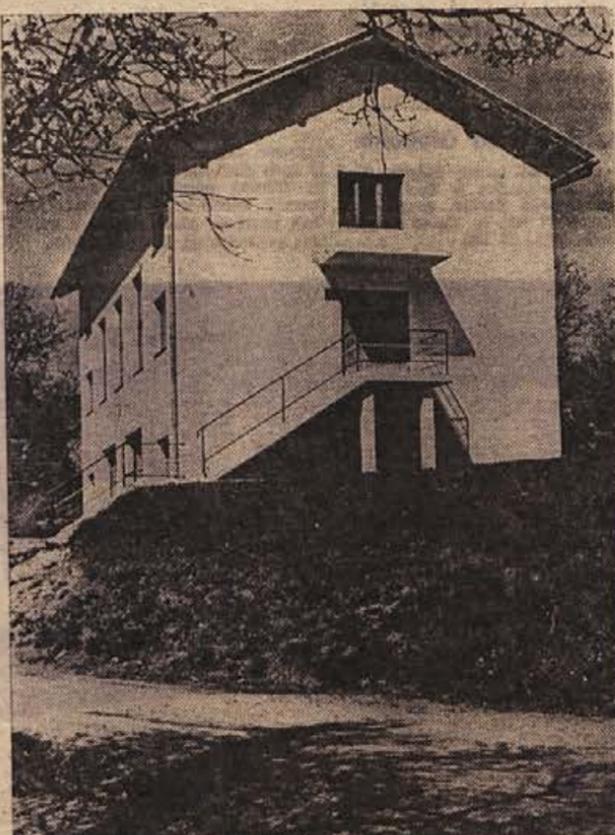
V vsej Beli krajini letos prideleki slabo kažejo. Nekaj je kriva pozeba v marcu, nekaj pa suša, kajti že mesec dni in pol ni bilo omembe vrednega dežja. Travnate površine so že zdej močno prizadete, pšenica je nizka in ima kratko klasje, škoda pa bo tudi v vinogradih, če v kratkem ne bo vremenskih sprememb. Verjetno pa se bodo kmetje pritoževali tudi nad koruzo. Sadržali so jo v suho zemljo, zato najbrž ne bo skalila.

Zaživelo je delo v klubu

V mladinskem klubu v Metliki se je začelo prijetno mladinsko življenje. Za 1. maj so gojenke poklicne šole tovarne BETI pripravile proslavo, ki pa je bila, žal, zelo slabo obiskana. Med prazniki je bil v klubu ples. Mladincem se je prvič predstavil domači beat ansambel »Bela Breza«, ki je požel vse simpatije mladih. NI

138 značkarjev v Metliki

Pred dnevi so na osnovni šoli v Metliki svečano podelili Županičeve bralne značke. Zaslužilo si jih je 138 učencev. Med temi je 20 učencev dobila zlato značko, 34 srebrno, 47 bronasto, 37 pa Cicibanovo. Učenci so ob tej priložnosti v programu pokazali, kaj so se naučili, ko so prebrali dela za tekmovanje. Vsakemu učenou posebej je značko pripel pisatelj prof. Jože Dular. NI

Gasilski dom, zgrajen pred dvema letoma pretežno z delom občanov, je v Drašičih najlepša stavba. V njem ima svoje prostore tudi krajevna skupnost, imajo pa tudi dvorano za vaše prireditve in sestanke (Foto: R. Bačer)

ZASADIMO LOPATE!

Vabimo vse prijatelje gasilstva, da se v nedeljo, 12. maja, udeležite slavlja ob zasaitvi prvih lopat za gradnjo novega gasil-skega doma v Metliki in prisostvujejo predaji nove gasilne brizgalne metliškim gasilem ter vaji vseh gasilskih društev metliške občine. Začetek slavlja bo ob 9. uri na gradbišču pri avtoservisni delavnici.

Franc Jakljevič — petdesetletnik

28. aprila so številni znanci in prijatelji tovariško stisnili roko Francu Jakljeviču, znamenemu družbeno-političnemu delavcu, ki je ta dan praznoval svojo 50-letnico rojstva. Kot večini naših naprednih ljudi so bila tudi Jakljevičeva mladostna leta v stari Jugoslaviji trda in grenka. Bil je najstarejši sin in je po prežgodnji očetovi smrti na majhnem posestvu moral prevzeti skrb za preživljanje družine — matere in nedoletnih bratov in sester. Delal je kot priložnostni delavec, dokler mu ni uspelo dovršiti kmetijsko šolo na Grmu in se je nato zaposlil pri takratni banovinski trsnici in drevesnici na Vinomeru. Tu ga je zatekla druga svetovna vojna in mladi Jakljevič se je takoj z-

vso vmeo vključil v delo za Osvoobodilno fronto. Sodeloval je pri pripravi za vstajo, pri ustanavljanju vaše zaštite in v odboru OF za vzhodno Belo krajino. Ze leta 1942 je bil sprejet v Partijo, postal je član rajonskega komiteja KPS Metlika, kasneje pa je bil sekretar rajonskega in okrajnega komiteja KPS Semč vse do leta 1944, ko je bil dodeljen službi državne varnosti. Jakljevičovo delo na terenu ni ostalo skrito sovražniku. Tako ga je že 1943 pri izvrševanju dolžnosti iz sasede zadela belogardistična krogla in je ranjen komaj ušel najhujšemu. Tik pred koncem vojne so ga spet prešetale sovražne krogle in le naključje in hitra zdravniška pomoč sta pripomogla, da je v bolnišnici živ dočakal osvobođe.

Takoj po vojni najdemo tov. Jakljeviča sredi neutrudnega dela za obnovo in socialistično izgradnjo osvobodjene domovine. Dolga je vrsta odgovornih dolžnosti, ki jih je opravljal vsa povojna leta. Nazadnje pa je bil od 1958 do svoje upokojitve 1966 direktor Kmetijske zadruge v Metliki.

Vsa leta so bila pri Jakljeviču bogato izpolnjena z delom za skupne koristi, z delom, ki je skraj vedno bilo kronano z uspehom, čeprav so nerodko stale na poti velike ovire. Prav v letih, ko je vodil metliško občino, se je ta pričela trgati iz svoje zaostalosti in nerazvilsti, saj so bila takrat pereča vprašanja zaposlitev delovne sile, napeljava dobre pitne vode, gradnja zdravstvenega doma in pekarnarne, kanalizacija in tlakovanje cest, poskrbeti je bilo treba za nova stanovanja, popraviti šolska poslopja in pokopališča po vaseh, reševati kmetijska vprašanja, predvsem pa pridobiti občini prvo industrijo, ki naj bi dvignila standard v dotlej kmečkem in obrtniško zaostali Metliki.

Zato je tov. Jakljeviču — danes še vedno uspešno sodeluje v našem družbenem življenju — lahko prijetna zavest, da je njegovo delo za skupnost obrodilo lepe sadove. Želimo mu pa še čiravec zdravih in uspešnih let! D.

Kopališče na Kolpi odprto

V Metliki so za 1. maj odprli lani zgrajeno kopališče na Kolpi. Ze prve dni je imel gostinski lokal na kopališču precej gostov, v nedeljo pa se jih je nekaj tudi kopalo v Kolpi. Tokrat se v vodo niso spuščali le posamezniki, kot zadnjo marčevsko nedeljo, temveč je bilo kopalcev že precej.

SPREHOD PO METLIKI

■ KER JE DOSLEJ DRUSTVO mojstrov v Metliki uporabljalo za shranjevanje svojih pogrebnih rekvizitov nosila, orožje, vrvi itd.) mrtvašnico na mestnem pokopališču pri Sv. Roku, se je z župnim uradom dogovorilo, da bi za te rekvizite uporabili prostor pod levim zvonikom pokopališke cerkve. S skupnimi sredstvi Društva mojstrov in župnega urada je Komunalno podjetje uredilo ta prostor, napravilo nova vrata, ometalo steno in namestilo žleb, da ne bo deževje zamakalo stene.

Mrtvašnica pa bo odslej služila le svojemu namenu in jo bodo temu primerno tudi uredili.

■ POSLOPJE NEKDANJE PR-VE DOLEJNSKE hranilnice in posojilnice v Metliki, v kateri je sedež Dolenjske banke in posojilnice ter metliških družbeno-političnih organizacij, so minulni mesec okusno prepletkali. Prav tako je dobila novo podobo sosednja stanovanjska hiša, v kateri stauuje nekateri prosvetni delavci.

■ KOMUNALNO PODJETJE JE pred prazniki z belo barvo očistilo na parkiriščih bokse za avtomobile. Obenem je s cebrani ponovno prepletkalo vse prehode za pešce.

■ NA BREGU NASPROTI parne pekarnar je posestnik Niko Vujčić zgradil nove stopnice, ki vodijo s ceste naprej na breg do njegove hiše. Nove stopnice tudi estetsko lepo učinkujejo na prešnjem zaraščenem bregu, kamor so mnogi odlagali čreplinje in smeti.

■ V METLIškEM KINU bodo od petka do nedelje (od 10. do 12. maja) predvajali zgodovinski spektakel KLEOPATRA, na kar že danes opozarjamo Metličane in okolice.

■ NA OSNOVNI SOLI v Podzemlju so 30. aprila mladim tekmovalcem za Županičjevo bralno značko slovesno podelili 18 bronastih, srebrnih in zlatih značk. Po lepem kulturnem sporedu je značke mladim bralcem podelil pisatelj Jože Dular.

Nič vpliva na reelekcijo?

Aprila letos je potekel mandat 13 direktorjem. Občinska volilna komisija v Brežicah je ugotovila, da se tudi letošnja reelekcija ni posrečila in da so se kar v desetih delovnih organizacijah prijavi! prejšnji direktorji. Razpisni pogoji so bili v 13 primerih prepisani iz statutov delovnih organizacij in prilagojeni sedanjemu vodstvu.

Reelekcija se po mnenju komisije preveč sprevača v kampanjo. V občini je premalo skrbi za vodilne kadre, saj trenutno res ni nobene izbire. Občinska volilna komisija in širša družbeno-politična skupnost nimata dovolj vpliva na reelekcijo, del politične odgovornosti pa morata prevzemati na svoje rame ob likvidaciji podjetij.

Gasilci tokrat kritični

28. aprila je bil v Brežicah redni občni zbor gasilske organizacije. Prisostvovali so mu gostje iz Ljubljane, Zaprčiča in Samobora.

Izredno kritično operativno poročilo je podal tovariš Hotko. O dveh letih delu upravnega in nadzornega odbora je poročal tov. Golder. Po poročilih in razpravi so izvolili novo vodstvo občinske gasilske zveze in delegate za republiški kongres. Republiški poslanec Mirko Kambič je prisotnim obljubil, da bo v skupščini razpravljaval o financiranju gasilskih organizacij in novem zakonu.

Igrišče za minigolf odprto

Dan pred 1. majem so v Cateških Toplicah odprli novo igrišče za minigolf. Zgradilo ga je gradbeno podjetje TEMELJ iz Črnuče. To je četrto igrišče, ki so ga napravili v Sloveniji. Imajo ga v avtokampu na Ježici, v Mednem in v Poreču, pred kratkim pa so ga začeli graditi v Podvinu.

Ta investicija je veljala zdravilišče 220.000 dinarjev, od tega 100 ameriških dolarjev licenca.

Za turiste, ki obiskujejo Toplice, bo minigolf prijetno razvedrilo. V malce enolično zdraviliško življenje bo vnesel nekaj živahnosti, kakršne si želijo predvsem zdravi gostje.

J. T.

NOVO V BREŽICAH

SONČNO PRVOMAJSKO JUTRO je zvalilo v Sentiid veliko Brežičanov. Za jedila, pijačo in dobro voljo so poskrbeli iznajdljivi člani SZDL z Zelnege. Za dobro voljo je igral instrumentalni duet, številne točke pa so popoldne dodali še člani brežiškega pevskega zbora. Vsega je bilo dovolj, le vode je skoraj zmanjkalo. Zato so morali skrbeti mladi taborniki, ki so ostali v Sentiidu do 2. maja.

V CATEŠKIH TOPLICAH so s prvim majem odprli turistično sezono. Z veliko skrbjo so že nekaj tednov urejali okolico zdravilišča, pri čemer so s prostovoljnimi delom pomagali vsi člani kolektiva. Na novo so asfaltirali poti in uredili parkirne prostore. Za prvomajске praznike so napolnili z vodo tudi letni bazen. Kopalci so ga hitro zasedli. Zdej sta urejena tudi vrtova pred kavarno in pred kopalniško restavracijo.

DIJAKI BREŽIŠKE GIMNAZIJE so s prostovoljnimi delom že lani začeli urejati igrišče pred šolo. Letos so napravili tribuno, po prvomajskih praznikih pa jim je priskočil na pomoč še buldožer in splinalal okoličko igrišča. Novo igrišče bodo odprli za dan

Gasilci iz Brežic so pripeljali vodo in jo natočili v izsušeni vodnjak pri Orešarjevih na Dobenem. Za nekaj časa bodo ljudje spet brez skrbi, toda dežja si še vedno želijo, da bi vsaj malo omilil posledice suše. (Foto: J. Teppey)

PREBIVALCI HRIBOVSKIH VASI DVA MESECA BREZ VODE

Vode ni bilo, presahnili so vsi izviri

Iz Brežic so vozili gasilci vodo 8 kilometrov daleč — »Zdej preživljamo čase, ko je v sodih več vina kot vode v vodnjakih,« so pripovedovali na Dobenem. Občinski skupščini so hvaležni za pomoč — Ljudje so v strahu za sadno letino

Brežiški gasilski avtomobil je bil v tednu pred prvomajskimi prazniki vse dneve na poti. Pod vodovodnim stolpom so vsak dan natakali vanj vodo in jo dovažali vasem, ki jih je suša najbolj prizadela.

Najbolj kritično je bilo na Cerini in na Dobenem. Pomankanje vode so v teh hribovskih vaseh občutili že dva meseca, za Jurjevo pa so bili suhi vsi vodnjaki in tudi iz izvira že zdavnaj ni pritekla niti kaplja studenčnice.

V četrtek, 25. aprila, sem se okrog poldneva pridružila šoferju kmetovskega avtomobila Tonetu Dvoršaku in spremljevalcu Antonu Novaku, ki sta že drugi dan vozila vodo po naročilu občinske skupščine.

Peljaki smo se 8 kilome-

trov daleč v vas Dobeno. Prva hiša je tisto jutro dobila vodo že kmalu po sončnem vzhodu. Tokrat je bila na vrsti domačija Jožeta Orešarja.

Na dvorišču se je zbrala ob prihodu gasilcev vsa družina. Avtomobilsko cisterno so zapeljali poleg vodnjaka za kapnico, v katerega že mesece ni pritekla voda. Nič čudnega, da so domači tako željno pričakali potuloči rezervoar.

»Zdej so časi ko imamo vina več kot vode,« je pol v šali, pol zares pripomnil gospodar.

Krvodajalci, pridite!

Občinski odbor Rdečega križa v Brežicah vabi občane, naj se udeležijo krvodajalske akcije, ki bo v sredo 15., in v četrtek, 16. maja. Darovalcem bodo odzimali kri v brežiškem zdravstvenem domu od 7. do 15. ure. Pridite!

Asfalt do Skopic

Krškovaščani so 30. aprila pripravili pogostitev za delavce Cestnega podjetja. Zraven so povabili predstavnike občinske skupščine in političnih organizacij, da so skupaj proslavili novo asfaltno zvezo med Skopicami in Krško vasjo.

V imenu prebivalcev ob tej cesti in v imenu vseh tistih, ki se vozijo po njej, se je odbor Ivan Prah srčno zahvalil vsem, ki so jim pomagali modernizirati. Dejal je, da je to zanje velik prvomajski dar, ki jim bo ostal v najlepšem spominu.

Nastopi za dan mladosti

Zadnji ponedeljek v aprilu se je sestel operativni štab za prireditve ob dnevu mladosti. Predstavniki mladinskega komiteja, doma JLA in prosvetni delavci so določili okvirni program praznovanja.

V četrtek, 23. maja, bo v Brežicah javna oddaja »Pokaži, kaj znaš, dan za tem pa ulični tek. Za 25. maj so napovedana športna tekmovanja na novem gimnazijskem igrišču. Praznik dneva mladosti bo zaključil sprevid športnikov in članov drugih organizacij skozi mesto do stadiona, kjer bodo po skupinskem nastopu podelili priznanja najboljšim.

UREDILI BODO NOTRANJOST IN PROČELJE

„Potrošnja“ obljublja...

Odslej trgovina in sodobni gostinski prostori

O pripojitvi Gostinskega podjetja k trgovskemu podjetju LJUDSKA POTROŠNJA smo bralce obvestili po zadnji seji občinske skupščine. Ta se je soglasno izrekla za tako rešitev, dokončno pa sta jo potrdila oba kolektiva.

Ta teden je na vrsti izročitev in predaja poslov novi upravi. LJUDSKA POTROŠNJA namerava takoj naročiti načrte za preureditev narodnega doma.

V spodnji in zgornji dvorani bo razstavljen in prodajni salon pohištva. Desno od sedanjega vhoda bo kmečka pivnica, levo pa sodobna restavracija z novo kuhinjo. Malo dvorano v prvem nadstropju bodo preuredili za družabne prireditve in bo

lahko sprejela do 300 gostov. V nadstropju više želi podjetje postopoma urediti tujске sobe. Stavba bo dobila tudi centralno ogrevanje.

Letni vrt na dvorišču bodo asfaltirali. Vse to, kar je bilo pravkar naštet, bo predvidoma urejeno do novembra letos. Za narodnim domom se bo LJUDSKA POTROŠNJA lotila še modernizacije drugih gostinskih lokalov v okviru dosedanjega gostinskega podjetja.

V. P.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ivanka Glogovšek iz Dol. vasi — Aleša, Milena Komučar iz Krške vasi — Ireno, Rozalija Polovič iz Krškega — Alenko, Metka Kršak iz Brežic — Natašo, Jožica Vebli z Bizeljskega — Mojco, Slavka Tomše iz Trnja — Darjo, Milena Agreš iz Sela — Brigito, Ruža Roščohar iz Bukovska — Vesno, Dragica Stojis iz Leskoveca — dečka, Mihaela Cvet iz Krži — Mirana, Anica Savrič iz Sentlenarta — deklico, Ivana Jalovec iz Kremena — Darjo, Marija Podgoršek iz Pečic — Ladislavo, Katica Kapusta iz Kriša — Tihomira, Ana Figar iz Sremiča — dečka, Ljiljana Calkmak iz Brežic — dečka.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Dušan Zlatič, tehnik iz Lenarta, je padel pri delu v podjetju in si poškodoval glavo in levo roko; Rudolf Jambrešič, delavec iz Ledine, je padel z motorjem in si poškodoval levo nogo; Jože Kozuh, papirničar iz Krškega, je padel z mopedom in si poškodoval desno roko in desno nogo; Biserka Polovič, hiš delavke iz Rigone, je padla pri igri in si poškodovala desno nogo; Jože Sinkovec, ključavničar iz Malkoveca, je padel po stopnicah in si poškodoval levi kolček; Ivan Pinterič, moč delavke iz Kapel, je padel z voza in si poškodoval levo nogo; Franca Zorica, upokojenka iz Škopic, je nekdo povozil z mopedom in mu poškodoval glavo in levo roko; Vladimirja Leša, delavca iz Police, je brcnil konj v levo nogo; Alojz Redenšek, sin kmeta iz Radne, se je usekal z vinjekom v levo roko; Julija Vidrih, žena kmeta z Blance, je padla po stopnicah in si poškodovala desno nogo; Milena Cernelič, hiš delavka iz Pavlove vasi, je nekdo povozil z mopedom in ji poškodoval levo nogo.

Novi darovalci

Za nakup rešilnega avtomobila je darovalo trgovsko podjetje KRKA 100 dinarjev, Fani Obreč iz Brežic 20 dinarjev, Marjanca Ogorevc, gostilničarka iz Pišec, 60 dinarjev, Milan Sumrak, gostilničar iz Pišec 150 dinarjev in Erna Cerovšek, natakarka iz Zakota, 10 dinarjev.

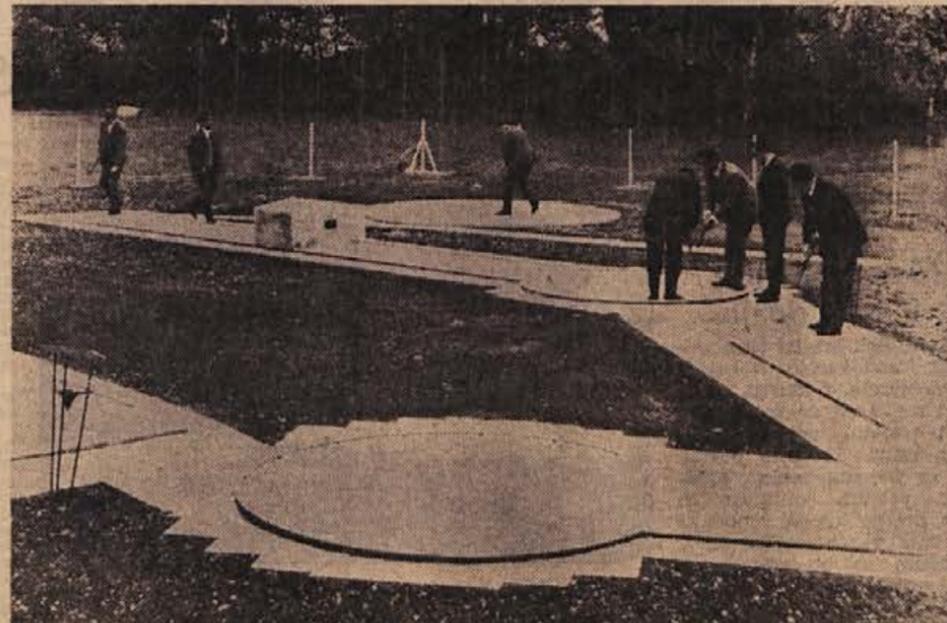
Občinski odbor RK se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje in pričakuje, da bodo ta imena spodbudila še mnoge, ki jih do sedaj še ni med darovalci.

Radio Brežice

PETEK, 10. MAJA: 20.00—20.25 — Nove plošče RTB, obvestila. 20.25—21.15 — Glasbena oddaja — Izbrali ste sami!
NEDELJA, 12. MAJA: 11.00 — Domače zanimivosti — Mimica Avsec: Letošnji občinski proračun in trenutni problemi — Stane Škalar: Nekateri novosti v financiranju šolstva — Za naše kmetovalce: Inž. Olga Lubšina — Kako bomo letos škropili: sadno drevje — Igra vam ansambel Borisa Franke — Magnetofonski zapis: priprave na letošnje praznovanje dneva mladosti — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematograf. 12.40 — Občani čestitajo in pozdravljajo.
TOREK, 14. MAJA: 18.00—19.00 — Novo v knjižnici — Jugoton vam predstavlja — Literarni utrinki: Desanka Maksimović — iz naše glasbene šole — Obvestila in filmski pregled — Tedenski športni komentar — 19.00—19.30 Tuji pevci se predstavljajo z najboljšimi popularnimi kompozicijami.

Matični urad Globoko

V aprilu so umrli: Marija Antončič, kmetovalka iz Globokega, 80 let; Marija Zorčić, gospodinja z Brežja, 77 let; in Vinčo Žitnik, iz Globokega, 82 let.

Igrišče za minigolf je oživilo že prvo uro po otvoritvi. Vsi povabljeni po vrsti so preskusili svoje spretnosti v tej zanimivi igri. (Foto: Baškovič, Brežice)

BREŽIŠKE VESTI

Oglašujte v DL!

V CELULOZI je najbolje

Kozjansko obnovljeno, na vrsti gorjanski predel - V tovarni papirja borci zadovoljni s prejemki

V zadnjih dveh letih je za dodelitev posojila za gradnjo ali popravilo stanovanjskih hiš zaprosilo 177 članov ZB v občini Krško. Med prošilci je bilo 66 kmetov, 86 upokoencev in 25 delavcev. Odobreno jim je bilo 2.200.000 dinarjev.

Kmetje borci so dobili največ 15.000 dinarjev kredita za dobo 5 do 15 let. Obresti se gibljejo med 1 in 2 odst. Za kraje, ki so med narodnoosvobodilno vojno pripadali kozjanskemu območju, pri dodeljevanju posojila ni težav, še vedno pa je problematičen gorjanski predel. Tam so med vojno besneli hudji boji med partizani, Italijani, Nemci, belogardisti in ustaši.

Pri najemanju posojil nudijo vse ugodnosti tudi delovne organizacije, v katerih so ti zaposleni.

Zaposleni borci so imeli priložnost obiskovati tečaje za pridobitev kvalifikacije, da so si na ta način laže is-

boljšali socialni položaj in se zaposlili na ustrežnejših delovnih mestih.

Najbolj pohvalijo borci samoupravne organe v tovarni papirja. Tam jih dela okrog 90. Osebnih dohodkov vseh so precej visoki, tako da nihče od njih ne prejema niti republiškega niti zveznega dodatka. Skoda le, da komunalna skupnost socialnega zavarovanja v Novem mestu tega ni upoštevala pri upokojitvah.

Za obiske bolnih borcev doma in v bolnišnicah skrbijo krajevna združenja borcev in invalidov. Borci pogrešajo zdraviljenje v termalnih in drugih zdraviliščih. Zaradi pomanjkanja denarja se morajo temu marsikdaj odreči.

KAREL ZORKO

V soboto popoldne je bila v Brestanici osrednja proslava kurirčkove pošte v krški občini. Na proslavo so prišli pionirji iz vseh šol, organizirani v partizanske brigade, ki so jih vodili nekdanji borci. Po kulturnem sporedu, v katerem so nastopili harmonikarji, recitatorji in pevski zbori, ki so imeli ta dan pevski festival in je na njem nastopilo 6 pevskih zborov, so se pionirji okrepčali s pravim partizanskim golažem. (Foto: Mirko Vesel)

V krajih za severno mejo

Maistrovi borci so bili nadvse veseli povabila na Koroško

Letos mineva 50 let od bojev za Koroško. Vsi živeči Maistrovi borci iz krške občine se nameravajo udeležiti jubilejne proslave v Mariboru.

Za nekdanje borce je njihov pododbor v Krškem organiziral 22. aprila skupaj s predstavniki ZZB in občinske konference SZDL ogled znamenitih krajev na Koroškem. Na izletu je bilo 39 udeležencev, članov ZB.

O zgodovinskem pomenu bojev za severno mejo je med potjo razlagal sekretar obč. konference Peter Markovič. Vtisl s poti po slovenski Koroški so bili nepozabni zlasti za tiste tovariše, ki so se pred pol stoletja bojevali zanjo. V krški občini so živi samo še trije.

Politični zaporniki in interniranci, deportiranci in vojni ujetniki iz prve svetovne se bodo septembra letos udeležili tridnevnega izleta v Dachau skupaj z Jeseničani, če bodo le imeli na voljo dovolj denarja.

KAREL ZORKO

Dovolj je samo naslov

Ste zaposleni v tujini, živite že desetletja v zamejstvu, pa nimate pravih stilkov z domovino? Sporočite samo svoj naslov in že vam bo podala roko podružnica Slovenske izseljenske matice za Spodnje Posavje, za občine Brežice, Krško in Sevnico.

Podružnica obvešča vse sorodnike izseljencev in svojcev tistih, ki so začasno na delu v zamejstvu, naj sporočijo njihove naslove v tujini in doma krajevnim uradom ali občinski konferenci Socialistične zveze.

Sele ko bo podružnica imela te podatke, bo lahko navezala stike z izseljenci, ponudila jim bo naš tisk - Rodno grudo in druga glasila, vabila jih bo na vsakoletne prireditve za izseljence, za naše delavce v tujini pa bo pripravila posvetovanje in jim pomagala premagovati težave, s katerimi se srečujejo na tujem. Pomoči bodo deležni tudi vsi tisti, ki se pripravljajo na zaposlitev v tujini. Če so to skupine, bodo pred odhodom lahko obiskovale seminarje in na njih zvedele kaj več o deželi, v katero odhajajo.

NAD 2000 OTROK PRI SPREJEMU KURIRČKOVE POŠTE

Festival mladih pevcev

V Brestanici je 4. maja pelo nekaj sto pionirjev - Sprejem kurirčkove pošte so počastili tudi z zborom brigad

Sprejem kurirčkove pošte je za osnovnošolsko mladino v krški občini vsako leto veličasten dogodek. Lani je bil za to priložnost partizanski miting na Zdolah, letos pa je pionirje gostoljubno sprejela Brestanica.

Pred šolo se je zbralo okoli 2000 otrok iz vseh osnovnih šol. Prireditve se je začela s festivalom šolskih pevskih zborov. Nastopili so učenci iz Brestanice, iz Krške, Kostanjevice, iz Koprivnice in Senovega. Senovsko šolo sta predstavila kar dva pevski zbora.

Ko je utihnila pesem v telovadni dvorani, je bil pred šolskim poslopjem zbor pionirskih brigad pod vodstvom rezervnih oficirjev in podoficirjev. V brigadah se je strumno postrojilo okrog 900 pionirjev iz Krškega, s Senovega, iz Koprivnice in Zdol. Pozdravil jih je predsednik občinske skupščine Stane Nunčič.

Sprejemu kurirčkove pošte je sledilo povabilo na partizanski golaž, nato pa so bile pionirске gasilske vaje.

Otvoritev igrišča

Za dan mladosti bodo pod internatom tehniške srednje šole v Krškem odprli novo igrišče za odbojko, košarko in rokomet. Konec aprila so ga prelili z asfaltom. To delo je opravilo Cestno podjetje iz Novega mesta. Največ pa so pripomogli dijaki sami. Nešteto prostovoljnih ur so žrtvovali za to, da imajo poleg doma lep športni objekt.

KRŠKE NOVICE

ZVOKI PRAZNIČNE BUDNICE, ki jo je zaigrala godba na pihalu iz tovarne papirja, so odmevali po krških in videmskih ulicah v prvomajskem jutru. Godbeniki so vstali navsezgodaj in že kmalu po tretji uri so veselo koračili prazničnemu dnevu naproti.

ZALNA SEJA V CELULOZI. V tovarni papirja bo prihodnji teden zalna seja delavskega sveta ob desetletnici smrti sindikalnega voditelja Djura Salaja, po katerem nosi tovarna ime. Komemoracija bodo zaključili s polaganjem vencev k spomeniku velikega revolucionarja. Na spominski slovesnosti bo sodelovala tudi godba na pihalu.

IMENOVANJE STABA ZA FLUOROGRAFIJE. Na zadnji seji sveta za zdravstvo pri občinski skupščini so razpravljali o finančnem položaju zdravstvene službe, imenovali pa so tudi štab za organizacijo slikanja pljuč. Fluorografiranje bo od 8. do 19. julija in bo zajelo okrog 15.100 mlajda in 24 let starih občanov. Za slikanje pljuč bo v občini 35 baz.

Stroški te akcije bodo znašali nad 60.000 dinarjev.

V štab so bili izvoljeni: Vid Budna kot predsednik, za člana pa Alojz Rihter, Rezi Pirc, dr. Andrej Lenardič, Kristijan Pavliha, Stane Bergant, Anton Pleterški, Rudi Draškovič in inž. Stane Novak.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL je v počastitev 1. maja organizirala tekmovanje kegljačev v disciplini 2 x 200 metrov. Tekmovanje je 22 kegljačev iz vse občine. Zmagal je Bojan Bogovč pred Rumanecem in Rovnaru.

V KRŠKEM SE TEMELJITO PRIPRAVLJAJO NA ŠPORTNE IGRE ELEKTRO-GOSPODARSTEV Slovenije. Pričujejo nad 500 udeležencev. Zaradi tolikšnega števila bodo morali povečati nekateri športne objekte, nekaj pa bodo morali napraviti tudi novih. Športne igre bodo trajale tri dni, od 20. do 23. junija. Organizatorjem povzročajo največ stihl las skrbi za prenočišča. Velik del udeležencev bodo morali usmeriti v brežiško občino in druge sosednje kraje.

OBISKOVANJE POSEBNE ŠOLE NI NOBENA SRAMOTA

Po vsakega otroka domov k staršem

Ni prav, da starši iz sramu pred sosedi in znanci prikrivajo duševno nerazvitost svojih otrok - S tem jim le škodujejo

«Hitri razvoj posebnega šolstva kot sestavnega dela osnovnega šolanja je nakazal veliko problemov, ki presejajo okvire dela v šoli,» meni defektologinja Lučka Jančičeva, tajnica Društva za pomoč duševno prizadetim v Spodnjem Posavju.

«Imate morda pri roki podatke o številu takih otrok na tem območju?»

«Po statistiki jih lahko računamo 2,5 odst. Torej bi jih našli v krški občini okrog 170, v brežiški prav tako, v sevniški pa okrog 120. Pri nas je bilo kategori-

ziranih 129 otrok, a za preiskus duševnih sposobnosti jih je prijavljenih še 161. Redne šole obiskuje 23 duševno prizadetih otrok, nekaj pa jih je v našem oddelku in v posebnih zavodih v Celju in Šmihelu.»

«Kako gledajo starši na prešolanje otrok?»

«Pogosto sem naletela na to, da so se iz nepoučenosti branili poslali otroke v posebno šolo. Strah jih je pred pripombami sosedov, znancev in sorodnikov, zato poskušajo prikriti pojave duševne prizadetosti v družini.»

Po dvakrat ali trikrat sem morala v hišo, preden sem lahko pripeljal otroka v posebno šolo. Sesnanila sem starše s predpisi, kajti marsikje mislijo, da je to kratenje pravic njim in njihovim otrokom. V resnici je to le oblika pomoči, da več otrok konča osemletko.»

«Kaj pa poklicno usmerjanje teh otrok?»

Vse sobe zasedene

Prvomajске praznike je dočakalo v Krškem precej gostov. V hotelu SREMIC so bile vse sobe zasedene. Tam se je zadrževala skupina izletnikov iz Skopja in manjša skupina iz Škofje Loke. Bilo je tudi precej prehodnih gostov, med katerimi so prevladovali naši državljanji. V restavraciji je oba večera igral zabavni orkester.

S kurirsko torbo na pot. Pionirske odrede v brežiški in krški občini je te dni obiskala KURIRČKOVA POSTA. Povsod so se pionirji pristrčno pridružili dobrim željam za rojstni dan dragega predsednika Tita.

Za dan vstaje bo odkrit spome- nik Maroku

Predzadnjega aprila je na prvi seji novo, 9-člansko vodstvo ZZB Sevnica imenovalo iniciativni odbor za letošnjo proslavo dneva borca 4. julija. Ob spomeniku v Sevnici bo za ta praznik odkrit doprni spomenik narodnega heroja Alojza Kolmana — Maroka, sevnškega rojaka. Na sestanku so določili tudi količino denarja za letošnje proslave, ki bodo v občinskih in krajevnih merilih. 30. junija bodo sodelovali na srečanju nekdanjih borcev Kozjanskega oddela v Brestanici ter na zborovanju posavskih in obsoteljskih preseljencev. Čeravno je sevnška skupščina zmanjšala občinsko pomoč, se organizacija ne bo odpovedala osnovni dejavnosti. Na četrtkovi seji so bile imenovane tudi komisije ZZB.

K. Z.

Pred bližnjo krvodajalsko akcijo v Sevnici

6. maja je bil v Sevnici posvet s predstavniki delovnih organizacij o pomoči pri letošnji krvodajalski akciji, ki bo sredi maja. Organizator akcije Rdeči križ je pričrčan, da bodo imela vodstva posluh za potrebe krvodajalstva in dale darovalcem prost in plačan delovni dan. Tako so naredili v sosednjih občinah Trbovljah, Zagorju in Hrastniku, zato uspeh ni izostal.

S. SK.

25.000 dinarjev republiške pomoči za Lutrovo klet

Čeprav je sprva kazalo, da ne bo letos nobene republiške pomoči za nadaljevanje obnovitvenih del v 2a slovnici Lutrove kleti, je bila končno vendarle določena pomoč 25 tisoč in dinarjev. Ker je tudi občina namenila za klet 32.660 dinarjev, se bo s tem denarjem že dalo nekaj narediti. V kleti je treba položiti pod, dokončati zračne kanale in oporne zidove, še naprej restaurirati freske ter prekriti streho nad kletjo. Prejšnji teden so obiskali Slivnico zastopniki Zavoda za spomeniško varstvo, med njimi tudi dr. Komelj, ter skupaj z zastopniki občine in turističnega društva sestavili načrt za obnovo.

Boštanj: popravljen gasilski dom

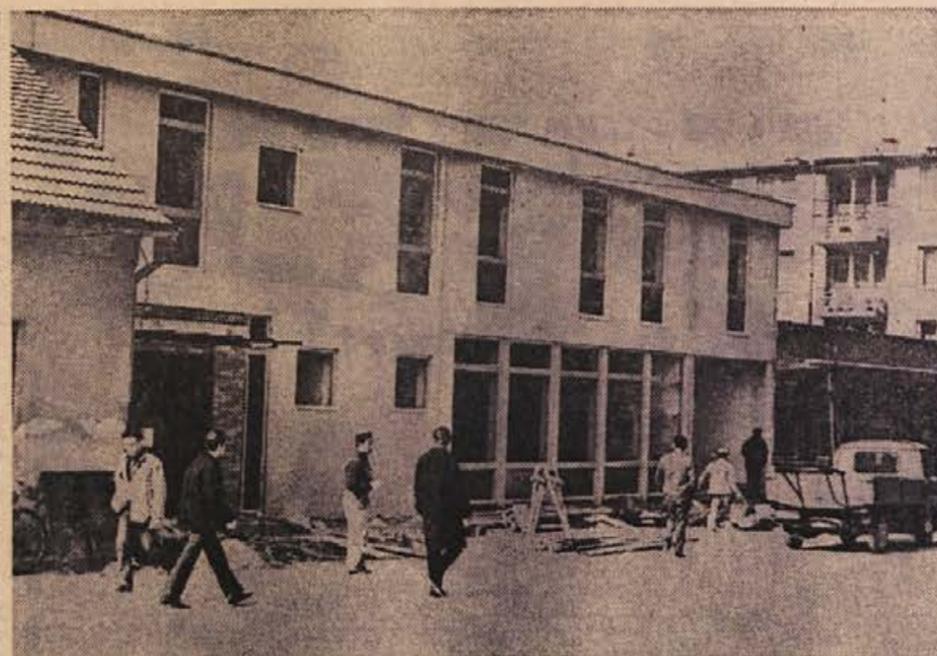
Te dni je bila končana obnova boštanskega gasilskega doma. Zgradba je dobila nov omet, precej nove cementne opeke, vodo kanalizacijo in je postala primerna shramba za gasilsko orodje. Za praznik dela so gasilci organizirali prireditev, ki je tudi vrgla nekaj denarja za plačilo teh stroškov.

SEVNIŠKI PABERKI

■ ZAKAJ TAKO SLAB OBISK? V čast praznika dela in ustanovitve Osvobodilne fronte je 29. aprila nastopil v Sevnici invalidski pevski zbor. Ta zbor si je s svojo posmično pridobilo prijatelje po vsej naši domovini in zunaj nje, zato je skoraj neverjetno, da je bilo v Sevnici polne le pol dvorane.

■ OBISK IZ AVSTRIJE. 2. maja so obiskali sedež sevnške gasilske zveze štirje avstrijski gasilci z Trleba v avstrijskem delu Štajerske. Ko jim je Jože Smodej, predsednik zveze, razkazal opremo, so se čudili, češ: tako dobrih brigada Rosenbauer nima mo niti sam!

■ IVACIJE POHVALIL KUHINJO NA GRADU. Naš znan kuharski strokovnjak mojster Ivacič se je tukaj pred letošnjim praznikom dela mudil v Sevnici na gradu in zelo pohvalil kuhinjo, ki jo vodi Marija Repše.

Sredi maja bo trboveljsko gradbeno podjetje v Sevnici dogradilo novi trakt kolo-dvorske restavracije, ki bo lahko sprejemala tudi mnogo bolj zahtevne goste. Piv-nico bo Mizarska zadruga opremila v angleškem kmetem slogu, prenočišča pa bodo sodobno opremljena. Na sliki je novi del stavbe ob zadnjih zidarskih delih. (Foto: Legan)

Dohodke, izdatke in programe šol naj ocenijo republiški izvedenci

Tako je 29. aprila sklenila sevnška občinska skupščina, ko je obravnavala vprašanje republiškega poslanca Jožeta Bogoviča

Pismeno vprašanje poslanca Jožeta Bogoviča: kaj je naredila občinska skupščina, da bi zagotovila denar za redno osnovnošolsko dejavnost, je bilo na zadnji seji skupščine povod za ponovno razpravo o težavnih razmerah v sevnški občini.

Poslanec je v vprašanju podaril, da je republiški prosvetno-kulturni zbor sprejel predlog republiške izobraževalne skupnosti, ki je predlagala, da občinam, ki ne bodo do 40 odst. dohodkov proračuna namenile za šolstvo, zmanjšajo republiško pomoč za 30 odst.

Občinska skupščina je menila, da tak sklep za sevnško

občino ni sprejemljiv, ker so pokrite le najnujnejše potrebe drugih proračunskih porabnikov.

Odborniki o ul-timatu gasilcev

O ultimatu sevnških gasilcev, ki so zahtevali, naj se v treh mesecih iz njihovega doma umakne dispenzer za žene in otroke, je predzadnjega aprila razpravljala tudi sevnška občinska skupščina. Ugotovljeno je bilo, da v kraju ni primernih prostorov, kamor bi preselili ta dispenzer, in bo treba počakati na gradnjo novega zdravstvenega doma. O tem je bilo že veliko besed in pisarije, ker tudi sedanja splošna in zobna ambulanta ništa na primernem kraju. Da denarja ni, ljudi ne zadovoljuje, zato se bo treba o tem pogovoriti tudi s predstavniki zdravstvenega doma Celje in komunalnega zavoda za zdravstveno zavarovanje.

Ukrep mlajših nas je razžalostil

Tov. urednik!

Več članov planinskega društva LISCA, ki se je udeležilo občnega zborna v nedeljo, 21. aprila, bi rado javno povedalo pripombe k sklepom občnega zborna.

Naši javnosti je bilo že znano, da je nameravala kofekcija Lisca vzeti postojanko v najem, kar se je na tem občnem zboru tudi zgodilo. Zelo nas je razžalostilo to, da dajejo mlajši planinci v najem nekaj, kar so starejši zgradili z velikim trdom. Morali bi se potruditi in ohraniti postojanko, da ne bi bil tako okrnjen pones planincev in planinskega društva.

Čudno se nam zdi, zakaj je društvo nekak, ko se na Lisco ni dalo pripeljati z avtomobili, vedno dobro uspevalo, zdaj pa je postojanka nenadoma postala nedonosna. Planinci in ljubitelji narave si tega ne znamo razložiti.

TONE PIVC,
upokojeni strojevodja
iz Loke pri Zidanem mostu

Ker smo že v petem mesecu, stanje pa je nejasno in precej kritično, so odborniki sklenili, naj proračunske dohodke in izdatke ter programe osnovnih šol pregledajo strokovnjaki republiške izobraževalne skupnosti in republiškega sekretariata za finance. O tem bo poročano na prihodnji seji skupščine.

Po mnenju več odbornikov in predstevstva občinske skupščine je na dlani, da občinskega gospodarstva ne bo mogoče dodatno obremenjevati, saj prispevek 2,40 odst. od bruto osebnih dohodkov za plačevanje anuitet ni majhen.

Spomini umirajo hkrati z ljudmi

Mnogi dogodki iz NOB še živijo v ljudeh, niso pa nikjer zapisani

V sevnški občini živi okoli 1250 članov ZZB. — Med njimi je 3500 žensk, ki so sodelovale v vstaji. Nekdanji borci delujejo v desetih krajevnih organizacijah. Ze sedaj je čutili pomanjkanje zapisanega gradiva o NOB v občini.

Znano je, da se je narodno-osvobodilni boj v sevnškem delu Spod. Posavja razplamtel s prihodom štirinajste divizije na Štajersko. Toda že predtem je bilo nekaj organiziranih partizanskih akcij, ki so pokazale, da domoljubi iz krajev ob Savi ne držijo rok križem. Rešitev petih na smrt obsojenih članov

»Cvetje v jeseni« v Boštanju

V nedeljo, 21. aprila, je gostovalo KUD »Milan Majcen« iz St. Janža v Boštanju z igro »Cvetje v jeseni«. Dvorana je bila le na pol zasedena, kljub temu da so igralci lepo zaigrali nekatere kmečke prizore iz znane Tavčarjeve povesti.

Povečali bodo Dom počitka na Impoljcih

Dom počitka na Impoljci bodo do letošnjega občinskega praznika povečali in delno prenovili, tako da bo lahko sprejel še več ostarelih in lažje duševno prizadetih ljudi. V kratkem bo z novomeškim gradbenim podjetjem Pionir sklenjena pogodba. Delo bo veljalo okoli 450.000 novih dinarjev.

Rok je dolg tri leta

Predlog občinam, naj prispevajo za gradnjo delavnice sevnške vajske lesne šole

Odkar so se začele razprave o reorganizaciji tovrstnega šolstva v Sloveniji, je prihodnost sevnške vajske šole za lesno stroko še vedno neznana.

Prvotno so republiški organi predlagali, naj bi v Sloveniji imeli samo tri take šole: v Mariboru, Skofji Loki in v Novi Gorici, kasneje pa je bilo dodano, da bo lahko obstajala tudi sevnška šola, če bo v treh letih zgradila delavnico in si preskrbela dovolj učnega osebja.

Za vsa leta je ugotovljeno veliko zanimanje za vpis na sevnško šolo, ki je mnogim

edina možnost za pridobitev poklica. Za prihodnje šolsko leto pričakujejo celo 150 učencev, ki so povečini iz občin nekdanjega celjskega in novomeškega okraja.

Delavnica bi skupaj z opremo stala približno 150.000 dinarjev (novih), to pa pomeni, da bi bilo potrebno na enega učenca vložiti 1000 din. V petek, 19. aprila, so poslali iz Sevnice predlog vsem občinam, ki imajo v tej šoli svoje učence, naj posodijo ali darujejo ta denar glede na število učencev, da bo delavnica pravočasno zgrajena in šola verificirana.

85 let Terezije Kovačič

Polna življenjske vedrine je v Tržišču 16. aprila praznovala 85-letnico rojstva Terezija Kovačič roj. Mevželj, najstarejša in edina še živeča hči Blaža Mevželja iz Mokronoga.

Rojena je bila v Polju pri Tržišču in je že v zgodnjem detinstvu izgubila mater. Komaj je končala osnovno šolo, že je morala voditi gostilno svojega očeta. Ko se je pred 60 leti v Tržišču poročila, je odšla z možem v Gorico, kjer sta vodila kantino v eni izmed tamkajšnjih vojašnic. V prvi svetovni vojni sta se kot begunca vrnila v Tržišče in se znova lotila gostinstva.

Druga svetovna vojna ju je hudo prizadela: avgusta 1942 so Italijani ustrelili njunega sina Rafaela, Nemci pa požgali njun dom. Po vojni sta si postavila nov dom. Terezijina trdna volja do življenja pa ni popustila nit: potem, ko ji je umrl mož.

Kljub starosti je Terezija še vedno živahna, rada prebira knjige in časnike, prav neverjeten pa je njen spomin, saj še vedno zna pesmi, ki se jih je učila v osnovni

šoli v Trbovljah. Ponosna je lahko tudi na svoje otroke, ki sta jih z možem vzgojila v zavednem duhu. Najmlajša hči inž. Marta je bila prva tajnica OF v Tržišču, zdaj živi v Zagrebu in je ena red-

kih žena — ekonomist, ki se je uveljavila v zunanji trgovini.

Tereziji Kovačič želimo, da bi v krogu domačih še večkrat praznovala svoj rojstni dan.

L. MOČAN

Je bilo zanj vse dobro?

Vinko Košmrj, delavec Splošne vodne skupnosti iz Novega mesta, se je 3. maja zglasil na občini zaradi neobičajne zadeve. Sanitarnemu in trženju inspektorju se je prišel pritožiti nad poslovanjem bifeja na sevnški železniški postaji. Tega dne je namreč v tem bifeju kupil konzervo sardin, ki je bila na površini zarjavela, datum je dokazoval, da je stara mesec dni manj kot tri leta. Ko jo je hotel vzeti s seboj, da bi jo pokazal inspektorjema, mu je prodajalka ni hotela vrniti, češ naj si kupuje drugje, če ni s tem zadovoljen. Ker je prizadet delavec zaradi teh poti in sitnosti izgubil polovico delovnega dne, je sklenil zahtevati poročilo.

šan Kveder in Miha Marin-ko.

Skoraj vse leto 1944 je med vasema Zgornje Brezovo in Blanco, čez Savo, med Impoljoo in Studencem, čez Male in Velike Hubajnice skozi vasi Atresk, Spod. in Zgor. Dule tekla vojaška pot s Kozjanskega na Dolenjsko in v Belo krajino. Po tej poti je bilo prenesenega in prepeljane- ga veliko orožja.

Ceprav živi še precej borcev in aktivistov, ki so skrbeli za to zvezo, do sedaj še nihče ni napisal spominov, ki bi očuvali te dogodke pred pozabo. Prav tako je bilo doslej o delu predvojnih komunistov v Spod. Posavju bore malo napisanega. Potreben bi bil dogovor, da bi te stvari čimprej uredili tako, kot zasluži naša ljudska revolucija.

K. ZORKO

Občni zbor upoko- jencev bo 12. maja

Vodstvo sevnškega društva upokojencev, ki šteje čez 700 članov, je pred kratkim sklenilo, da bo letošnji občni zbor društva v nedeljo, 12. maja. Do tega časa naj bi člani poravnali članarino, da bi se na zboru lahko več kot o organizacijskih zadevah pogovarjali o načrtih društva. Prejšnje leto je društvo pridelilo precej izletov, med drugimi so za novo leto obdarili 90 članov.

Suša v pomoč proti suši

Nepojmljivo suh april je bil graditeljem kot našč za delo na močvirnem zemljišču

Za delo zelo ugodno okolnostjo so povzročile, da bo mirenski vodovod kmalu dograjen. Tudi vasi Trstenik, Straža, Slovenska vas in Rakovnik bodo do konca maja

že dobile vodovodno napeljava, ki jo bo napajalo zajetje v Zabukovju, kjer bo naredila zajetje tovarna DANA z Mirne.

Pobudo za priključitev na ta vodovod so dali udeleženci na februarski letni konferenci krajevne organizacije SZDL v Slovenski vasi. Ob tej priložnosti je bil imenovan 7-članski odbor, ki je pripravil račune in načrte. Glavni vod bo dolg 1383 m in bo stal 66.000 novih dinarjev.

Vse štiri vasi štejejo skupaj okoli 70 gospodinjstev. Vsako od njih bo moralo prispevati za glavni vod 880 dinarjev, vse stroške stranskih odcepov pa bodo nosili uporabniki sami. Prizadeveni odbor je zbral že več kot polovico potrebne denarja.

Te dni so zemeljska dela v polnem zamahu. Vodi jih Cevomontaža iz Zalca, ki je bila najugonejši ponudnik. Letošnja spomladanska suša, ki je bila gradnji sicer v prid, je naučila ljudi ceniti tekočo vodo, ki bo kmalu pritekla v hiše teh vasi. Slovenska vas je imela tekočo vodo že doslej, vendar je bila ob močnih nalivih voda kalna, včasih pa celo okužena z odpadno vodo.

Že imena šol naj opozarjajo

Na letošnji skupščini ZZB je bilo sklenjeno, da bo ustanovljena komisija iz članov mladine in borčevske organizacije, ki bo skrbel za prenašanje tradicij NOB na mlajši rod. Prejšnjo sredo se je komisija prvič sestala in sprejela delovni načrt. Člani so predlagali, naj bi večje šole v občini imenovali po padlih borcih, šole pa naj bi ob obletnicah priležale spominske svečanosti skupaj s preživeli borci. Udeleženci sestanka so tudi vztrajali pri tem, da je potrebno bolje izkoristiti stalno razstavo v domu družbenih organizacij v Trebnjem, prirejati izlete z mladino v partizanske kraje in na prizorišča nekdanjih borb, po šolah pa vrteti filme, ki obravnavajo našo ljudsko vstajo.

V soboto, 27. aprila je bila pri spominskem obeležju v Radohovi vasi žalna svečanost ob 26-letnici streljanja prvih talcev v takratni Ljubljanski pokrajini. Te prve žrtve fašističnega terorja so bile: Niko Totalovič, Janez Kramar, tov. Klemenčič ter trije Mokronožani: Franc Kodrič, Ivan Majcen in Franc Zlajpoh. Prireditev je pripravila ZB Sentvid, pionirji osnovne šole iz Sentvida pa so recitali vrsto partizanskih pesmi in zapeli nekatere domoljubne pesmi. Komemoracije sta se udeležili tudi delegaciji ZZB iz Trebnjega in Grosupljega.

34 vasi je pilo vodo iz cistern

Odkrit nov izvir vode, ki ima zmogljivost 30 litrov na sekundo?

Take suše v trebanjski občini v tem letnem času ne pomnijo. Zadnje dni aprila so s cisternami vozili vodo v 34 vasi in prizori so bili marsikdaj podobni tistim iz vojnih časov, ko so sestradani ljudje dobili hrano. Obračuna skupnih stroškov prevoza še ni, vendar jih ocenjujejo na okoli dva milijona starih dinarjev.

Škode na posevkih, posebno na travinju, ni mogoče niti približno oceniti. Iz Mo-

kronoga poročajo, da bo ta suša verjetno uničila nov, skoraj tri hektarje velik nasad macesna in smreke. Kmetovalci se tolažijo s tem, da je za te dni napovedano deževno obdobje, ki bo trajalo nekako do 20. maja.

Prepoved za uporabo vodovodne vode za zalivanje vrtov, pranje avtomobilov in podobno velja do preklica, je dejal vodja štaba za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami Ciril Pevec.

V Radohovi vasi smo zvedeli, da so v Sentspavlju nekaj kilometrov od doseganja napeljave stiškega vodovoda odkrili nov izvir, ki ima zmogljivost 30 litrov vode na sekundo. Uradno ni o tem še nič rečenega; pomembno pa je, da bi tako močan izvir odpravil za lep čas pomanjkanje vode v stičenskem vodovodu, ki napaja tudi spodnjo temeniško dolino.

M. L.

Opomin iz Velike Loke

»Potepuški psi nam pogosto uničujejo divjad»

Tako kot vsako leto smo tudi letos na občnem zboru LD Velika Loka imeli letni obračun dela. Naše lovišče meri 3200 ha zemljišč, družina pa ima 32 članov, povprečno, kmetov in delavcev.

Za divjad skrbimo tako, da uničujemo roparice, ki ne dajejo škode samo lovstvu, mar-

več tudi kmetijstvu. Za preteklo obdobje smo imeli v načrtu odstreliti za 1600 točk različnih roparic in škodljivcev, odstrelili pa smo jih za 2695 točk: 58 lisic, 14 jazbecov; 285 srak, vran in šoj, 21 kraguljev, razen tega pa še nekatere druge škodljivce. Uplenjene roparice smo komisijsko uničili.

Pri skrbi za lovišča pa ugotavljamo, da nekateri lastniki psov čuvajev še vedno ne pr. vezujejo, marveč jih spuščajo po loviščih, kjer psi uničujejo legla pernatih in druge divjadi.

Lovci smo tudi vnaprej pripravljene varovati divjad in ji prepovedati, da ne bo delala škode na poljih, vendar se je treba tudi zavedati, da lov ni samo športna organizacija, temveč splošna družbena potreba. Zato pozivamo ljudi, naj imajo več razumevanja za lovstvo.

I. PRAZNIK

Novi Mercatorjevi trgovini

Gradišče, trebanjska poslovna enota Mercatorja, je v glavnem držalo besedo in do maja uredilo večino predvidenih novih prodajal. Novo trgovino so dobili v Dobrnju, Sentlovcu in na Catežu, v Sentrupertu pa bodo morali nanjo še malo počakati. V omenjenih krajih imajo ljudje zdaj na voljo trgovine KZ Trebnje in Mercatorja.

S sto kilometri na uro je pripeljal svoj mercedes z nemško registracijo v petek, 3. maja, Jernej Božič s Sebralskega vrha pri Vipavi v hud dvojni ovinek čez železniško progo pred Mirno. Kdor pozna ta nevarni del ceste, ve, da se to ni moglo končati drugače kot z nesrečo. Tako se je tudi zgodilo. Avtomobil je prebil ograjo in se zaril v zemljo pod cesto. Zena lastnika, Frančiška Božič, si je zlomila roko, poškodovala obe nogi in prsni koš, drugih težjih poškodb pa ni bilo. Na avtomobilu je škode za milijon starih dinarjev. Po podatkih milice iz Trebnjega je to že osma nesreča na tem odseku ceste. Na sliki je nakladanje avtomobila po nesreči. (Foto: Legan)

SVET IN SKUPŠČINA O TRENUTNEM GOSPODARSKEM STANJU

Gospodarska slika bolj črna, kot kažejo zaključni računi

Nizka amortizacija in visoko obračunane neprodane zaloge — varajo — Sedeži podjetij zunaj občine se za potrebe skupščine — ne zmenijo

Povečani stroški v poslovanju gospodarskih organizacij v trebanjski občini so lani povzročili, da se je čisti dohodek povečal komaj osembe vredno. Osebnih dohodkov so hitreje naraščali kot delovna storilnost, to pa se je poznalo tudi pri skladu. Velika medsebojna zadolženost pa je vrhu vsega še zameglila, kdo gospodari dobro in kdo slabše.

Svet za gospodarstvo je na zadnji seji opozoril na umetno ustvarjanje vtisa, da je poslovanje dovolj donosno. K temu vtisu pripomore obračunavanje zalog po cenah, po katerih zalog kolektiv ne bo mogel prodati, ter tako nizko obračunavanje amortizacije, ki še daleč ne zagotavlja obnavljanja delovnih naprav.

Predsednik sveta za gospodarstvo Tone Pate je na zadnji seji občinske skupščine posredoval mnenje članov, da je potrebno vplivati na samoupravne organe in počasno odpraviti plačevanje obresti na poslovni sklad, ki so dohodek federacije. Po njihovem mnenju obresti niso najbolj primerno merilo za obdavčenje.

Poslanec gospodarskega zbora Janez Mihevc je priporočal, naj delovne organizacije ne spreminjajo delitvenega razmerja v škodo skladov, ker bo podjetjem še kako manjkalo denarja za modernizacijo, saj banke ne bodo posoditi, če ni lastne udeležbe.

Kot še vedno doslej, kadar je občinska skupščina obravnavala gospodarstvo, so tudi tokrat odborniki opozorili na sedanje nemogoče stanje, ko skupščina za polovico obratov v občini ne vé, kako go-

spodarijo. Ti imajo namreč sedeže zunaj meja občine, njihova vodstva pa kljub večkratnim pozivom kaj malo zanimajo občinske potrebe in nočejo prostovoljno dati potrebnih podatkov. Ne zaleže nič; vse kaže, da so ta vodstva prepričana, da je manj razvita občina le v r. cenejše delovne sile, vse drugo pa je njihova stvar.

M. L.

TREBANJSKE IVERI

SE EN BLOK. 30. aprila je bil v Trebnjem tehnični prevzem novega bloka, ki ima 15 stanovanj. Čez pramike se je večina strank že tudi vselila.

POLN MOTEL MED PRAZNIKI. V prvem tednu maja so bile v motelu vsak dan oddane vse sobe. To je pravi začetek v letošnji turistično sezono, ki za ta motel obeta dobro boro.

BI KURILI S PLINOM? Tov. Starič, ki zastopa plinarno, je začel prodajati plin za uporabo v gospodinjstvu. Ker je znano, da je plin občutno cenejši kot drugo gorivo, in ker ima priležna opozorilni plin, niti ni tako nevaren, kot mnogi mislijo; zato se bo gotovo še več ljudi odločilo za takšno kurjavo.

TREBNJE praznuje

15. maja bo Trebnje slavilo krajevni praznik v spomin na svojo osvoboditev. Pripravljalni odbor je 6. maja določil takle spored: 14. maja zvečer — taborni ogenj in kresovi, 15. maja ob 15. uri — strelsko tekmovanje, ob 16.30 — odbojka: Trebnje: Novo mesto, ob 18. uri — s'avnostna seja krajevne skupnosti, ob 18.30 — komemoracija pred spomenikom NOV, ob 19. uri — svečana akademija v kulturni dvorani, kjer bo nastopila tudi skupina ljubljanske Opere — zatem pa bo družabno srečanje.

Zeleni Jurij tudi v Šentrupertu

Jurjevanje je znan ljudski običaj v Beli krajini. Ker pa imamo na šoli učiteljico, ki je doma iz tamkajšnjih krajev, smo tudi pri nas letos priredili jurjevanje. V sredo, 24. aprila, smo se zbrali pred šolo, kjer nas je čakal zeleni Jurij. Skupaj smo šli do Blaževih in trobili na rogove. Na pragu nas je čakala gospodinja, ki nas je postregla z domačim kruhom in jajci. Zapeli smo pesem o zelenem Juriju, dali gospodnji vejico od koša in se potem napotili še k Frelihovim, kjer se je prizor še enkrat ponovil.

Ko smo odhajali proti šoli, smo sklenili, da bomo drugo leto z zelenim Jurijem obiskali še druge hiše.

JANEZ KVAS, NOVINARSKI KROZEK, SENTRUPERT

Srečanje juriščačev v Primštalu

Prvega maja je bilo pri Cirilu Vidmarju v Primštalu pri Sentjanžu prijateljsko srečanje borcev jurišnega bataljona XV. divizije. Ta pogumna enota je bila znana po mnogih akcijah v Suhi krajini, vsekozi pa jo je vodil Rudi Pušenjak — Uragan, ki se je skupaj z okoli 30 borci udeležil srečanja. Nekaj časa je bil njegov namestnik tudi Ciril Vidmar. Bataljon je štel ob ustanovitvi 80 borcev, skozi njegove vrste pa je šlo nad 400 pogumnih partizanov.

Prvomajsko srečanje je organizirala ZB Sentjanž, sodelovali pa so tudi pionirji šentjanjske šole. Pozdravno besedo je imel tudi sekretar občinskega komiteja ZK inž. Albin Ješelnik, od drugih družbeno političnih delavcev pa sta se srečanja udeležila Viktor Auer, predsednik ObSS, in Maks Bilc, poslanec in direktor Kopitarne.

TREBANJSKE NOVICE

Predavanja in krvodajalstvo

V Sentjerneju se je 17. aprila sestel krajevni odbor Rdečega križa, pripravil delovni načrt za teden RK in za dan krvodajalcev ter obravnaval priprave na jesensko in zimsko dejavnost. Lani je dalo kri 125 ljudi, letos pa pričakujejo še boljši uspeh. Sklenili so tudi, da bodo v delovnih organizacijah zbirali denar za letovanje otrok. Marca je krajevni zdravnik dr. Vladimir Zorič predaval v Sentjerneju, Vrhpolju, Orehovi in na roditeljskem sestanku v Sentjernejski osnovni šoli o tem, kako si lahko ohranimo zdravje. V RK so bili zelo marljivi podmladkarji, ki imajo veliko zaslug, da se je število članov RK na sentjernejskem območju povečalo na 467.

P. T.

Včasih opekarna, zdaj hiše

23. aprila je občinska skupščina v Novem mestu sprejela zaizdatni načrt za območje Prečne, na katerem je bila pred leti opekarna. Zaizdatna površina meri nekaj več kot 5 ha, na njej pa bodo občani lahko sezidali 43 enostanovanjskih hiš. Za zaizdatno na prostoru nekdanje opekarne se zanimajo delavci, ki so zaposleni v Bršlinu in v Zalogu.

Proslava z recitalom

V počastitev obletnice Osvobodilne fronte in praznika dela je bila v četrtek, 25. aprila zvečer, v novomeškem Domu kulture proslava. O pomenu in vlogi OF ter o Socialistični zvezi kot njeni naslednici je govoril predsednik občinske konference SZDL Slavko Dokl. Za kulturni del prireditve so cilbani in pionirji pripravili skupinske recitacije, Oder mladih pa je nastopil z recitalom Borove pesnitve »Šel je popotnik skozi atomski vek«. Na proslavo je prišlo veliko občanov, predvsem dijakov iz srednjih šol.

Komisija za pomoč lovskim družinam

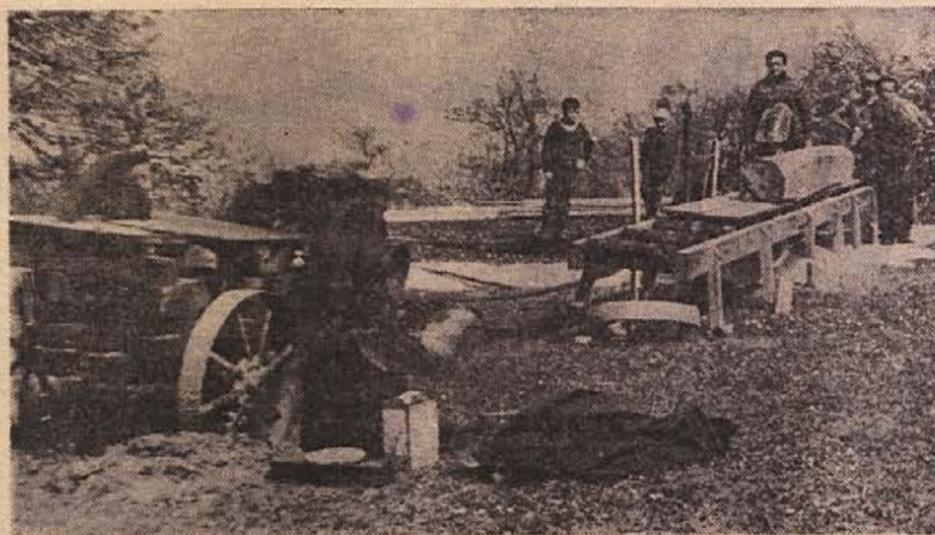
Upravni odbor novomeške lovske zveze je 16. aprila imenoval komisijo, ki bo lovskim družinam pomagala izdelati 5-letne gospodarske programe. Člani upravnega odbora so razpravljali o razvrstitvi lovišč v razrede, ob tem pa so spregovorili tudi o lovišču Zitni gori, ki ga upravlja Lovska zveza Slovenije. Seji je prisostvoval predsednik LZS Rado Pešaček.

Vavta vas: naposled le postaja?

Za avtobusno postajo v Vavti vas še vedno ni prostora. Posebna komisija se je pred dnevi spet sestala in ugotovila, da je najprimernejši prostor za postanek avtobusov pri Bredavski hiši. Ker je to le predlog, se še ne da reči, če bo postaja res na tem mestu.

Stražane pa žuli vprašanje javne razsvetljave. Ljudje so že večkrat povedali, da bi naredili marsikaj brezplačno, če bi začeli urejati javno razsvetljavo.

Na križišču v Straži je predvidena bencinska črpalka. Postavili naj bi jo že letos. Stražani upajo, da bodo ta prepotrebni objekt res dobili. Če črpalke ne bodo kmalu postavili, bodo na tistem mestu uredili park.

Javorčani in Banovci so najeli krožno žago, da jim doma razreže hlodovino, medtem ko so do zdaj hlode vozili v dolino. Zagarjem, ki so doma iz okolice Banje Luke, gre delo hitro od rok in razžgajo na dan tudi po 12 m³ hlodovine. (Foto: Polde Miklič)

NA SKUPŠČINI ZZB NOV V NOVEM MESTU SO SKLENILI

Iz opazovalnic v sredino življenja!

»Dokler bomo mogli, bomo v prvih vrstah za družbeni napredek,« so poudarili nekdanji borci NOV iz novomeške občine

»Borci NOV ne smemo biti samo opazovalci, marveč zavzeti družbeno-politični delavci,« je poudaril med drugim Miloš Jančič v uvodnem poročilu na skupščini ZZB NOV v soboto, 27. aprila dopoldne v novomeškem Domu kulture.

»Podpiram stališče, da se moramo borci bolj uveljaviti,« je v razpravi dejal Rihard Romih. »Če ne bomo mi aktivni, bo aktiven kdo drug v drugi smeri, to pa nam ne bo vseeno,« je poudaril.

Podpredsednik občinske skupščine Avgust Avbar je opozoril na možnost, da bi lahko nekaj stanovanjskih in drugih razmer uredili, če bi dobili ustrezen del sredstev, ki so se zbrala od pokojnin pri republiškem zavodu za socialno zavarovanje. Predstavnik upokojujencev Marcel Godnik je pojasnil, da bo možno omenjena sredstva dobiti letos.

Janez Potočar je poročal o težavah, ki jih ima komisija za ugotavljanje posebne delovne dobe. Omenil je, da so zahtevki, ki so jih prosti še pravočasno vložili, večkrat precej čudni. Tako je komisija dobila tudi zahtevek

»Vodomci« s sandolini

V odredu gorjanskih tabornikov v Novem mestu so »vodomci« četa, ki se učvarja predvsem z vodnim taborništvom. »Vodomci« so naredili čolnarno na nekdanjem perišču pri Krki in uredili delavnico na prostem. Do zdaj so si sami naredili šest sandolinov in večji čoln.

Lovski nasvet kmetovalcem

Novomeška lovska družina je plačala lani za škodo, ki jo je divjad povzročila na kmetijskih površinah, 3280 din in 80 par. Za redno vzdrževanje lovišča je bilo porabljeno 17.323 din in 90 par.

Lovska družina se je za leto odločila, da bo opozorila kmetovalce, naj zaščitijo poljske pridelke pred divjadjo. Njive bo treba zavarovati na način, ki je že v navadi — z žico in konzervnimi šcatlami. Če njive ne bodo tako

nekoga, ki je hotel imeti priznано posebno delovno dobo zato, ker je tega in tega leta videl partizanskega aktivista,« je povedal.

Zvone Suštaršič, direktor KZSZ je omenil, da bo služba za socialno zavarovanje maja zamenjavala zdravstvene izkaznice za kmete. Povedal je, da bodo vzeli izkaznice vsem, ki ne bodo plačali obveznosti. To bo doletelo tudi nekdanje borce, ki se preživljajo s kmetijstvom. »To bo hud problem in ga brez sodelovanja vseh družbeno-političnih dejavnikov ne bo možno rešiti,« je poudaril.

Sekretar občinskega komiteja ZKS Slavko Vute je me

nil, da bodo akcije uspešne le tedaj, če ZZB NOV ne bo nastopilo samo zase, izolirano.

Ivan Grašič in Boris Gabrič sta govorila o prenosu partizanskih tradicij na najmlajši rod. Gabrič je povedal, da je v šolskih učbenikih premalo gradiva o NOV, zato učitelji ne morejo zadovoljivo poučevati otroke.

Milica Šali je prebrala resolucijo, ki so jo s skupščine poslali Fronti narodne osvoboditve Južnega Vietnama. V resoluciji nekdanji borci NOV iz novomeške občine hrabro Vietnamce in obsojajo krutost ameriškega imperializma nad vietnamskim ljudstvom.

Septembra bo zborovala XII. SNOUB

V Novem mestu hkrati zborovanje XII. brigade, borcev za severno mejo in brigadirjev?

Stalni odbor XII. SNOUB, ki ima domičil v novomeški občini, je sklical 15. aprila v Novem mestu posvet o praznovanju 25-letnice ustanovitve te brigade. S predstavniki občine in družbeno-političnih organizacij so se dogovorili, da bo osrednja proslava ob pomembni obletnici XII. brigade 8. septembra v Novem mestu, in predlagali, da bi to praznovanje vključili v proslavljanje letošnjega občinskega praznika.

25-letnico ustanovitve XII. SNOUB bodo praznovali od maja do septembra. V tem času bo več prireditve, posvečanij brigadi. Med pomembnejšimi bo razstava dokumentov o življenju, delu in bojih XII. brigade. V drugi

polovici maja bo izšla v brošuri tudi zgoščena zgodovina te brigade, borci pa bodo o njej v šolah pripovedovali spomine. Na posvetu so predlagali, naj bi osnovnošolci iz obeh dominantnih občin — sevniške in novomeške — na javni prireditvi tekmovali v znanju o XII. brigadi.

Predstavniki družbeno-političnih organizacij so na tem posvetu predlagali, naj bi zborovanje XII. SNOUB združili z zborovanjem brigadirjev ob 10-letnici avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb in z zborovanjem (koroških) borcev za severno mejo.

Izlet na Kum

Novomeško planinsko društvo prireja izlet na dolenski vršac — Kum v nedeljo, 12. maja. Odbor bo ob 5. uri z avtomobili izpred hotela Metropol. Stroški za prevoz so 10,00 Ndin. Prijave zbira do 10. maja Babika Kos v knjižarni mladinske knjige v Novem mestu. V primeru slabega vremena bo izlet naslednje nedelje.

Planinsko društvo Novo mesto

Šolski vodnjak usahnil

Vodnjak mirmošeške osnovne šole je intos že zgodaj presahnil. Polmijo ga iz Temenice, že večkrat pa so vodno pripeljali iz Novega mesta.

84 par družbene pomoči za taborniško skromnost!

Pogovor s starejšino Brankom Lukičem o delu in načrtih Odreda gorjanskih tabornikov

Tovariš Lukič, ali napoveduje letošnja izredno razgibana dejavnost novomeških tabornikov preporod ali samo pozitivitev dela te organizacije?

Začel bi z dejstvom, da je odred gorjanskih tabornikov, kateremu sem starešina, tri leta — do lani — bolj spal kot delal. Lani smo vodstvo pomladili, v njem so samo štirje starejši od 20 let, in to se že pozna.

Koledar letošnjega odrednega dela je verjetno bogat. Dovolite pogled vanj?

Najprej o tem, kar je bilo: januarja — 6-dnevno taborjenje pod šotori na Gorjancih, 1. aprila — kresovi za dan MDB, 14. aprila — tabornišk. mnogoboj za Dolenjsko (zmag), 20. aprila — kresovi na Marofu (v počastitev kurirkove pošte), 21. aprila — naraščajniški mnogoboj v Brežicah, 23. aprila — tabornišk. mnogoboj za prvenstvo Slovenije; poleti pa — taborjenje v Ohridu s srečanjem z makedonskim tabornikom.

Šlišali smo, da bo vaš odred dobil v varstvo prapor Gorjanskega bataljona — B lahko kaj več povedali o tem?

Zelo na kratko: borbeni prapor Gorjanskega bataljona bodo novomeški taborniki dobili v varstvo na proslavi bataljona 9. junija v Kostanjevici.

Kako pa družba priznava vse to delo tabornikov?

V zadnjih petih letih smo dobili za osnovno taborniško

dejavnost povprečno po 1270 din (127.000 S din) na leto. V odredu imamo 150 tabornikov, družbena pomoč na enega tabornika pa je znašala povprečno 84 par (84 din). Zakaj samo toliko? Gotovo zato, ker se je glas tabornikov premalokrat oglašal v javnosti, v zahtevah pa so bili taborniki preskromni. Malo priznanja so deležni tudi taborniški aktivisti, čeprav se nekateri že po 15 let ukvarjajo z mladino. Zunanji ocenjevalci taborništvu ob vsem tem ne vedo, kakšno samoodpovedovanje je potrebno pri delu z mladino. Naj povem, da so do zdaj še vsi vodje tabornikov za taborjenje izrabili letne dopuste, da so prav tako plačali tabornino kot drugi taborniki, ne da bi dobili vrnjen en sam dinar.

Delegati za VI. kongres ZSJ

26. aprila je občinski sindikalni svet v Novem mestu izvolil štiri delegate za VI. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije: Jožeta Marolta, tajnika RS ZSS, Jožeta Blažiča, občinskega inšpektorja, Milana Blatnika, direktorja KOVINARJA, in Adolfa Suštaršiča, predsednika ObSS. Na tej konferenci so ocenili tudi predkongresne razprave o resolucijah razpravljali o družbenem in osebnem standardu stanovnjaški izgradnji, razvoju kulture, otroškem varstvu, varstvu pri delu in podobno.

Novo mesto: danes posvet o MDB

Predstavniki iz občin vzdolž avtomobilske ceste — Grosuplje, Trebnje, Novo mesto, Krško, Brežice in Samobor — se bodo danes v Novem mestu pogovorili o proslavljanju 10-letnice mladinskih delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto Zagreb-Ljubljana. Posvet so sklicali občinska skupščina, občinska konferenca SZDL in občinski komitei ZMS iz Novega mesta.

V občinskem štabu za obrambo ni gasilcev

Po posebnem republiškem zakonu o boju proti elementarnim nesrečam so vse občine dolžne ustanoviti posebne štabe in pripraviti ustrezne plane za hitro pomoč.

V številnih elementarnih nesrečah so bili prav gasilci tisti, ki so prvi priskočili na pomoč. To je namreč ena njihovih osnovnih nalog. V vseh občinah so zato pritegnili v te štabe sposobne gasilce — operative. Izjemo so tokrat naredili le v novomeškem občinskem štabu za obrambo pred elementarnimi in drugimi nesrečami, kjer ni niti enega gasilca.

RADIO IN TV SPREJEMNIKE vam takoj in poceni popravni RTV delavnica **TONE ROSTAN** Vrhovčeva 3, Novo mesto tel. 21.053

NOVOMEŠKA KOMUNA

Se bo povečal tisti odstotek v vrtcih?

Za varstvo otrok trenutno zagotovljeno le 280.000 din letno

Veliko zaposlenih mater in malo otroških vrteev — je v novomeški občini že znano nasprotje, nanj pa so opozorili tudi na seji občinske skupščine 23. aprila, ko so znova pretresali vprašanja otroškega varstva.

V novomeški občini je več kot 7600 predšolskih otrok in le 214 (ali 2,8 odst.) jih starši pošiljajo v vzgojno-varstvene ustanove. Za več kot 214 otrok pa v vrtcih tudi ni prostora. V občini je premalo vrteev.

Kako rešiti vprašanje otroškega varstva, ki je zlasti pereče zdaj, ko delovne organizacije prehajajo na nov delovni čas (s pristo soboto)? Kje dobiti denar za nove vrteev, da bodo vanje lahko poslale svoje otroke vse zaposlene matere? Ti dve vprašanji sta se globoko zavrtali v razpravo tudi na zadnji seji občinske skupščine.

Na podlagi zakonskih predpisov se bo letos v novomeški občini nabralo za otroško varstvo 280.000 din. Približno tolikšno vsoto bodo obvezni viri zagotovili tudi prihodnje leto. V dveh letih se do nabralo približno 600.000 din. Za uresničitev programa otroškega varstva pa bi morali v teh dveh letih zagotoviti 2.600.000 din.

Občinska skupščina je po večurni razpravi ugotovila, da tudi otroškega varstva ne bo mogoče rešiti brez pomoči delovnih organizacij, te pa naj bi pomagale urediti varstvo predvsem za otroke svojih delavcev in uslužbencev.

Večina odbornikov je menila, da bo treba razvojni program otroškega varstva znova obdelati. To nalogo

imajo pa jo tudi v Smarju,« so povedali te dni v novomeškem VODOVODU, ki gradi sentjernejski vodovod. Do zdaj so položili nekaj več kot 3 km cevovoda od izvira. Predvidevajo, da bodo čez štirinajst dni polagali cevi že v Sentjerneju. Tudi za rezervoar nad Smarjem je vse pripravljeno. Do jeseni pa bo tekla pitna voda tudi že v hišah. V Sentjerneju težko pričakujejo vodovod; te dni so sporočili, da so jim prišli usihati vodnjaki.

Voda že v Brezovici!

»Voda je že v Brezovici, imajo pa jo tudi v Smarju,« so povedali te dni v novomeškem VODOVODU, ki gradi sentjernejski vodovod. Do zdaj so položili nekaj več kot 3 km cevovoda od izvira. Predvidevajo, da bodo čez štirinajst dni polagali cevi že v Sentjerneju. Tudi za rezervoar nad Smarjem je vse pripravljeno. Do jeseni pa bo tekla pitna voda tudi že v hišah. V Sentjerneju težko pričakujejo vodovod; te dni so sporočili, da so jim prišli usihati vodnjaki.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jelka Tršelić iz Velikega Podloga — Aleksa, Marija Zupančič iz Dolnjih Lakovnic — Janjo, Tereziya Malenšek iz Mikot — Marijo, Marija Bambič iz Sentjerneja — Blaža, Slava Gačnik iz Male Bučne vasi — Petro, Marija Sašek iz Smolenje vasi — Martina, Neška Kozinc iz Dolnjega Boštanjca — Romana, Fani Drobnič iz Malenc — Marijana, Majda Skarja iz Skrljevega — Jožeta, Ivanka Sintič iz Avguština — Marto, Marija Bizjak iz Leskovca — Janeza in Marka, Marija Klobučar iz Uršnih sel — Franca, Tereziya Suštar iz Vrhovega — Jerneja, Marica Doljar iz Gornje Brezovice — Marijo, Anica Planinc iz Svibnika — Dalijo, Silva Flašja iz Gabrijel — Franca.

V treh dneh očisti oblačila neprekinjeno odprta kemična čistilnica nasproti prodajalnice BOROVO

GALEB ANTON OBERC

OGLEDALA

- kristalna
 - polkristalna
 - navadna
- 3-milimetrska uvožena vseh velikosti za opremo lokalov in stanovanj vam nudi

STEKLARSTVO
ŠIŠKO — KLOBUČAR
Novo mesto, Hladnikova 1
tel. 21-439

Novomeška kronika

■ **VODE IN ELEKTRIKE** je zadnje dni zlasti na desnem bregu Krke (v blokih ob Trdinovi ulici in Zagrebski cesti) večkrat zmanjkalo. Voda je prenehala teči popoldne do večernih ur ali pa je imela v tem času tako majhen pritisk, da ni bilo možno uporabljati pralnih in drugih gospodinskih strojev. Pri podjetju VODOVOD, ki oskrbuje mesto s pitno vodo, so povedali, da so v Trdinovi in Kristanovi ulici, na Zagrebski cesti na desnem in v Kostialovi ulici na levem bregu Krke ozka vodovodna grla. Pripomnili so tudi, da bi bilo več vode, če ne bi ljudje popoldne toliko zalivali vrta.

■ Z **GLAVNEGA TRGA**, večkrat na dan odpelje rumena cisterna pitno vodo na podzemlje, kjer v letošnji suši stradajo pitne vode. Iz Novega mesta vozijo vodu v Suho krajino, Mirno peč in druge kraje, kjer so presahli potoki, studenci in vodnjaki.

■ **AVTOBUSNI IZLET** v Dražgoše, Zelenike in na Vrhniko bodo priredili upokojenci 18. maja; odhod ob 6. uri. Izlet bo enodneven. Prijave bodo sprejemali v Društvu upokojencev v Citalniški ulici do 13. maja.

■ **SOPEK NAGELJNOV** so dali nekdanjemu priorju samostana v Pieterjahu dr. Edgarju Leopoldu Lavovu borci NOV na letni skupščini ZZB NOV 27. aprila v Domu kulture in tako dali priznanje nosilcu spomenice NOV in velikemu sodelavcu s slovenskimi partizani za njegovo delovanje med NOV in po njej do današnjih dni.

■ **PARKIRISČE PRI DBH** ob Trdinovi ulici bodo v kratkem

asfiralirali in ga izročili namenu. Na njem bo prostora za 19 osebnih avtomobilov, uporabljali pa ga bodo lahko vsi, ki so do zdaj svoja vozila parkirali kar na ulici pred banko.

■ **PRED PRVOMAJSKIMI PRAZNIKI** so na Glavnem trgu uredili okolje nove MERCATORJEVE blagovnice in ELEKTROTEHNE. Poleg obeh hiš so na novo uredili stopnišaste prehode z Glavnega trga v stranske ulice. V Vrhovevi ulici so uredili tudi pročelje Ribje restavracije in drugih stavb.

■ **GIBANJE PREBIVALSTVA** — Rodila je Rozalija Šiak s Šmihelske ceste — Matijo.

»Ema gospa je rekla, da se čudi, ko nihče ne pobira davka na prah iz sosednjih ulic, ki se nabira na zelenjavi in mesu na novomeški tržnici... Saj to je vendar prah posebne sorte!»

naj bi opravila predvsem komisija za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi. Skupščina je predlagala, naj bi napravili srednjeročni načrt otroškega varstva, to pa kaj kmalu, ker želi o otroškem varstvu razpravljati še pred svojimi poletnimi počitnicami.

Odbornik Erno Šali je povedal, da v Straži NOVOLES pomaga urejati vprašanje otroškega varstva. Odrli bodo — morda že jeseni — vrteev za 70 otrok s tem, da bo ustanova odprtega tipa.

Odbornik Rudj Mraz je med drugim povedal, da so v Bršlino že imeli denar za vrteev, vendar pa le-tega niso mogli urediti, ker niso dobili lokacije. Te izjave pa na skupščini ni nihče komentiral niti dal kakršnegakoli pojasnila.

PO KORAKIH REORGANIZACIJE

Tri vprašanja sekretarju ZK

Odgovarja Miroslav Vute, sekretar občinskega komiteja ZK Novo mesto — Tokrat vprašanje: kako in kaj delati, da bi čimprej uresnili vsebinsko reorganizacijo Zveze komunistov

— Kako si zamišljaš delo krajevne organizacije ZK ali pa organizacije ZK v podjetju na način, ki bi omogočil čimprej doseči vsebinsko preobrazbo?

— Nekateri naloge osnovnih organizacij ZK so enake. Te so predvsem skrb za idejno rast članstva, vključevanje članov v razne organe samouprave in delovnih organizacijah in družbi ter v delo društveno političnih organizacij v krajevni skupnostih itd. ZK pa se mora vedno bolj prek svojih članov uvrščati v vsa dogajanja družbenega ravnania. Vsebinska preobrazba ZK je predvsem v preobrazbi ljudi in članov ZK, ki morajo odločneje, dosledneje in hitreje usmerjati družbeni razvoj v vsaki osnovni celici naše družbe tja do najvišjih samoupravnih skupnosti v družbeno politični skupnosti.

V osnovnih organizacijah bi morali predvsem čvrsteje oblikovati lik komunista, zato bi moral vsak član čutiti za svoje ravnjanje največjo odgovornost prav nasproti osnovni organizaciji, kar pomeni največjo odgovornost do drugih komunistov, ki so vključeni v to osnovno organizacijo.

Zivljenje in družbeni razvoj nista zaprti v okvir osnovne organizacije ZK. Zato menim, da se v naših organizacijah morajo komunisti pripravljati na akcije v družbi, sočutni svoje poglede in oblikovati stališča, ki jih hočemo v širših ali ožjih družbenih skupnostih uveljaviti.

Odbornika Milica Šali in Boris Gabrič sta poudarjala predvsem, da bi moralo biti otroško varstvo poceni in dostopno tudi staršem z manjšimi osebnimi dohodki.

Poslanec Jože Glonar je menil, da bo treba proučiti možnost, da bi Novo mesto dobilo tudi varstveno ustanovo za dojenčke. Povedal je, da je veliko dojenčkov zdaj v zasebni oskrbi in da so take oskrbine zelo drage. Zavzel se je tudi za to, da bi pospeševali male šole.

»KRKA« svojim upokojencem

Pred prvomajskimi prazniki je novomeška tovarna zadržal KRKA obdarila svoje upokojence s po 40.000 Šdin. Darilo je bilo tudi nadomestilo za nekdanji K-15. Upokojenci so hvaležni za pozornost svoje delovne organizacije.

Douneti moramo, da bomo dotle, dokler bomo samo sprejemali sklepe in določali linijo, ne pa jih tudi v praksi uresničevali, še vedno samo govorili o najnujnosti preobrazbe v ZK. Sicer pa ta proces ni nikoli zaključen in življenje ter razvoj terjata nenehne preobrazbe v mišljenju in preobrazbi ljudi, seveda pa tudi naše organizacije.

Enotnih receptov za delo ni. Težko pa je določiti tudi generalno linijo za delo osnovnih organizacij. Našel bom torej le nekaj glavnih nalog, ki nas čakajo pred kongresom ZK. Te naloge so:

1. Hitreje moramo pritegovati mladino v ZK, da bi v naše delo pritegnili nove ideje in mlade sile.

2. Močneje moramo komuniste usposabljalati za naloge v družbenem razvoju (študij, izmenjavapogledov in stališč, individualno spoznavanje objektivnih zakonitosti razvoja za oblike dela znotraj ZK, ki jih moramo hitreje uvajati v našo prakso).

3. Analizirati moramo svoje delovanje, ga usmerjati in sproti korigirati, ali skratka: oblikovati lik komunista revolucionarja v današnjih pogojih in v tem procesu odstraniti iz ZK vse tiste, ki nam kvarijo ugled. Če predvsem zadnji nalogi ne bomo posvetili dovolj pozornosti in volje, nam tista prva ne bo uspela. Mladina bo vstopala v ZK le, če bo v njej videla možnost za uresničitev svojih teženj. Težnje mladih ljudi pa so večinoma napredne.

LOVEC, lovska zadruga, NOVO MESTO, Cesta herojev 8

Prodajalna je dobro založena z vsemi vrstami lovskih in športnih pušk, vsem lovskim priborom, ribiško opremo in opremo za izletništvo. Obiščite nas!

TONE KNEZ: IZ NOVOMEŠKE PRADAVNINE

8. NADALJEVANJE

Vsa ta dogajanja se najlepše zrcalijo v grobovih tedanjega časa, ki so nam še vedno glavna opora za poznavanje te dobe. Velike spremembe v gospodarskem in družbenem življenju so narekovale tudi spremembe pri obredu in načinu pokopavanja. Odslej naprej iliri svojih mrtvih ne sezigajo več, temveč jih pokopavajo z vso opremo in okrasjem, ki so ga nosili za življenja. Socialna diferenciacija in družbeni položaj se prenašata iz življenja tudi v mesto mrtvih. Grobna konstrukcija ni več enostavna in grobovi niso več brezimni. Odličnejše osebe pokopavajo tudi že v preprostih lesenih krstah. Na grobove začno nasipavati zemljo — nastajajo gomile, tako značilna pokopališča halštatskih ilirov, s katerimi je tako bogata prav dolenska dežela. Število grobov v posameznih gomilah je zelo različno, kot se gomile tudi že na zunaj razlikujejo po velikosti. Poznamo gomile samo z enim ali dvema groboma, lahko je družinska grobnica z več pokopi, običajno pa najdemo v gomilah več desetnih grobov, za katere menimo, da so rodovne grobnice. Najzanimnejše med njimi, na primer tiste v Stični in na Magdalenski

Bronasta vedrica — situla, ki jo je izkopal Dr. W. Šmid v Malenškovi gomili 1905. Čeprav je močno poškodovana, se vendarle vidi, da je bila okrašena z iztočnicami geometrijskimi motivi. Take vedrice so uporabljali kot posode za dragoceno pijačo ob prazničnih dneh. Podeljevali pa so jih tudi kot nagrade zmagovalcem v tekmah in rokoborbi.

izdelane diademe, ki jih je »prva dama« nosila okrog čela. K nogam pa so jim položili še več lončenih posod s hrano. Poleg nekaterih razmeroma še dovolj dobro ohranjenih halštatskih gradišč so ilirske gomile najlepši arhitektonski spomeniki naše prazgodovine, neme priče veličine in moči tistih prebivalcev, ki so v zadnjem tisočletju pred našim štetjem prvi intenzivno naselili in kultivirali našo zemljo, doživeli tu svoj največji razcvet, pa tudi svoj zaton.

Taka halštatska gomilna grobišča z bogatimi najdbami pozna tudi Novo mesto, čeprav gomil danes zaradi izkopavanja in zazidav ne moremo več videti, oziroma jih komaj še zaznamo. Pokopališča prahistoričnih ilirov v Novem mestu so bila na več mestih. Eno je bilo na Marofu, na travniški ravnici severno nad Kettejevim drevoredom in nad utrjenim gradiščem, odkoder se odpira lep razgled na Bršlino in proti Hmeljniku. Tu lahko opazimo še komaj zaznavno sled ene gomile. Na tem travniku sta bili dve gomili, ki ju je 1894 prekopaval Pečnik za Prirodoslovni muzej na Dunaju.

Bronasti trinožni kotliček (visok je 43 cm) so izkopali junija 1941 v Kandiji, po vsej verjetnosti v isti gomili kot dve leti prej bronasti oklep. Ta kotliček je služil kot daritvena posoda, kar nam povedo upodobitve na situlah. Ker se take posode zelo redko najdejo, sklepamo, da so kotliček položili v grob neki zelo odlični osebi. Kotliček hrani Narodni muzej v Ljubljani.

gori, so krile v sebi celo nad dvesto grobov. Te največje gomile so podobne že kar majhnim gričkom, saj merijo do 7 metrov v višino in nekaj desetnih metrov v premeru. Domnevamo, da so v takih gomilah pokopani člani ene plemenske skupnosti. Praviloma so grobovi v gomili razporejeni v več ali manj koncentričnih krogih okoli centralnega groba velikaša in njegove družice. Po navadi so gomile na zunanjem robu omejene z vencem zloženega kamenja. Osrednje grobove v velikih gomilah, ki so zelo bogato opremljeni, imenujemo knežje grobove. Po navadi so te halštatske aristokrate pokopavali skupaj s konjem v svečani opremi. Tako lahko najdemo v takem knežjem grobu bronasto čelado ali celo oklep, več sulic, sekire, okrašene kotličke, dekorativne bronaste plošče za pas in več keramičnih posod, v katere so dajali popotno hrano

Bronasta posoda z ročajem, valjaste oblike, z narobnim platiščem, ki jo strokovno imenujemo cista. Tudi te posode so uporabljali za pijačo. Cista je prav tako izkopal 1905 Walter Šmid v Malenškovi gomili.

HELENA PUHAR Matjaž in Alenka 20

V vsem tem je gotovo veliko lepote in nedvomno je ta pojav največje čudo narave. Seveda pa lahko ta sposobnost — kot vsaka — človeška tudi onesreči, če ne ravna z njo pametno. Lahko si recimo misliš, kakšno razočaranje je za žensko, če zanos z njo sploh nima rad, ki je potem še pogleda ne ali morda celo še za otroka ne skrbi. V takem primeru pade veliko večje breme na žensko, zato mora biti predvsem ona še bolj previdna in razsodna v tem, kdaj in s kom ima razmerje. Vedeti je namreč treba, da lahko prav vsakemu spolnemu razmerju sledi zanositev. Sicer pa imaš časa za premišljevanje o teh stvarih še dovolj. Zdaj boš stopila šele na prag življenja in pravega zanimanja za spolnost. Rada bi le eno — da bi v meni zmeraj videla človeka, ki ti je pripravljen prav in koristno svetovati.

Ker sta se precej zakasnila, sta morali kar krepko pohiteti s pripravljanim večerje.

O nekaterih težavah fantovstva

Po zadnjih pogovorih nista dajala oče in mati otrokoma nobenih posebnih pobud več za pomenke o spolnosti. Menila sta, da sta jima glavne stvari povedala in ju zmerom

opozarjala na to, da spolnost ne smeta imeti za nekaj, o čemer se ne bi mogla pogovarjati z njima. Zdaj sta otroka že v letih zorenja in je njuna stvar, koliko se želita svoje skrbi in pomisleke obravnavati z roditeljsma. S prepogostim vračanjem na ta vprašanja bi spolnost prej preveč poudarjala, kot pa ji prisojala pravšnjo mero pomena. Skratka, sklenila sta pustiti ju in čakati, kdaj in v kakšni obliki bosta morda fant in dekle sprožila novo vprašanje. Prvi je storil to Matjaž.

Bil je vroč poletni dan. Namenili so se na kopanje, toda Alenka ni mogla iti. Oče in fant sta šla sama, mama in Alenka pa sta ostali doma. Matjaž je nenadno odpoved sprejel z razumevanjem; kazno je bilo, da se je, kakaj si je sestra premislila. Ko je oče na poti namenoma mimogrede omenil, da je škoda, da Alenka ni mogla iti, ko je tako lep dan, se je Matjažu naenkrat razveselil jezik:

— Najbrž ima tisto, ne, kar imajo le ženske?

— Menstruacijo, da, — je brž rekel oče.

Proti pričakovanju ga je fant presenetil z novo pripombo:

— Fantje oziroma moški pa tega nimamo.

Oče je bil zelo vesel, ker je čutil, da je bil njegov dosedanj pouk fantu v tem pomanjkljiv.

— Tako vidnega in stalno ponavljajočega se ni, to je res. Toda neko posebnost pa prinesejo ta leta tudi fantom in se posebej fantom. Včasih se na primer v modih nabere toliko semen, da se ga mora raznebiti. V takih primerih včasih fantom ta odvečna tekočina sama odteče. Največkrat ponoči v spanju. To imenujemo nehoteni izliv semen ali polucijo. Ne nastaja redno, marveč različno, pri nekaterih pogosteje, pri drugih manjkrat ali celo nikoli. Fantje, ki jim ni nihče o tem nikoli pravil, so spriču tega večkrat prestrašeni ali celo zaskrbljeni. Mislijo, da se jim je kdove kaj zgodilo, da so morda bolni. Pa ne gre za bolezen ne za kakoli nenavadnega ali čudnega.

Taki nehoteni izliv so zlasti pogostni v letih zorenja in sploh v mladosti. Kasneje se organizem umiri in človek si tudi uredi življenje in spolne odnose, pa je tega vse manj oziroma sploh ni več. Glavno pa je, da veš, da to sploh ni bolezen in tudi nič posebnega.

V tem času sta prišla že do kopalnice. Fant je predlagal, da bi si izbrala koticček, kjer bi bila lahko sama. Oče je slutil, da bi morda rad še

o čem govoril, in mu je seveda rad ugodil. Ko sta sedela, mu je željo prebral kar iz oči.

— Veš, fantom pa so taki izlivi prijetni, da si jih celo zaželijo in jih z draženjem spolnega uda tudi sprožijo. V takem primeru seveda ne moremo več govoriti o nehotenem, marveč o hotenem izlivu. Ta pojav imenujemo samozadovoljevanje ali s tujim izrazom masturbacija, včasih boš slišal tudi izraz onanija. Ljudje radi, vendar zmotno mislijo, da se samozadovoljevanje pojavi šele v tvojih letih, to je v puberteti, v letih

France Slana: Razmišljajoči Matjaž

zorenja. Večkrat naletimo nanj že tudi pri mnogo mlajših otrocih, čeprav je tedaj zaradi nezadostnosti nekoliko drugače izraženo, denimo, ne pride do izliva. Napačno je tudi mnenje, da nastane samo pri fantih. Res je pri njih bolj pogostno kot pri dekletih in zaradi razlik med spoloma tudi drugačno. Eni in drugi se zatekajo kdaj k samozadovoljevanju zaradi prijetnih občutkov, ki jih prinaša. Največ samozadovoljevanja je v razdobju spolnega zorenja.

Mlad človek naj veliko dela, goji šport, se dovolj giblje in živi sredi vselega društvenega življenja!

Fant je mirno ležal na prostoru in pretresal kamenčke iz roke v roko. Vpraševal ni, vendar ga je stvar očito zelo zanimala. Oče ga je razumel in nadaljeval:

— Včasih so imeli samozadovoljevanje za pravo strahoto. Menili so, da povzroči ne vem kakšne bolezni, sušenje hrbteničnega mozga in celo blaznost, moško spolno nemoč ali impotenco in kdove kaj še. Zdaj pa vemo, da

samozadovoljevanje ne zapusti nobenih posledic.

Vendar če se mlad človek temu vda, izgubi smisel za druge, življenjsko važne reči. To je velika škoda, kajti to mu zmanjšuje uspehe na različnih področjih, tako pri učenju in pripravi na poklic, kakor tudi pri športu in pri drugih dejavnostih, s katerimi se mladi ljudje ukvarjajo v prostem času.

Nekateri ljudje, ki so se na samozadovoljevanje preveč navadili, pa celo tudi izgubljajo smisel za druženje z ljudmi drugega spola, z druženjem z vrstniki nasploh. To je spet velika škoda, zakaj človek obogati, če se družiti z drugimi ljudmi, izmenjava z njimi misli, z njimi dela, se veseli in zabava.

Mlad človek je poln sil, zato je priporočljivo, da veliko dela, goji šport, se dovolj giblje in udeležuje društvenega življenja.

Zanemarjanje druženja z drugimi ljudmi in pretirano sedenje, se celo ob cenenih ljubezenskih romanah in filmih ter podobni navlaki, gotovo pospešuje samozadovoljevanje. Sicer pa je poglavito, da veš, da je to znanje nedoraslosti in nezrelosti. Zato je potrebno, da si utrujamo voljo in da se učimo obvladati se. Kolikor bolj se kdo počuti zares fanta in mladega moškega, odraslega človeka, toliko manj kaj takega dela. Zna se obvladati in noče, da bi ravnal kot nedorasel in nezrel človek.

Samozadovoljevanje je bolj ali manj prehodni pojav, ko človek ni več otrok, odrasel pa tudi še ne. Ko smo zares odrasli, hočemo več kot pa zgolj samozadovoljevanje. Predvsem se hočemo trajno vezati na človeka, ki bi nas iz vsega srca ljubil in bi ga mi ljubili ter si z njim uredili skupno življenje in skupen dom. Človeka, ki bi delil z nami, mi pa z njim, tako zadovoljstvo kakor tudi težave življenja...

Pogovor o moči spolnega nagona in previdnosti v odnosih

Matjaž je lepo razvit fant in Alenka mlado, čedno dekletce. Matjaž je obiskuje plesne vaje na šoli, kar mu Alenka, ki je mlajša in še nima te pravice, na vso moč zavida. Oba pa sta predvsem navdušena tabornika. Roditelja nobenega v stikih z mladimi ljudmi različnih spolov in podobne starosti ne ovirata, pač pa ju — kot doslej — skušata tudi v teh stikih voditi in jima odnose med fanti in dekleti trezno pojasnjevati.

Helene Puhar ni več

Med prvomajskimi prazniki smo slišali radijsko vest, ki smo ji komajda verjeli. Da bi Helena Puhar, vsa polna življenja in delovnih načrtov, tako nenadoma omahnila? Pa je vendarle res in njen grob so številni prijatelji, znanci, otroci in starši že zasuli s cvetjem.

Helena Puhar je bila v javnosti znana po vzgojnih prispevkih, ki so jih objavljali številni časopisi in revije. Napisala je tudi nekaj knjižic, med katerimi je najbolj uspela »Matjaž in Alenka«, ki jo ponatiskujemo tudi v našem listu. Razen tega je opravljalna težko in odgovorno službo kot vzgojna svetovalka v Ljubljani, bila pa je tudi aktivna družbeno-politična delavka.

Kdor je s tovariščico Puharjevo le enkrat govoril, je v njej lahko takoj spoznal osebnost in izredno voljo do dela. Njeni sodelavci iz vzgojne posvetovalnice, s katerimi se je srečevala vsak dan, pa so ji med drugim napisali v slovo:

»Ta nepojmljivo aktivna ženska, ki smo se ji vsi čudili, kako more tako uspešno in učinkovito uporabljati in deliti svoje sile med številno družino, naporno službo, nenehno publicistično delo in stalne nastope v javnosti, je začela delovati na vzgojno izobraževalnem torišču tik pred vojno kot učiteljica. Svoje človeško poslanstvo je uresničevala z aktivno udeležbo v NOB in takoj po vojni kot članica glavnega odbora AFZ. Nikdar pa ni pozabila na vlogo ženske - matere. Tudi tu je znala ohraniti ravnovesje med razumom in čustvi, to svojo izredno značilnost, ki jo je varovala pred ekstremističnimi stališči. Imeli smo srečo, da smo delali ob njej in se od nje učili.«

Vrzel, ki je nastala v našem javnem življenju po smrti Helene Puharjeve, bo težko zapolniti.

Pisma, ki so jih napisale tuje roke...

Zadnje tri tedne smo dobili precej pisem, v katerih neznani pisci in ljudje z izmišljenimi podpisi (to smo ugotovili ob naših obiskih v različnih krajih!) sporočajo svoja mnenja, ogročenje, jezo, razočaranje in grožnje, ker objavljamo v našem tedniku na tej vzgojni strani spis Matjaž in Alenka. Nekaj teh pisem objavljamo danes v prvem delu našega časnika, nekaterim »neznanim junakom« in ljudem, ki so se skrili za tuja imena, pa bomo izjemoma odgovorili še enkrat na tej strani.

Med pošto, ki je prihajala na naš naslov, smo brali tudi takele svetke:

»Kako ste licemerni in enolični vi, ne pa uredništvo vskega lista DRUZINA in še manj OGNJISCA. To je zelo

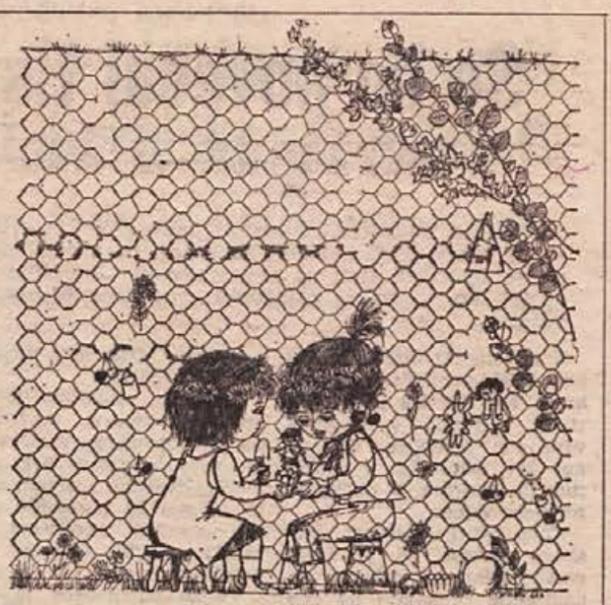
razburkalo prebivalstvo majhnega kraja. Nekulturno je, da si upate tako direktno objavljati navete za spolno življenje, ki nam jih daje verski list OGNJISCE. Vidno ste pokazali, da ste iskači stavek, s katerim bi naravnost omešili nauke OGNJISCA. Toda na žalost vam to ni uspelo. Ali se kdaj uredništvo OGNJISCA spotika v Vaš list? Mirno lahko rečete mes. No, pa primerjajte vaš list z OGNJISCEM, ki nam daje toliko naukov, to je prava hrana za nas mlade, ne, za nas vse. Ne recite, da je to religiozno in da je to pisal kak verski zagriženec. Ne, tola hoče se resnica...«

Podobnih pisem z različnimi grožnjami, neumnostmi, versko zagriženostjo in podobnim gradivom je bilo nekaj

iz različnih manjših krajev, pisci pa so jih oddali v bližnjem večjem mestu, hoteč še tako skriti »zaadnjo sled« pisca. Dejali smo že, da dobivamo pisma z izmišljenimi podpisi in z imeni oseb, ki jih sploh ni na svetu. Ni težko za takimi sestavki prepoznati tudi tujih rok, ki včasih vodijo pisce teh skromnih pisem, v katerih pa je skrito precej zlobe, hinavoščine, predvsem pa onemogel jeze in besa nad vsem, kar je sodobno, napredno in ljudem všeč.

Naj povemo še enkrat: nepodpisana pisma oz. pisma z izmišljenimi (zlaganimi) imeni romaajo v koš. Njihovi duhovni očeti tako mesto tudi zaslužijo.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Ančka Gošnik-Godec: ilustracija k zgodbi Ele Peroci OGRAJA V ROZAH

Pogovor z zdravnikom Pravilna in potrebna prehrana

Kalcijeve soli so osnova za okostenevanje. Brez prisotnosti vitamina D ali kalciferola okostenevanje ni mogoče. Kosti rastejo do 35. leta starosti, potem počasi upadajo do 65. leta, pozneje pa je upadanje hitrejše. Otroki potrebuje veliko kalcija že v razvoju v materi, kjer ga dobi iz materine krvi, po rojstvu pa iz mleka. Kalcij je nujen tudi v krvi, kjer mora biti njegova sorazmerna količina stalna, sicer se pojavijo krči. Brez kalcija ni živčne prevodnosti niti strjevanja krvi, pa tudi fizikalno-kemični procesi v celicah niso uravnovešeni. Odrasel človek ga potrebuje na dan 0,8 grama, nosečnica 1,5 grama, doječa mati 2 grama. Otroci do 10. leta starosti ga potrebuje 1 g dnevno, v dobi pred zorenjem 1,2 grama, v dobi zorenja do 20. leta — fantje 1,4 grama na dan, dekleta pa 1,3 grama na dan. Največ kalcija dobimo v mleku in siru, v jajčnem rumenjaku, deloma v trdi vodi. V drugih živilih ga je manj.

Zelezo je osnova za rdeče krvno barvilo, pa tudi celice ga potrebujejo za svoje celično dihanje. Če je železa premalo, se razvije slabokrvnost in zaradi tega težavno dihanje, pomanjkanje kisika, s tem v zvezi pa še druge težave. Ker ga je v mleku premalo, se lahko zgodi, da dojenček postane slabokrven, če ga hranimo le z mlekom. Zaloga železa, ki jih dojenček prinese na svet v svojih jetrih, trajajo le okrog pol leta. Odrasel človek potrebuje 8 mg železa na dan, nosečnica 15 mg, doječa mati približno enako. Ustrezne količine veljajo za otroke in odradščajočo mladino. Največ železa dobimo v krvi, na primer v krvavicih, vranici, jetrih, pa tudi v spinaci, regratu, korenju, paradizniku, rdečem zelju in zeleni solati, nekaj ga je tudi v sadju.

Kalij, natrij in klor urejajo osnovno preosnovno in ravnovesje vode v telesu, pa še solno kislino v želodcu. Zapleten sistem kalijevih in natrijevih soli v krvi in tkivnih tekočinah je važen regulator ozmoškega pritiska in dihanja. Kalija je dovolj v vsaki hrani, natrij in klor pa do dibo v kuhinjski soli, ki jo potrebujemo dnevno 12 gramov. Jedi navadno solimo, večkrat pa je sol že v jedeh. Če se potimo, potem sol z znojem izločamo; tedaj potrebujemo še več soli.

Fosfor je v telesu vezan s kalcijem. Pri odraslih je razmerje fosfor : kalcij 1,5:1, pri nosečnicah pa 1:1. Največ fosforja je v kosteh, nujen pa je tudi za sestavo beljakovin in maščob. Tudi presnova sladkorjev ne gre brez fosforja. Zelo dosti ga je v osrednjem živčevju. Dnevna potreba po fosforju je 1 gram. Dobimo ga v mleku, mesu in jajčnem rumenjaku.

Brez bakra po najnovejših raziskavah ne bi bilo rojevanja krvi oziroma obnavljanja te važne tekočine. Najdemo ga povsod v tkivih. Potrebujemo ga 10-krat manj kot železa. Ker ga je v vsaki hrani nekaj, ga pojemo dovolj.

Jod je sestavni del izločka žleze ščitnice. Če ga ni dovolj ali pa ga sploh manjka v hrani, se razvije golša. To se rado dogaja povsod tam, kjer je morje daleč. Da bi golšo preprečili, dodajajo jod kuhinjski soli že pred prodajo. Zato pri nas pomanjkanja joda ni več. Dosti joda dobimo tudi v morskah in sladkovodnih ribah, zelenjavi in jajcih.

Fluor preprečuje piškavost zob. Zato ga dajemo šolskim otrokom v obliki tablet. Brez žvepla ni nohtov, pa tudi ne povrhnjice kože; silicij je potreben za lase. Vsak element ali njegova spojina ima svoj pomen v telesu. Ker gre tu za izredno majhne količine ali pa za količine, ki so v hrani že tako prisotne, se v to ne bi podrobneje spuščali.

6. VITAMINI

Za pravilno delovanje človeškega organizma so nujno potrebni vitamini. Če manjka ta ali oni vitamin, zbolimo. Razvije se bolezen, ki ji pravimo avitaminoza in jo imenujemo po vitaminu, ki manjka, na primer avitaminoza C. Vitamina pa je lahko samo premalo, potem pravimo temu hipovitaminoza. Vitamini niso le zaščitniki zdravlja, delujejo tudi pri važnih življenjskih procesih, posebno pri presnovni hrani. Delujejo vedno v zvezi z encimi ali fermenti, nekateri pa v zvezi s hormoni. Dolgo časa so mislili, da telo vitaminov ne more sestaviti, sedaj pa vemo, da nekateri lahko. Najnovejša razdelitev vitaminov temelji na njihovih učinkih v zvezi z encimi in hormoni, pa jih zato razdelimo na endoencimovitamini in eksoencimovitamini, kar odgovarja njihovega delovanja v celici ali pa izven nje. Ker pa je stara razdelitev vitaminov bolj znana, jih bomo razdelili na:

NESREČE

Nesreča pri streljanju z možnarjem

V Loki pri Črnomlju so na predvečer 1. maja fantje postavljali mlaj, zraven pa poškali z možnarjem. Zaradi neprevidnega ravnanja in premočnega razstreliva je možnar razneslo. Lukancičev Tone, ki je stal najbliže in je bil najbolj pogumen, je bil teže poškodovan: ožgalo mu je obraz in prebilo lobanjo. Tri dni je bil nezavesten v novomeški bolnišnici. Srečo je imel, če jo bo odnesel brez trajnih posledic.

Podobnih nesreč pri streljanju z možnarji je bilo že precej, zato bi bilo bolje, če bi v bodoče tak način manifestacij opustili. K. W.

Vol in avto trčila

Avto in vol sta trčila na cesti pri Travniku v Loškem potoku. Nesreča se je zgodila 30. aprila ob 20. uri, ko je Jože Lavrič iz Travnika vodil vola proti domu, vanj pa je trčil osebni avto, ki ga je upravljala Anton Vesel iz Ljubljane. Vol si je pri trčenju zlomil nogo in so ga morali zaklati. Škoda se ni ocajnena. Vendar vse kaže, da bosta morala pred sodnika za prekrške šofer in vodič vola; prvi je namreč vozil preveč po levi strani ceste, drugi pa bi moral imeti vola navezanega.

Z motorjem na travnik

5. maja popoldne sta se pri Dol. Kotu prevrnila s motorjem voznik brez izpita Franc Vidmar iz Petan in lastnik vozila Anton Košir iz Birsne vasi. Vidmar se je pri padcu tako poškodoval, da so ga morali odpeljati v bolnišnico, medtem ko je dobil Košir le odrgnine. Vidmar in Košir sta se peljala iz Soteske proti Dvoru.

Avtomobiloma sneli tablice

Pri Malem Lipovcu sta se 5. maja zaletela z osebnima avtomobiloma Stefan Hren iz Srednjega Lipovca in Ivan Rober iz Ribnice. Vozili nista bili sposobni za nadaljno vožnjo, zato so jima sneli registrske tablice. Hren je vozil po levi strani ceste.

Volkswagen v fička

Rudi Zerav iz Osijeka se je 4. maja dopoldne pripeljal s osebnim avtom v Dolenjske Toplice in zavil na parkirališče. Za njim se je precej hitro pripeljal s volkswagenom domačin Roman Kavčič in trčil v Zeravovega fička. Škodo so ocenili na 500 din.

S ceste v ograjo in na travnik

Jernej Božič s Šebarskega vrha pri Idriji se je 3. maja peljal s nemškimi osebnim avtomobilom iz Trebnjega v Mirno. Zaradi neprimerne hitrosti je avto pri Gomili zaneslo v železno ograjo, od tam pa po nasipu na travnik. Sopotnica Frančiška Božič se je hudo poškodovala in so jo odpeljali v novomeško bolnišnico. Škodo so ocenili na 10.000 din.

Zagrebian »obsedel« v jarku

3. maja zjutraj so je zagrebški inženir Safet Aganović peljal s osebnim avtom iz Metlike v Novo mesto. Pri Trnovcu ga je zaneslo na strmino, od tam pa je zdrknil nazaj in običal v jarku. Škodo so ocenili na 2.000 din.

Someščana na ozki cesti

2. maja sta se na ozki cesti med Zvirčani in Strugami srečala in se zaletela z osebnima avtomobiloma Vladimir Kočvar in Janez Merhak iz Kočevja. Kočvarjeva žena si je poškodovala glavo in nogo, Kočvar pa gleženj. Voziloma so odvzeli registrske tablice. Škodo so ocenili na 7.000 din.

Potnica skočila iz avtobusa

Angela Senica iz Sel pri Dolenjskih Toplicah se je 21. aprila zvečer pripeljala z avtobusom. V Podturnu je pozabila izstopiti, zato je skočila iz avtobusa, ko je že odpeljal naprej. Potnica sprva ni čutila poškodb, čeprav je padla, naslednji dan pa je onemela. Odpeljali so jo v novomeško bolnišnico.

NOVOTEKS

tekstilna tovarna — NOVO MESTO

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

osebnega avtomobila
ZASTAVA 750,

leto izdelave 1965, izključna cena 8.000 din.

Licitacija bo 13. maja 1968 ob 10. uri v podjetju. Vsi prijavitelji morajo položiti kavcijo v višini 10% izključne cene.

Interesenti si lahko ogledajo avtomobil dne 13. 5. 1968 od 8. do 10. ure.

Stanovanjsko podjetje KGP Kočevje

preklicuje

JAVNO DRAŽBO za

hišo št. 30 v Žlebiču pri Ribnici,
ki je bila razpisana za 15. maj 1968,

ker je ne bo.

Razpisna komisija za imenovanje direktorja

PODJETJA ZA PTT PROMET
V NOVEM MESTU

razpisuje

na podlagi II. odstavka 112. člena temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. fakultetno izobrazbo druge stopnje ali priznano strokovno usposobljenost v pet stroki za delo na delovnih mestih, za katera se zahteva visoka strokovna izobrazba, in 10 let delovnih izkušenj, od tega najmanj pet let na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih v ptt dejavnosti;
2. prvo stopnjo fakultete ali priznano strokovno usposobljenost v ptt stroki za delo na delovnih mestih, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, in 15 let delovnih izkušenj, od tega najmanj sedem let na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih v ptt dejavnosti.

Ponužbe s kratkim življenjepisom, dokazili o izpolnjevanju gornjih pogojev ter s potrdilom o nekaznovanosti in potrdilom, da niso v kazenskem postopku, morajo kandidati predložiti do 31. maja 1968 na naslov Podjetje za PTT promet v Novem mestu — razpisna komisija za imenovanje direktorja PTT podjetja.

Oglašujte v DOLENJSKEM LISTU!

Ob izgubi našega dragega moža, očeta,
brata in svaka

ANTONA CVELBARJA

iz Zaloga pri Škocjanu

se iskreno zahvaljujemo pljučnemu oddelku splošne bolnišnice Novo mesto za nego in lajšanje bolečin, posebej pa bolniku Francu Cvelbarju, ki mu je v težkih trenutkih stal ob strani. Zahvaljujemo se tudi organizacijam ZB, Gasilskemu društvu Zbure in ostalim za udeležbo na pogrebu in govornikom za poslovitve besede, godbenikom za žalostinke ter vsem darovalcem vencev in cvetja.

Zalujoči domači

OPREMALES

NOVO MESTO,
Trdinova cesta 45

sprejme

več priučenih
lesnoindustrijskih
delavcev

oziroma

mizarjev

za delo v strojnem
oddelku.

Starost najmanj 18 let.

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljiv uspeh! Prejete ga 130 tisoč gospodinj, vdovcev kmetovalcev dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! — Poskusite!

Kmetijska zadruga Trebnje

proda
pod zelo ugodnimi
pogoji

DVA ŽITNA
KOMBAJNA
ZMAJ 630

v zelo dobrem stanju.

Informacije dobite na
upravi zadruga v Trebnjem,
tel. št. 83-020.

VEČ KAKOR
10.000
DOBITKOV BO
IZŽREBANI ZA
ČLANE IN
NAROČNIKE
KNJIG
PREŠERNOVE
DRUŽBE.

NAŠIM KMETOVALCEM V VEDNOST!

Na lepi ravnini je vsaka kosilnica dobra — toda prava vrednost motorne kosilnice se izkaže le na popolnoma nepravilno valovitih in strmih tleh, kjer je do sedaj kosila le ročna kosa.

Lahka motorna kosilnica IRUS, model »MICKY« je edina motorna kosilnica, ki se avtomatično najtesneje prilagodi terenu, zato edina tudi na valovitih in strmih terenih »najbolj čist« pokosi, je izvrstna za košnjo trave in žita v ravninah, je idealna za košnjo na neravnih, nepravilno valovitih, strmih, kamnitih košenjeh in rovtah, prekaša vse ostale motorne kosilnice, čim bolj neraven je teren in čim večja je strmina košnje.

Kjer na strmini koscu spodrsne, se edinole »MICKY« ne zvrne!

Zahtevajte ponudbo od pooblaščenih dobaviteljev:

INTERMERX, Postfach 173, A-9500 VILLACH (Beljak), Avstrija, ali pa
MARINO BRUMAT, Via Gorizia 3, FARRA d' Isonzo, Italija

ZASTAVA FIAT SERVIS

NOVOTEHNA
NOVO MESTO

V NOVIH PROSTORIH

Smihelska 12 — pri kandijski železniški postaji
telefon: 21-538

- redni servisni pregledi in popravila v garancijskem roku in izven njega
- vsa druga popravila, razen avtoličarstva
- pranje, mazanje, zamenjava olja in spodnji premazi
- skladišče in prevzem novih avtomobilov

OBISČITE NAS!

NOVOTEHNA

TRGOVSKO PODJETJE NOVO MESTO

Obveščamo cenjene občane Dobove in okolice, da ima

Trgovsko podjetje
»KRKA« iz Brežic

v Dobovi lepo preurejeno poslovalnico, ki je bogato založena. V njej boste vedno lepo postreženi.

Pridite, pričakujemo vas! Priporoča se kolektiv prodajalne!

NOVO Gateske Toplice MINI GOLF

vstopnina 3 din

UGODEN ZASLUŽEK

Knjigarna MLADINSKA KNJIGA
v Novem mestu

nudi dijakom, študentom, upokojevcem in vsem, ki želijo prodajati knjige kot akviziterji na Dolenjskem ali na stojnicah v Novem mestu, ugoden zaslužek. Prodaja je možna takoj. Prijave (pismene ali ustne) sprejema Knjigarna, Novo mesto, Glavni trg 9.

Vas potrošniki in kupci še ne poznajo? Pokličite Novo mesto (068)-21-227!

PRI DRŽAVNI ZALOZBI SLOVENIJE
JE IZŠLO DELO

CHARLES DE GAULLE: VOJNI SPOMINI

Prva knjiga: POZIV 1940-1942

V prvi knjigi nam avtor nazorno pojasnjuje, zakaj rešitve, sprejete po prvi svetovni vojni, niso mogle zagotoviti miru na svetu in kako se je že v predvojni Franciji začela degradacija režima, ki se ni ustavila prav do junijske kapitulacije leta 1940. Ko je francoska vlada kapitulirala, se de Gaulle ni sprijaznil s sklopom viade, katere član je bil. Vojno je treba nadaljevati, obnoviti francoske oborožene sile — je govoril. Pogoj za to so: francoska posoda, kolonije — in tja je treba spraviti mornarico, letala, ostanek kopenskih sil, vlado ter nadaljevati vojno. Vendar so ga le redki poslušali: bil je skorajda čisto sam, ob sebi je imel le nekaj zaveznikov. Za sabo ni imel organiziranega odpora v deželi in ne kreditov v tujini. Zavedal se je svojih omejenih možnosti tako doma kakor v primerjavi z Veliko Britanijo in drugimi vojskujočimi se silami. In vendar je začel politično in vojaško akcijo »Svobodne Francije«, ki je nadaljevala vojno. Zunaj metro-pole, v francoskih kolonijah, je zbral sile in s pomočjo zaveznikov stopil na pot osvoboditve. Od take poti ga niso mogli odvrtiti ne močan odpor Vichyja, ne posebni interesi Velike Britanije, ne zveza med Washingtonom in Vichyjem in ne druge večje ali manjše ovire. In prav o teh ovirah in o tej začeti poti govori zelo natančno njegova prva knjiga »POZIV 1940-1942«.

PRVA KNJIGA je dodana izredno bogato dokumentarno gradivo de Gaullovi pisem, govorov, komunicelij, not, poslanic in telegramov takratnih najvidnejšim politikom in vojskovodjem. Knjiga obsega posredno tudi de Gaullova značaj: iz nje spoznamo avtorjevo dosledno premočnost, izredno

vzdržljivost, politično in strateško ostroumnost in delovno sposobnost, silno natančnost, ko vodi sestanke ali akcije, ko si izbira sodelavce, ko jim daje direktive. Končno: po splošni sodbi je de Gaulle eden najboljših stilistov sodobne Francije, tako da tudi formalne oblike de Gaullova pisanja pomagajo k temu, da se njegovi VOJNI SPOMINI zanimivo in prijetno bere.

Knjigo je prevedel Bogomil Fatur.

PRVA KNJIGA IMA SKORAJ 700 STRANI IN KOT PRILOGO ZEMLJEVID POSAMEZNIH VOJASKIH OPERACIJ. VEZANA V PLATNO IN S CELOPANSKIM SCITNIM OVITKOM VELJA 100 NOVIH DINARJEV. DO JESENI JI BOSTA SLEDILI SE DVE.

Še je čas, da se naročite na vse tri knjige
DE GAULLOVIH VOJNIH SPOMINOV

CENA ZA NAROČNIKE VSEH TREH KNJIG (približno 1800 strani) JE ZNATNO NIŽJA, IN SICER: 240 NOVIH DINARJEV! NAROČNIKI IMAJO POVRH SE UGODNOST 10 MESECNEGA OBROČNEGA PLACILA PO 24 NOVIH DINARJEV.

NAROČITE SE LAHKO NA VSE TRI KNJIGE V KNJIGARNAH, PRI ZASTOPNIKIH ZALOZBE ALI S PRILOŽENO NAROČILNICO NEPOSREDNO PRI
DRŽAVNI ZALOZBI SLOVENIJE,
LJUBLJANA, MESTNI TRG 26

NAROČILNICA DL

Nepreklicno naročam

DE GAULLE: Vojni spomini I-III

Vezano v platno, cena 240,00 Ndin.

Naročnino bom plačal v enem znesku ali v desetih obrokih po 24 Ndin.

Knjige pošljite na naslov: službovanja — stalnega bivališča (neustrezno prečrtajte).

_____ dne _____
Podpis: _____

Ime in priimek: _____

Zaposleni: _____

Naslov stalnega bivališča: _____

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 10. MAJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.25 Slovenske narodne peje Ileana Bratuš-Kacjanova, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Leon Kocijan: Zatriranje nose-mavosti, 12.40 Iz kraja v kraj, 13.30 Priporočajo vam ... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Turistični napotki, 15.25 Glasbeni intermezzo, 15.45 Kulturni globus, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Človek in zdravje, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Majdo Sepetovo, 20.00 Pojo italijanski zbori, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 11. MAJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jože Ferčec: Velika mlečnost krav in hitra rast mlade živine, 12.40 Popevke iz studia 14, 13.30 Priporočajo vam ... 14.05 Od melodije do melodije, 15.45 Naš podlistek — G. McDonnell: Stari oče — II, 17.05 Gremo v kino, 17.35 Igramo beat! 18.15 Pravkar prispejo, 18.50 S knjižnega trga, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Spoznavajmo svet in domovino, 21.30 Iz fonoteke radia Koper, 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 12. MAJA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Wolfgang Eckke: »Moj črn vnuček«, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I, 10.00 Se pomnite, tovariši ... Matevž Hacc: Zaga ob vodi, 11.00-11.20 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 11.50 Pogovor s poslušalci, 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II, 13.40 Nedeljska reportaža, 14.30-14.45 Humoreska tega tedna, 15.05 Pojo slavni operni pevci, 16.00 Radijska igra — Prežihov Voranc — Mitja Mejak: »Judenburg«, 17.05 Nedeljsko sportsko popoldne, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer.

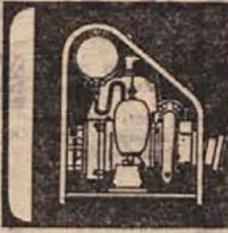
PONEDELJEK, 13. MAJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.10 Iz jugoslovenskih studiov, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Janez Verbič: Prav dobro seno in silaža sta osnova za uspešno rejo govedu, 12.40 Slovenske narodne ob spremljavi harmonike, 13.30 Priporočajo vam ... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Poje zbor »France Prešeren« iz Kranja, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 »Signal«, 18.35 Mladinska oddaja: »Interna 469«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj, 20.00 Skupni program JRT — studio Beograd, 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 14. MAJA: 8.08 Operna matineja, 9.25 Petnajst minut z Vaškim kvintetom in pevci, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Franjo Tušek: Zlahitni in divji rododendroni za vrtno rabo, 13.30 Priporočajo vam ... 14.05 Pet minut za novo pesmico, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.40 V torek na svidenje! 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Igra simfonični orkester RTV Ljubljana, 18.45 Svet tehnike — inž. Janko Čuček: Tehnika posega v naravo, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Lidijo Kodrič, 20.00 Radijska igra — Eugene O'Neill: »O divjina«, 21.15 Deset pevcev — deset melodij.

SREDA, 15. MAJA: 8.08 Glasbena matineja, 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Vilko Stern: Prilaganje poljedelstva razmeram na trzišču, 13.30 Priporočajo vam ... 14.35 Naši po-

slušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.45 Naš podlistek — Drago Grabi: Deveta nebesa I, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.15 Naši umetniki igrajo ... 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Wolfgang Amadeus Mozart: »Requiem«, 21.00 »Nočni akord«.

CETRTEK, 16. MAJA: 8.08 Operna matineja, 9.25 Pesmi in pleši iz Vojvodine, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Janez Brglez: Zdravljenje zajedavskih boleznih pri goveji čredi, 13.30 Priporočajo vam ... 14.05 Izbrali smo vam, 14.35 Lirika za otroke: »Mehurček«, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Cetrkov simfonični koncert, 18.15 Turistična oddaja, 18.45 Jezikovni pogovori, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Edo Viler, 20.00 Cetrkov večer domačih pesmi in napevov, 21.40 Glasbeni bokturno.

MOTORNA ČRPALKA MP-300/20
24 MESECEV
GARANCIJE
•TOMOS• KOPER

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA 12 MAJA

9.10 Kmetijska oddaja v madžarscini (Pohorje, Plešivec) — (Beograd)
9.30 Dobro nedeljo voščimo z ansambli Pavia Kosca in Toneta Kmetca (Ljubljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Beograd)
11.00 Proslava 13. proletarske divizije — prenos s Reke — (Zagreb)
12.00 Ringa raja — oddaja za otroke (Ljubljana)
15.30 Moko kros v Zaboku (Zagreb)
16.05 TV kašipot (Ljubljana)
18.25 Osa — zabavno humoristična oddaja (Zagreb)
18.55 Vija vaja (Ljubljana)
19.10 Gora skrivnosti — serijski film (Ljubljana)
19.45 Filmska burleska (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.45 Cik cak (Ljubljana)
20.50 Zlati zadetek — quiz (Beograd)
20.50 Sportni pregled (JRT)
22.20 TV dnevnik (Beograd)

PONEDELJEK 13. MAJA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
10.35 Ruščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.50 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
15.45 Ruščina — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Angleščina (Beograd)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.00 Poročila (Zagreb)
17.05 Mali svet — oddaja za otroke (do 17.30) (Zagreb)
18.25 Poklicno usmerjanje (Ljubljana)
18.50 Reportaža (Zagreb)
19.20 Znanost in mi (Ljubljana)
19.40 Vokalno instrumentalni solisti: Lidija Kodrič (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.35 Mihajlo Bulgarov: Beg — TV drama (Beograd)
21.35 Oddaja resne glasbe (Ljubljana)
22.05 Sahovski komentar Braslava Rabarja (Zagreb)
22.20 Zadnja poročila (Ljubljana)

TOREK 14 MAJA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
10.35 Angleščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Zagreb)
18.15 Telesna rekreacija (Ljubljana)
18.25 Film za otroke (Ljubljana)
18.50 Turkov večer (Ljubljana)
19.15 Svet na zaslону: Afrika — (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

20.40 Okus po medu — angleški celovečerni film (Ljubljana)
22.20 Sahovski komentar Braslava Rabarja (Zagreb)
22.35 Zadnja poročila (Ljubljana)

SREDA 15 MAJA

10.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.15 Poročila (Ljubljana)
17.20 Ključek kot pestunja — zadnja zgodba (Ljubljana)
17.45 Kje je, kaj je (Beograd)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.15 Vija vaja (Ljubljana)
18.20 Ne črno, ne belo — oddaja za otroke (Beograd)
19.05 TV robot — glasbena oddaja (Skopje)
19.45 Vija vaja (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Rezerviran čas (JRT)
20.55 Torino: Nogomet Juventus: Benfica (EVR)
22.50 Belfegor — serijski film — (Ljubljana)
23.40 Zadnja poročila (Ljubljana)

CETRTEK 16 MAJA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
10.35 Nemščina (Zagreb)
15.45 Nemščina — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
17.10 Poročila (Ljubljana)
17.15 Tik tak (Ljubljana)
17.30 Daljnogled — oddaja za otroke (Beograd)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.20 Naši zbori: Nastop moškega zbora »Lira« iz Kamnika — (Ljubljana)
18.45 Kalejdoskop (Ljubljana)
19.05 Samar — humoreska (Beograd)
19.45 Vija vaja (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Med Sočo in Dravo — prenos iz Plav in Dravskih elektrarn (Ljubljana)
22.00 Biseri glasbene literature — (Ljubljana)
22.15 Zadnja poročila (Ljubljana)
22.25 Sahovski komentar Braslava Rabarja (Zagreb)

PETEK 17 MAJA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
16.10 Filmi iz produkcije zastava filma (Beograd)
17.50 Deček iz džungle — serijski film (Ljubljana)
18.20 Glasbeni zaslon (Beograd)
19.05 Brez parole: Učni programi (Ljubljana)
19.35 Niso samo rože rdeče: Ati Soss (Ljubljana)
19.55 Vija vaja (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Sovražnik — jugoslovanski celovečerni film (Ljubljana)
22.05 Sahovski komentar Braslava Rabarja (Zagreb)
22.20 Zadnja poročila (Ljubljana)
22.40 L. van Beethoven: Prva simfonija (Ljubljana)

SOBOTA 18 MAJA

9.40 TV v šoli (Zagreb)
14.30 Wembley: Britanski nogometni finale (EVR)
15.05 TV kašipot (Ljubljana)
18.30 Pustolovščina kapitana Cooka — serijski film (Ljubljana)
19.20 Naš globus — zanimivosti v svetu (Ljubljana)
19.45 Vija vaja (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Cik cak (Ljubljana)
20.35 Mirna spole — humoristična oddaja (Beograd)
21.35 A. Puškin: Stotnikova hči — I. del (Ljubljana)
22.35 Zadnja poročila (Ljubljana)

MARMOR

GRADAC
tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela nitro in kvalitetno.

vsak četrtek

antena

**ZA MLADE
PO SRCU**

**POIZKUSITE NAŠE MESNE
PROIZVODE**
in ostanite tudi njihov potrošnik!

- POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:
- kranjske klobase
 - lovsko salamo
 - šunkarico
 - vse ostale vrste klobas in salam
- Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila.

AB **Agria** BREŽICE

OBROT
KLAVNICA
tel. 72-231

